

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

การออกแบบและปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์บ้านคุณ ศิริพงษ์ วิทยวิโรจน์
Landscape improvement design at the house of Mr. Siripong Wittayaviroj

เสนอ

ภาควิชา พืชสวน

คณะเทคโนโลยีการเกษตร

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ร/พ.

๑๕๒๗ ก

๒๕๔๕

.....
เลขทะเบียน... 51328/
วัน,เดือน,ปี - ๘ ก.ค. ๒๕๔๗

b. ๑๑๓๐๕๑๔๖
i.

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (เกษตรศาสตร์)

พุทธศักราช ๒๕๔๕

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำนำ

มนุษย์เรามีความผูกพันใกล้ชิดกับธรรมชาติมาโดยตลอดนับแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นการดำรงชีวิตในรูปแบบใดๆก็ตาม ถึงแม้ว่าในสังคมปัจจุบันที่จะเริ่มห่างไกลจากธรรมชาติกันมากขึ้น เนื่องจากสภาพสังคม การใช้ชีวิต และที่สำคัญคือความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ซึ่งจะเป็นตัวแบ่งแยกระหว่างธรรมชาติกับชีวิตมนุษย์ในปัจจุบัน ดังนั้นมนุษย์เราจึงพยายามที่จะหาทางกลับคืนสู่ธรรมชาติ และนำธรรมชาติเข้ามาใกล้ตัวมนุษย์ เช่น การจัดสวนหย่อม สวนในร่ม สวนภายในอาคารกันมากขึ้น ซึ่งทำให้ทราบได้ว่าธรรมชาตินั้นมีความสำคัญกับมนุษย์มากน้อยเพียงใด ทั้งยังก่อให้เกิดสวนสวยที่สงบร่มรื่น ช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดได้อีกด้วย

ในการออกแบบปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์นั้น เป็นการรวบรวมเอาศาสตร์ทั้งศิลปะและการเกษตรเข้ามาผสมผสานกันอย่างลงตัว โดยมนุษย์เราได้เป็นผู้ริเริ่มมีแนวความคิดสร้างสรรค์ผนวกกับความต้องการใกล้ชิดธรรมชาติเดิมที่มีอยู่แล้ว ทำให้มนุษย์หันมาสนใจและทำการออกแบบจัดสวนกันมากขึ้น โดยเริ่มจากสิ่งใกล้ตัว อาทิ สวนในบ้าน สวนดอกไม้ สวนสาธารณะ ฯลฯ โดยเฉพาะสวนในบ้านนั้น ทำให้มนุษย์เราเกิดแนวคิดหลากหลายมากขึ้น โดยได้นำเอาแนวคิดและเทคนิคต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการจัดสวนมาใช้ในการออกแบบปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ เพื่อให้เกิดความผสมผสานกลมกลืนในแบบของสวนที่สวยงามตรงตามต้องการ ส่งผลให้ผู้อยู่อาศัยและผู้พบเห็นมีความรู้สึกสดชื่น ผ่อนคลายความตึงเครียดได้ดียิ่งขึ้น ทั้งยังมีประโยชน์ในแง่การพักผ่อนหย่อนใจและการทำกิจกรรมต่างๆได้เป็นอย่างดี

ในการออกแบบปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ในครั้งนี้ ทำให้ทางคณะผู้จัดทำได้มีประสบการณ์จากการนำความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติมาใช้ปฏิบัติจริง เพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นระหว่างการจัดทำ ซึ่งสามารถนำเอาประสบการณ์ไปเป็นแนวทางในการออกแบบปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ในครั้งต่อไปได้ดียิ่งขึ้น และเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพต่อไป

นางสาวจิรัญญา ศรีเสวก

นางสาววนาลี ศักดิ์สุริยผดุง

คำนิยม

ในการทำปัญหาพิเศษเรื่อง การออกแบบและปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์บ้านของคุณศิริพงษ์ วิทยวิโรจน์ ทางคณะผู้จัดทำต้องขอขอบพระคุณบิดา มารดา และอาจารย์ศุภกร เหมินทร์ อาจารย์ที่ปรึกษา เป็นอย่างสูง ที่ให้ทั้ง โอกาสและคำปรึกษาในการแก้ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นระหว่างการจัดทำปัญหาพิเศษและเนื่องด้วยในการจัดทำปัญหาพิเศษในครั้งนี้ ทางคณะผู้จัดทำได้นำความรู้ทางทฤษฎีที่ได้ศึกษาหาความรู้มาใช้ในการออกแบบจัดสวน โดยได้นำมาปฏิบัติจริงและนำมาแสดงผลในรูปแบบของปัญหาพิเศษ

นอกจากนี้ทางคณะผู้จัดทำขอขอบพระคุณ คุณศิริพงษ์ วิทยวิโรจน์และครอบครัว ที่ได้อนุเคราะห์สถานที่ และทุนทรัพย์ตลอดจนอำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน ที่สำคัญที่ขาดไม่ได้ในการจัดทำปัญหาพิเศษในครั้งนี้ คือ เพื่อน ๆ และน้อง ๆ ทุกคนที่ได้ให้ความช่วยเหลือทั้งกำลังกายและกำลังใจมาโดยตลอด จนทำให้ปัญหาพิเศษที่จัดทำขึ้นในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย
ด้วยความเคารพอย่างสูง
นางสาวจิรัญญา ศรีเสวก
นางสาววนาลี ศักดิ์สุริยผดุง

ชื่อเรื่อง การออกแบบและปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์บ้าน คุณศิริพงษ์ วิทยวิโรจน์
โดย นางสาวจิรัญญา ศรีเสวก
นางสาววนาลี สักดิ์สุริยผดุง
สาขาวิชา พืชสวน
ภาควิชา พืชสวน
คณะ เทคโนโลยีการเกษตร
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ศุภกร เหมินทร์

บทคัดย่อ

พื้นที่ในการจัดสวนบ้าน คุณศิริพงษ์ วิทยวิโรจน์ บ้านเลขที่ 205/76 ซอยที่ 5/4 หมู่บ้าน ชัยพฤกษ์ บางบัวทอง ตำบลพิมลราช อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี จากการสัมภาษณ์ความต้องการของเจ้าของบ้าน ทำให้ทราบความต้องการดังนี้ 1. ต้องการไม้ให้ร่มเงา 2. ต้องการระเบียงพักผ่อน 3. ต้องการสวนที่ดูแลง่าย 4. ต้องการสวนกรวด 5. ต้องการมุมสวนครัว จากนั้นได้นำข้อมูลมาใช้ประกอบการออกแบบ โดยแบ่งสวนออกเป็น 3 ส่วน ส่วนที่ 1 เป็นพื้นที่ของบ้านด้านทิศตะวันตก เป็นไม้ให้ร่มเงา เพื่อลดความร้อนจากแสงแดดช่วงบ่าย และมุมสวนครัวเล็ก ๆ ด้านหลังบ้าน ส่วนที่ 2 ด้านทิศตะวันออก เป็นสวนกรวดและฉากไม้ระแนง เพื่อปกปิดสวนลานซักล้าง และส่วนที่ 3 ด้านทิศเหนือ เป็นสวนไม้ใบประดับ และระเบียงพักผ่อนสำหรับครอบครัว การเลือกใช้พรรณไม้โดยเน้นพันธุ์ไม้ที่ดูแลง่าย ให้ดอกตลอดปี และมีสีน้ำตาลสวยงาม

Title : Landscape improvement design at the house of
Mr. Siripong Wittayaviroj

By : Miss Jiranya Srisawek
Miss Wanaree Saksuriyapadung

Major : Horticulture

Department : Horticulture

Faculty : Agricultural Technology

Advisor : Mr. Supron Haemin

Abstract

Mr. Siripong Wittayaviroj 's house is located on 205/76 soi 5/4 Chaiyapruk Bangbuatong Village, Tumbol Pimonrat , Amphur Bangbuatong , Nontaburee Province. According to client analysis, the need of the owner could be divided into 5 points as following : ornamental trees for shelter , living area , easy maintenance garden , stone garden and vegetable garden. Those collected of data from the need of the owner, we could be composed the plan. So the house's area was divided into three sides: East, West and North. The east side of the house composes of stone garden and trellis for separate the cleaning area between the garden, while The west side is vegetable garden area which composes of ornamental trees that help protecting the sun light in the afternoon. In addition to, The north side is ornamental plants and which composes of the living area for relaxing and activity of family. Most of the plants in the garden are tolerance, easy maintenance which blossom all season and colorful.

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
สารบัญ	ก
สารบัญภาพ	ข
คำนำ	1
วัตถุประสงค์	2
ตรวจเอกสาร	3
วัตถุประสงค์	18
ขั้นตอนการดำเนินงาน	18
ขั้นตอนการดำเนินงานจัดสวน	25
วิจารณ์	52
สรุป	53
เอกสารอ้างอิง	54
ภาคผนวก	56

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

เรื่อง	หน้า
ภาพที่ 1 แผนผังแสดงพื้นที่บ้าน (Site Analysis)	28
ภาพที่ 2 แผนผังวงกลม (Bolloon Diagram)	29
ภาพที่ 3 แผนผังแสดงบริเวณการจัดสวน (Planing Plan)	30
ภาพที่ 4 แสดง Perspective	31
ภาพที่ 5 แสดง Detail พื้นปูน	32
ภาพที่ 6 แสดง Detail การปูอิฐมอญและปูแผ่นทางเดิน	33
ภาพที่ 7 แสดง Detail ฉากไม้ระแนง	34
ภาพที่ 8 แสดงภาพถ่ายพื้นที่ส่วน A	35
ภาพที่ 9 แสดงภาพถ่ายพื้นที่ส่วน A บริเวณลานจอดรถจักรยานเดิม	35
ภาพที่ 10 แสดงภาพถ่ายพื้นที่ส่วน A บริเวณลานจอดรถจักรยานเดิม	36
ภาพที่ 11 แสดงภาพถ่ายพื้นที่ส่วน A บริเวณลานพักผ่อนหน้าบ้าน	36
ภาพที่ 12 แสดงภาพถ่ายพื้นที่ส่วน A บริเวณหน้าบ้านด้านทิศเหนือ	37
ก่อนการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์	
ภาพที่ 13 แสดงภาพถ่ายพื้นที่ส่วน A ในระหว่างปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์	37
ภาพที่ 14 แสดงภาพถ่ายพื้นที่ส่วน A ระหว่างดำเนินการจัดวางและ ปลูกต้นไม้ตามแบบที่กำหนด	38
ภาพที่ 15 แสดงภาพถ่ายพื้นที่ส่วน A บริเวณหน้าบ้านด้านทิศเหนือ	38
หลังการปรับปรุง	
ภาพที่ 16-17 แสดงภาพถ่ายพื้นที่ส่วน A บริเวณหน้าบ้านด้านทิศเหนือ	39
หลังการปรับปรุง	
ภาพที่ 18 แสดงภาพถ่ายพื้นที่ส่วน A ก่อนการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์	40
ภาพที่ 19 แสดงภาพถ่ายพื้นที่ส่วน A หลังได้รับการปรับปรุง สภาพภูมิทัศน์ เสร็จเรียบร้อยแล้ว	40
ภาพที่ 20 แสดงภาพถ่ายพื้นที่ส่วน B ก่อนดำเนินการปรับปรุง สภาพภูมิทัศน์	41
ภาพที่ 21 แสดงภาพถ่ายพื้นที่ส่วน B ได้รับการปรับปรุง สภาพภูมิทัศน์เสร็จเรียบร้อยแล้ว	41

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
ภาพที่ 22 แสดงภาพถ่ายพื้นที่ส่วน C บริเวณด้านข้างบ้าน ด้านทิศตะวันออก	42
ภาพที่ 23 แสดงภาพถ่ายพื้นที่ส่วน C ที่อยู่ในระหว่างขั้นตอน การปรับปรุงและดำเนินงานปรับพื้นที่	42
ภาพที่ 24 แสดงภาพถ่ายพื้นที่ส่วน C เมื่อได้รับการปรับปรุง สภาพภูมิทัศน์เสร็จเรียบร้อยแล้ว	43
ภาพที่ 25 แสดงภาพถ่ายพื้นที่ส่วน C ในสภาพที่ยังไม่ได้รับ การปรับปรุง	43
ภาพที่ 26 แสดงภาพถ่ายพื้นที่ส่วน C หลังการปรับปรุง สภาพภูมิทัศน์เสร็จเรียบร้อยแล้ว	44
ภาพที่ 27 แสดงภาพถ่ายจากไม้ระแนง	44
ภาพที่ 28 แสดงภาพถ่ายพื้นที่ส่วน D สภาพก่อนทำการ ปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์	45
ภาพที่ 29 แสดงภาพถ่ายพื้นที่ส่วน D ระหว่างดำเนินงาน ขุดย้ายต้นไม้ กำจัดวัชพืช และปรับพื้นที่	45
ภาพที่ 30 แสดงภาพถ่ายพื้นที่ส่วน D ระหว่างการดำเนินงาน ในการปรับพื้นที่	46
ภาพที่ 31 แสดงภาพถ่ายวิธีการฝังก้อนอิฐบล็อก	46
ภาพที่ 32 แสดงภาพถ่ายพื้นที่ส่วน D หลังการปรับปรุงสภาพ ภูมิทัศน์ โดยมีมุมมองจากหน้าบ้านสู่ด้านหลังบ้าน	47
ภาพที่ 33 แสดงภาพถ่ายในการปูทางเดิน โดยใช้แผ่นหินทราย และโรยกรวด	47
ภาพที่ 34 แสดงภาพถ่ายพื้นที่ส่วน E ก่อนทำการปรับปรุงพื้นที่ ด้านหลังบ้าน	48
ภาพที่ 35 แสดงภาพถ่ายพื้นที่ส่วน E หลังการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์	48

คำนำ

มนุษย์เรามีความผูกพันใกล้ชิดกับธรรมชาติมาโดยตลอดนับแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นการดำรงชีวิตในรูปแบบใดๆก็ตาม ถึงแม้ว่าในสังคมปัจจุบันที่จะเริ่มห่างไกลจากธรรมชาติกันมากขึ้น เนื่องจากสภาพสังคม การใช้ชีวิต และที่สำคัญคือความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ซึ่งจะเป็นตัวแบ่งแยกระหว่างธรรมชาติกับชีวิตมนุษย์ในปัจจุบัน ดังนั้นมนุษย์เราจึงพยายามที่จะหาทางกลับคืนสู่ธรรมชาติ และนำธรรมชาติเข้ามาใกล้ชิดตัวมนุษย์ เช่น การจัดสวนหย่อม สวนในร่ม สวนภายในอาคารกันมากขึ้น ซึ่งทำให้ทราบได้ว่าธรรมชาตินั้นมีความสำคัญกับมนุษย์มากน้อยเพียงใด ทั้งยังก่อให้เกิดสวนสวยที่สงบร่มรื่น ช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดได้อีกด้วย

ในการออกแบบปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์นั้น เป็นการรวบรวมเอาศาสตร์ทั้งศิลปะและการเกษตรเข้ามาผสมผสานกันอย่างลงตัว โดยมนุษย์เราได้เป็นผู้เริ่มมีแนวความคิดสร้างสรรค์ผนวกกับความต้องการใกล้ชิดธรรมชาติเดิมที่มีอยู่แล้ว ทำให้มนุษย์หันมาสนใจและทำการออกแบบจัดสวนกันมากขึ้น โดยเริ่มจากถึงใกล้ตัว อาทิ สวนในบ้าน สวนดอกไม้ สวนสาธารณะ ฯลฯ โดยเฉพาะสวนในบ้านนั้น ทำให้มนุษย์เราเกิดแนวคิดหลากหลายมากขึ้น โดยได้นำเอาแนวคิดและเทคนิคต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการจัดสวนมาใช้ในการออกแบบปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ เพื่อให้เกิดความผสมผสานกลมกลืนในแบบของสวนที่สวยงามตรงตามต้องการ ส่งผลให้ผู้อยู่อาศัยและผู้พบเห็นมีความรู้สึกสดชื่น ผ่อนคลายความตึงเครียดได้ดียิ่งขึ้น ทั้งยังมีประโยชน์ในแง่การพักผ่อนหย่อนใจและการทำกิจกรรมต่างๆ ใ้เป็นอย่างดี

ในการออกแบบปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ในครั้งนี้ ทำให้ทางคณะผู้จัดทำได้มีประสบการณ์จากการนำความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติมาใช้ปฏิบัติจริง เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นระหว่างการจัดทำ ซึ่งสามารถนำเอาประสบการณ์ไปเป็นแนวทางในการออกแบบปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ในครั้งต่อไปได้ดียิ่งขึ้น และเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพต่อไป

นางสาวจิรัญญา ศรีเสวก

นางสาววนาลี ศักดิ์สุริยผดุง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาวิธีการและขั้นตอนการออกแบบภูมิทัศน์จากการปฏิบัติจริง
2. เพื่อความสวยงามและเพิ่มคุณค่าแก่อาคารบ้านเรือน
3. เพื่อแก้ปัญหาในเรื่องสภาพแวดล้อม
4. เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดจากการใช้พื้นที่จัดสวนเป็นสถานที่ทำกิจกรรมและพักผ่อนหย่อนใจของครอบครัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตรวจเอกสาร

การออกแบบจัดสวน ควรทำความเข้าใจให้ถ่องแท้เกี่ยวกับความหมายต่างๆ ดังต่อไปนี้ ให้เข้าใจพอสังเขปก่อน เพื่อนำไปเป็นหลักในการจัดสวน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดสวนที่สวยงาม

ที่ว่าง (Space) หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นจากพื้นระนาบปิดล้อม และพื้นที่ที่ไม่ต้องการใช้ เป็นปริมาตรที่ถูกกำหนดโดยองค์ประกอบของธรรมชาติ และการจัดสวนก็เกิดขึ้นได้จากที่ว่างที่ถูกกำหนดโดยวัสดุพืชพรรณ (สมจิตร, 2540)

สวน หมายถึง บริเวณที่ปลูกต้นไม้เป็นจำนวนมาก ซึ่งกันเป็นขอบเขตไว้ เป็นคำกล่าวทั่วๆไป ถ้าต้องการกล่าวว่าเป็นสวนชนิดใด ลักษณะใด ก็ให้มีคำอื่นประกอบหลังบอกให้ทราบ โดยเฉพาะ เช่น สวนครัว สวนดอกไม้ (พจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน, 2525)

Landscape แปลว่า ภูมิประเทศ ,สภาพภูมิประเทศ และคำว่า **Landscape Gardening** แปลว่า การทำสวนสำหรับดูเล่น มีภูเขาและลำธาร (สอ เสถบุตร, 2530)

Landscape Gardening แปลว่า การปรับปรุงพื้นที่ดินให้เกิดทิวทัศน์แหล่งอำนวยความสะดวก สถานพักผ่อนหย่อนใจ ตลอดจนแหล่งสวนงามต่างๆ โดยมีขอบเขต (สมจิตร, 2535)

สวนหย่อม เป็นเพียงส่วนหนึ่งที่แทรกตัวอยู่เพื่อเสริมให้งานด้านการจัดสวน สวยสมบูรณ์ยิ่งขึ้น แต่สวนหย่อมเป็นอิสระในตัวเอง ไม่จำเป็นต้องขึ้นกับสวนขนาดใหญ่เสมอไป เทคนิคบางประการในการจัดยังเป็นลักษณะเฉพาะ สวนหย่อมยังเป็นการจัดสวนแบบหนึ่งเช่นกัน มีความมุ่งหมายทางด้านความงาม และสัมพันธ์สอดคล้องกับกิจกรรมของผู้คนเช่นเดียวกัน ไม่ว่าจะแทรกอยู่ในสวนขนาดใหญ่หรืออยู่ด้วยตัวเอง แต่มีขนาดเล็กกว่าการจัดสวนโดยทั่วไป (ขวัญชัย, 2541)

ศิลปะ (Art) คือ การสร้างสรรค์ผลงานทางจิต ประสานสอดคล้องกับชีวิต และความเป็นอยู่ของมนุษย์ ดังนั้นการจัดสวนเป็นศิลปะที่เกิดจากการผสมผสานของจิตสอดคล้องกับชีวิตเพื่ออำนวยความสะดวกทางร่างกายและจิตใจ (สมจิตร, 2538)

การออกแบบ (Designing) มีนัยสำคัญคือ การวางแผน การสร้างสรรค์ ให้เกิดสิ่งใหม่หรือปรับปรุงสิ่งที่มีอยู่เดิมให้ดีขึ้น เหมาะสมขึ้น เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้คนในสังคม โดยการสร้างสรรค์ปรุงแต่งส่วนประกอบต่างๆให้เกิดความสัมพันธ์กับประโยชน์ใช้สอยและความสวยงาม โดยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และยังหมายความถึงกิจกรรมของการแก้ปัญหาทุกๆ ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในทางภูมิทัศน์ เพื่อให้เกิดการพัฒนา นอกจากนี้การออกแบบจัดสวน นับเป็นสื่อกลางระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ และระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ ปัจจุบันธรรมชาติถูกทำลายลงอย่างมาก ความสำคัญของการจัดสวนจึงมีคุณค่ามากขึ้นทั้งในด้านอนุรักษ์ธรรมชาติ การจัดวางผังเมือง การกำหนดพื้นที่สีเขียว การกำหนดเขตอุตสาหกรรมและเขตที่อยู่อาศัย ต้องมีการออกแบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ให้มีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม รวมไปถึงสภาพพื้นที่รูปแบบของสถาปัตยกรรม สิ่งก่อสร้าง มีความสัมพันธ์กับบริเวณใกล้เคียงและยังต้องออกแบบให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้คนในสังคมนั้นๆด้วย (ขวัญชัย, 2536)

การออกแบบสวนบ้าน เป็นการวางแผนสวนบนพื้นฐานของความต้องการ ความประสงค์ของบุคคลในครอบครัว หรือเจ้าของบ้าน เพื่อบำรุงด้านอำนาจประโยชน์ ความสวยงามให้สัมพันธ์ระหว่างบ้านหรืออาคารสิ่งก่อสร้างกับสวนที่จัด (สมจิตร, 2538)

งานภูมิทัศน์ขนาดเล็ก ให้ความหมายว่า เป็นโครงการภูมิทัศน์บ้านพักอาศัย ซึ่งกินความถึงบ้านเรือน บ้านอยู่อาศัย บ้านพัก คฤหาสน์ ห้องชุด โรงแรม เป็นต้น โดยมีขอบเขตไม่กว้างขวางเกินไป การออกแบบจัดสวนเน้นความพิถีพิถัน เนื่องด้วยเป็นงานภูมิทัศน์ที่ใกล้ชิดกับผู้อยู่อาศัย จึงต้องตอบสนองความต้องการทั้งของผู้ออกแบบหรือผู้จัด และผู้อยู่อาศัย อย่างผสมผสานกลมกลืนมีความลงตัวอย่างเหมาะสม

ความสำคัญในการนำวัสดุพืชพรรณมาจัดภูมิทัศน์ มีดังนี้

1. ทำให้เกิดส่วนประกอบของความสมบูรณ์ เนื่องจากวัสดุพืชองค์ประกอบพรรณเป็นสำคัญที่ช่วยให้งานจัดภูมิทัศน์มีความสมบูรณ์ มีความเป็นเอกลักษณ์ ความเป็นหนึ่งเดียว ที่ทำให้รูปทรงและมวลรวมของสิ่งก่อสร้างผสมผสานกลมกลืนกันมากขึ้น
2. ช่วยให้เกิดความสำคัญจากการเน้น ณ จุดใดจุดหนึ่ง เพื่อช่วยลดความแปรปรวนต่อสิ่งแวดล้อมและสร้างความสนใจ ดึงดูดใจต่อผู้พบเห็น เช่น ใช้วัสดุพืชพรรณตกแต่งรอบบริเวณป้ายชื่อ สถานที่ โครงการ ทางเข้าออก รูปปั้น ประติมากรรม เป็นต้น
3. ทำให้เกิดการยอมรับ ในความสำคัญ ตำแหน่งของพื้นที่ วัสดุที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมนั้นๆ ช่วยให้พื้นที่เกิดความแจ่มชัด เห็นได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น
4. ทำให้เกิดความนุ่มนวล เพราะการใช้วัสดุพืชพรรณในการจัดภูมิทัศน์นอกอาคาร จะช่วยให้พื้นที่ดูนุ่มนวลขึ้น มีความแข็งแรงกระด้างน้อยลง และยังทำให้ผู้พบเห็นรู้สึกถึงความผ่อนคลายได้ดี
5. ทำให้เกิดกรอบทิวทัศน์ และเป็นตัวก่อให้เกิดจุดรวมภาพ ทำให้ภาพทิวทัศน์เกิดความสมบูรณ์ ลดความกระด้าง เพิ่มความมีชีวิตชีวา
6. ทำให้เกิดดุลยภาพในทางธรรมชาติขึ้น โดยเกิดส่วนตัดรับกันทั้งแบบ Symmetry และ Asymmetry ช่วยให้งานที่จัดออกมาสวยงาม มีลีลาเป็นธรรมชาติ (สมจิตร, 2540)

ประโยชน์ของการจัดสวน ดังนี้

1. เพื่อให้เกิดความเป็นส่วนตัวและป้องกันการลอบมองจากเพื่อนบ้าน เช่น อาจมีหนองน้ำ ระบายน้ำภายในบ้าน หรือมีมุมสงบส่วนตัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ลดเสียงรบกวนจากภายนอก จากถนน หรือเพื่อนบ้าน ทำให้บริเวณภายในเงียบสงบ มักใช้ไม้พุ่มหนาหรือไม้ยืนต้น เช่น อโศกอินเดีย ชบา เข็ม ผกากรอง ฯลฯ
3. ทำให้พื้นที่บริเวณสะอาด มีอากาศบริสุทธิ์ เช่น การทำสนามหญ้าจะช่วยในการกรองฝุ่นละออง การกระจายของเชื้อโรค ให้ความเย็นและอากาศบริสุทธิ์ทั่วบริเวณ
4. เพื่อกรองฝุ่นละอองที่กระจายทั่วไปในอากาศ โดยเลือกใช้พรรณไม้ ที่สามารถเก็บฝุ่นละอองได้มาก เช่น สนทะเล สนประดิษพัทธ์
5. ทำให้มีพื้นที่เฉพาะเป็นสัดส่วน เพื่อทำให้เกิดความอิสระในการประกอบกิจกรรม มีมุมสงบส่วนตัว
6. เพื่อความสุขทางด้านจิตใจ เพราะถ้าหากสภาพของสวนในบ้านมีสีเขียวสดใสมีร่มเงาของต้นไม้ มีบ่อน้ำ ลำธาร หรือน้ำตกจำลอง ทำให้ได้มีโอกาสใกล้ชิดกับธรรมชาติมากขึ้น
7. มีสถานที่ออกกำลังกาย เช่น สนามเด็กเล่น สนามสำหรับเกม สระว่ายน้ำ
8. เสริมบ้านหรืออาคารให้มีคุณค่า ทำให้บ้านหรืออาคารเด่นขึ้น นำอยู่อาศัยมากขึ้น
9. มีพื้นที่ประกอบกิจกรรมงานอดิเรก เช่น พื้นที่ปลูกพืชผักสวนครัว หรือสวนไม้ผลขนาดเล็กๆ เพื่อการประหยัด การบริโภคพืชผักที่ปลอดภัย

วัตถุประสงค์หลักในการจัดสวน

1. การจัดสวนเพื่อประชาชน เป็นการจัดสวนเพื่อสนองตอบหรือเกี่ยวข้องกับกิจกรรมของประชาชน-บุคคล ความสะดวกสบายต่างๆภายในสวน เช่น ทางเดิน ศาลาพักผ่อน สระว่ายน้ำ ม้านั่ง และอื่นๆ โดยธรรมชาติของบุคคลต้องการสวนที่มีรั้วรอบ มีพืชพรรณทั้งไม้ยืนต้น ไม้พุ่ม และองค์ประกอบในการจัด ในกรณีของพืชพรรณ บุคคลต้องการพืชพรรณหลายๆชนิด ไม้ยืนต้น เพื่อเป็นร่มเงาตามทางเดินเท้า ไม้คลุมดิน เพื่อให้ความเป็นอิสระ ชีวทัศน์ทาง ควบคุมทิศทางการจัดสวนเพื่อประชาชนมุ่งเน้นการเอื้ออำนวยประโยชน์สุขทางร่างกาย

2. การจัดสวนเพื่อความสวยงาม การจัดสวนมุ่งเน้นด้านความงาม ทำให้เกิดความสุขทางด้านจิตใจและอารมณ์ การจัดมีหลายๆบรรยากาศ มีมุมสงบ มุมก่อให้เกิดความประหลาดใจ การจัดมุ่งเน้นให้เกิดคุณค่า มีความลึกลับ เพื่อให้เกิดความคิด เช่น การจัดสวนมีบรรยากาศทุ่งโล่ง มีสระน้ำ ลำธาร หิน มุมน้ำตก น้ำพุ มุมดอกไม้ การจัดสวนเพื่อความงามมุ่งเน้นการเอื้ออำนวยประโยชน์สุขทางด้านจิตใจ และอารมณ์

3. การจัดสวนเพื่อการทดลองในการศึกษาพืชพันธุ์ใหม่ เป็นการจัดสวนโดยมุ่งเน้น การทดลอง การคัดเลือกพืชพันธุ์ใหม่ สายพันธุ์ใหม่ เพื่อแสวงหาพืชพรรณที่เหมาะสม เพื่อใช้ประกอบในการจัดสวนและมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง วัตถุประสงค์ของการจัดสวนนี้มุ่งเน้นการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง และวิจัย (สมจิตร์, 2538)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การออกแบบสวนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีดังนี้

1. ออกแบบให้มีพื้นที่อาศัยมาก เพื่อตอบสนองต่อการใช้ประโยชน์ แต่ต้องมีสัดส่วนกับพื้นที่อื่นๆ
2. ควบคุมสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับบ้านได้
3. ให้อากาศบริสุทธิ์ สะอาด กรองฝุ่นกรองเสียงได้ตามประสงค์
4. ออกแบบให้เสริมคุณค่าแก่ตัวอาคารบ้านเรือน
5. ออกแบบให้ผู้ใช้สอยมีความเป็นอิสระ และไม่ถูกจำกัดในด้านต่างๆ ด้วยรูปแบบหรือองค์ประกอบภายในสวน
6. ออกแบบให้ยืดหยุ่นดัดแปลง และเปลี่ยนแปลงได้ง่ายตามสภาพการณ์
7. มีความเหมาะสมกลมกลืนกับตัวอาคาร ขนาดพื้นที่และการใช้สอย
8. ประหยัดงบประมาณทั้งในด้านการจัดและการดูแลรักษา
9. เปิดโอกาสให้เจ้าของสถานที่ได้เสนอแนวความคิด ความต้องการอย่างเต็มที่
10. เตรียมข้อมูล ปัญหา ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดูแลรักษาสวน (ขวัญชัย, 2536)

ทักษะเกี่ยวกับการใช้พื้นที่ให้เหมาะสมในการจัดสวน

เพื่อสนองความต้องการของเจ้าของบ้าน ในการใช้พื้นที่จัดสวนให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ดังนี้

1. พื้นที่นันทนาการ (Recreation) เช่น พื้นที่ที่เป็นสระว่ายน้ำ สนามเบดมินตัน สนามเด็กเล่น สนามเทนนิส หรือสนามอเนกประสงค์อื่นๆ

2. พื้นที่ที่ให้ความสุขสบาย (Comfort) พื้นที่ลานพัก มีหลังคากรองแสง ปลูกต้นไม้ใหญ่ให้ร่มเงาและเพื่อตั้งลม เป็นที่พักผ่อนช่วงแสงจัดหรือตอนบ่าย เป็นที่อ่านหนังสือ เป็นพื้นที่ใช้พักผ่อนนอกบ้าน

3. พื้นที่อเนกประสงค์ (Flexibility) เป็นพื้นที่ที่มีวัตถุประสงค์มากกว่า 2 อย่างขึ้นไป คือพร้อมดัดแปลงไปใช้ได้หลายกรณี เช่น เป็นพื้นที่รับรองแขก ดัดแปลงเป็นม้านั่ง บ่อทราย ถ้าเป็นลักษณะสนามเปิด ภาคว่าดัดแปลงเป็นสนามเบดมินตัน ส่วนภาคค่ำเป็นพื้นที่สำหรับจัดงานปาร์ตี้

4. พื้นที่อำนวยความสะดวกและให้ความปลอดภัย (Convenience and safety) เป็นส่วนให้ความสะดวก ปลอดภัย เช่น ทางเดินภายในสวน บันไดสวน ทางรถ ลานจอดรถ โดยเฉพาะในส่วนของพื้นที่บริการที่เก็บเครื่องมือ ราวตากผ้า ถังน้ำแต่อยู่ในพื้นที่อำนวยความสะดวก ด้านความปลอดภัย เช่น แสงสว่างตามขั้นบันได ทางเดินเท้า สะพาน

5. พื้นที่ให้ความสวยงาม (Beautification) พื้นที่สำหรับปลูกต้นไม้ประดับที่มีรูปทรงสวยงาม จะเป็นไม้ยืนต้น ไม้พุ่ม ไม้ดอก ไม้ใบชนิดต่างๆ ตลอดจนสนามหญ้า มุ่งความสวยงาม ตื่นตา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต้นไม้ การปลูกพืชจะผสมผสานกันในรูปแบบ สีสัน ผิวสัมผัส ลักษณะใบ ตลอดจนถึงหญ้า และทางเดิน เพื่อให้เกิดจุดสนใจ

6. **พื้นที่ให้ความอิสระ (Privacy)** คนส่วนใหญ่ต้องการมีบ้านและที่ดิน เพราะทุกคนต้องการอิสระ การจัดสวนจำเป็นต้องมีพื้นที่เอกเทศ เพื่อทำกิจกรรมส่วนตัว พื้นที่ให้ความอิสระ ประกอบด้วย ลานพัก รั้วป้องกันสายตาภายนอก ป้องกันเสียง ต้นไม้ใหญ่ให้ร่มเงา ประตูเข้าออก บริเวณพื้นที่สำหรับพักผ่อน

7. **พื้นที่ดูแลรักษาง่าย (Easy of maintenance)** เป็นส่วนเรียบง่าย สะดวกต่อการดูแลรักษา เช่น การทำสนามหญ้าเรียบ ปลูกไม้พุ่มโตช้า ทางเดินเท้าปูด้วยกระเบื้อง อิฐ สีลาแลง การทำขอบเขตแปลงดอกไม้ด้วยอิฐ การทำขอบรอบโคนต้นไม้ใหญ่ การปลูกพืชคลุมดินในส่วนที่มีการจัดการลำบาก

8. **พื้นที่รับรองแขกเฉพาะกิจ เน้นไม้ที่ดูแลรักษาง่ายเป็นหลัก (Entertaining)** มีพื้นที่รับประทานอาหารนอกบ้านสำหรับครอบครัว มีหลังคาและปลูกไม้เลื้อยคลุม

9. **พื้นที่ผลิตอาหาร (Food production)** เช่น พื้นที่ปลูกพืชผัก ไม้ผลบางชนิดที่มีรูปทรงของต้นไม้และพุ่มสวยงาม

การจัดสวนกับรูปทรงของพื้นที่

เป็นการเปลี่ยนสภาพพื้นที่จากพื้นที่ไม่เกิดประโยชน์ให้เป็นพื้นที่ที่มีประโยชน์และพื้นที่ที่เป็นประโยชน์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ดังนั้นต้องใช้พื้นที่ให้คุ้มค่าและเหมาะสมกับรูปทรงพื้นที่ในแต่ละแบบ ดังนี้

1. **พื้นที่แคบและยาว (Long and narrow lot)** การจัดสวนในพื้นที่เช่นนี้ การแบ่งพื้นที่เพื่อใช้ประโยชน์ต้องคำนึงถึง ตำแหน่งของบ้านหรืออาคารที่ปลูกสร้างในพื้นที่และส่วนของพื้นที่ติดถนน ถ้าพิจารณาส่วนของพื้นที่ใช้ประโยชน์จะมีพื้นที่ส่วนตัว (Private area) มากกว่าพื้นที่ส่วนสาธารณะ (Public area)

2. **พื้นที่สี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน (Pie-shapel lot)** หลักการสร้างที่พักอาศัยต้องยึดแนวขนานของพื้นที่ที่ติดถนน ดังนั้นการแบ่งพื้นที่ต้องคำนึงถึงการใช้ประโยชน์พื้นที่ ในส่วนหน้าบ้านน้อยกว่าพื้นที่ส่วนหลังที่ใช้จัดสวน ทำให้มีพื้นที่จัดสวนมาก สามารถจัดสวนรอบอาคารส่วนหลัง โดยเฉพาะส่วนที่เป็นห้องรับแขกและห้องนอน ทำให้มีมุมมองและพื้นที่ใช้ประโยชน์มากขึ้น

3. **พื้นที่สี่เหลี่ยมจตุรัส (Square lot)** กรณีนี้สามารถประยุกต์ได้หลายรูปแบบ

3.1 **พื้นที่สี่เหลี่ยมจตุรัสที่ด้านใดด้านหนึ่งของพื้นที่ติดถนน** พื้นที่ส่วนตัว (Private area) ควรมีพื้นที่มากกว่าพื้นที่ส่วนสาธารณะ (Public area) ในกรณีคำนึงถึงการใช้ประโยชน์ แต่หากตำแหน่งที่สร้างบ้านพักอยู่กึ่งกลางของพื้นที่ส่วนสาธารณะ (Public area) จะมีพื้นที่เท่ากับพื้นที่ส่วนตัว (Private area) คือ 1:1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2 พื้นที่สี่เหลี่ยมมุมถนน (Square corner lot) คือ พื้นที่ที่มีด้านสองด้านติดถนน การจัดแบ่งพื้นที่ส่วนสาธารณะ (Public area) จะมีพื้นที่เป็น 3 เท่าของพื้นที่ส่วนตัว (Private area) ทั้งนี้เพราะสภาพถนนเป็นตัวบังคับ

4. พื้นที่สี่เหลี่ยมพื้นผ้า (Rectangular lot) ให้พิจารณาจากสภาพพื้นที่

4.1 พื้นที่สี่เหลี่ยมพื้นผ้า ที่มีด้านใดด้านหนึ่งติดถนน พื้นที่ส่วนสาธารณะ (Public area) มีพื้นที่น้อยกว่าพื้นที่ส่วนตัว (Private area) ยกเว้นกรณีที่สร้างบ้านพักไว้กึ่งกลางพื้นที่

4.2 พื้นที่สี่เหลี่ยมพื้นผ้ามุมถนน พื้นที่สาธารณะ (Public area) จะมีพื้นที่ใหญ่กว่าพื้นที่ส่วนตัว (Private area)

การแบ่งพื้นที่ในการจัดสวนบ้านของชาวตะวันตก

ส่วนพื้นที่หลัก ได้จัดแบ่งพื้นที่ย่อยออกเป็น 3 ส่วน

1. บริเวณหน้าบ้านหรือส่วนสาธารณะ (Public area) ส่วนมากจะเป็นพื้นที่ด้านหน้าของตัวบ้านมักจะต่อเนื่องจากเทอร์เรส ห้องรับแขก หรือระเบียง เป็นส่วนที่สามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจนจากภายนอกหรือแขกผู้มาเยือน ส่วนนี้จึงนับเป็นส่วนสร้างความสัมพันธ์กับสังคม แสดงถึงความสง่า เน้นความโดดเด่นของอาคารบ้านเรือน การจัดจะเน้นความสวยงาม ดึงดูดความสนใจ มีไม้ใหญ่ให้ร่มเงา สร้างความร่มรื่นแก่บริเวณ โดยมีการกำหนดบริเวณเป็นสนามหญ้าเปิดโล่ง จัดให้มีมุมมอง มีสวนประดับ สวนหย่อมสวยๆ เพื่อสร้างจุดเด่น การจัดยังสร้างความสัมพันธ์ให้เกิดขึ้นกับการใช้ประโยชน์ของห้องภายในตัวอาคาร เช่น ขณะนั่งอยู่ในห้องรับแขก หรือเทอร์เรส สามารถมองเห็นและชื่นชมความสวยงามของสวนได้

2. บริเวณส่วนบริการ (Service area) เป็นส่วนของพื้นที่ที่ให้ความสะดวกต่อการบริการ การปฏิบัติงานต่างๆ ของสมาชิกในครอบครัว เช่น ถนนเข้าบ้าน ที่จอดรถ ที่ทิ้งขยะ บริเวณซักล้าง ห้องเก็บเครื่องมือ-อุปกรณ์ ราวตากผ้า ที่รวบรวมพันธุ์ไม้ แปลงผักสวนครัว เป็นต้น พื้นที่ส่วนนี้จัดเป็นพื้นที่ส่วนตัวของครอบครัวเช่นกัน แต่ไม่เน้นความสวยงามในการตกแต่ง แต่เน้นถึงความคล่องตัว สะดวก และปลอดภัยในการปฏิบัติงาน ส่วนบริการเหมาะที่จะอยู่หลังบ้านและมีขอบเขตแยกจากส่วนอื่นๆ อย่างแน่นอน อาจมีฉากไม้ระแนงหรือไม้พุ่มปิดบังส่วนที่ไม่น่าดูเสีย

3. บริเวณที่พักผ่อนส่วนตัวหรือของครอบครัว (Private area or Family living) พื้นที่บริเวณนี้เปรียบได้กับพื้นที่พักอาศัยนอกบ้าน จัดไว้สำหรับพักผ่อนส่วนตัวหรือทำกิจกรรมร่วมกันของสมาชิกในครอบครัวหรือเพื่อนสนิท จึงเป็นพื้นที่ที่ต้องแยกออกจากส่วนอื่นๆ เช่นกัน เพื่อไม่ให้ประเจิดประเจ้อเกินไป อาจจัดเป็นที่นั่งเล่น ที่อ่านหนังสือ มุมปิกนิกนอกบ้าน แปลงไม้ดอกอย่างน้ำพุ ดังนั้นการออกแบบสวนจึงต้องให้เกิดความพอใจสูงสุด ให้ความเป็นอิสระในการใช้สอยมากที่สุด มีความยืดหยุ่นในการดัดแปลงการใช้ประโยชน์อื่นๆ ได้ง่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนพื้นที่พิเศษ (Auxiliary Section) แบ่งได้เป็นดังนี้

1. สวนลานบ้าน (Courtyard garden) เป็นการจัดสวนในพื้นที่ว่าง หรือส่วนก่อสร้างที่ต่อจากตัวบ้านหรืออาคาร สวนลานบ้านมีหน้าที่เพิ่มความสว่าง และการระบายอากาศ พืชที่นิยมใช้เป็นองค์ประกอบในการจัด ได้แก่ ไม้ ปาล์ม วาสนา ในกรณีที่ลานบ้านมีพื้นที่ขนาดใหญ่ ถ้าลานบ้านขนาดเล็ก อาจมีบ่อน้ำ วางทางเดินทำแบบแยก จัดสวนหินหรือสวนทรายประกอบ

2. สวนในพื้นที่ตรอกหรือซอก (Alleyway Garden) ลักษณะการจัดสวนในพื้นที่แคบยาว เป็นพื้นที่มองดูคล้ายทางเดินเท้า แคบลึก หรือดูเป็นลักษณะทิวทัศน์แคบลึกมากกว่าเปิดกว้าง การจัดสวนจึงมุ่งเน้นสร้างสรรค์ความคิด ความรู้สึกที่ปราศจากการสกัดกั้น หรือการไม่สะดวกสบาย จึงนิยมสร้างเป็นทางเดินเท้าทั้งแบบแยกและแบบต่อเนื่อง นิยมโรยกรวดหรือหินกลมสำหรับพื้นที่ที่มีแสงรำไรหรือค่อนข้างร่มเงา ต้นไม้ที่นิยมปลูกคือ จิ้ง วาสนา เฟิร์น หรือพันธุ์ไม้ในตระกูลหางไหล และอื่นๆ (สมจิตร, 2538)

รูปแบบของการจัดสวน แบ่งออกได้ ดังนี้

1. แบบเป็นระเบียบ (Formal) เป็นการจัดแบ่งพื้นที่สวนโดยยึดรูปแบบเรขาคณิต มีการตัดแต่งต้นไม้ เป็นรูปทรงต่างๆ (Topiary) เช่น รูปลักษณะแท่งกลม สี่เหลี่ยม รูปปริมาตร มีการจัดปลูกพันธุ์ไม้ เป็นแถวเป็นระเบียบ มีแปลงไม้ดอก รูปปั้น น้ำพุ เป็นต้น

2. แบบสวนสมัยใหม่ (Contemporary) เป็นสวนที่พัฒนารูปแบบมาจากสวนแบบประดิษฐ์ ผสมผสานกับรูปแบบธรรมชาติ มีการใช้ไม้คลุมดิน ปรับเปลี่ยนรูปแบบสวนตามลักษณะพื้นที่ภูมิประเทศ และมีแนวคิดที่ชัดเจนเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากสวนที่มีพื้นที่จำกัด

3. แบบสวนเขตร้อน (Tropical) เป็นสวนที่สร้างบรรยากาศและให้ความรู้สึกถึงป่าและพืชพรรณเขตร้อนชื้น ที่อุดมไปด้วยพันธุ์พืชนานาชนิด เช่น พืชตระกูลปาล์ม ปรัง จิง วาสนา เฟิร์นต่างๆ รวมถึงพวกบอมมีเลียด และองค์ประกอบอื่นๆที่สำคัญ เช่น โตรกธาร น้ำตก เกลียง บ่อน้ำ เป็นต้น

4. แบบสวนป่าพื้นเมือง (Native Plant) เป็นสวนที่ให้บรรยากาศแบบสวนป่า แต่เป็นสวนป่าที่ใช้พันธุ์ไม้ในท้องถิ่น หรือในพื้นที่นั้นๆ โดยจะจัดปลูกให้มีรูปแบบตามธรรมชาติมากที่สุด มีการตัดแปลงผสมผสานกับสภาพธรรมชาติในแถบนั้นให้เข้ากับการจัดสวนมากที่สุด เช่น ลักษณะของหิน ภูเขา อาจสร้างระดับ โดยใช้ท่อนซุงเพื่อสร้างบรรยากาศของป่า

5. แบบสวนแห้ง (Dry Garden) สวนแบบนี้ให้ความคิดและความน่าทึ่งในการเจริญเติบโตของพืช พืชที่นิยมใช้จัดสวนแห้ง ได้แก่ เข็มกุดั่น ป่านสรนารายณ์ แคดคัส ลิ่นมังกร และพวกพืชอวบน้ำที่ต้องการน้ำน้อย ในการเจริญเติบโต เช่น ปาล์มสิบสองปันนา โครงสร้างของสวนให้ความรู้สึกด้านการสัมผัส จึงมีองค์ประกอบในการจัด เช่น ก้อนหินขนาดใหญ่ ผนังธรรมชาติ บ่อทราย หรือกรวดทางเดินชมสวน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. แบบร่มเงา (Shade) การจัดสวนที่อุดมไปด้วยพื้นที่ให้ร่มเงา และพันธุ์ไม้ที่ชอบขึ้นในสภาพร่มหรือแสงน้อย เช่น ไม้ในสกุลเขียวหมื่นปี ราชนิหินอ่อน ม้าลาย ต้นกระดาศ ส่วนไม้ให้ร่มเงา ได้แก่ ประดู่กิ่งอ่อน จามจุรี โครงสร้างของสวนให้ความร่มเย็น ร่มรื่นในฤดูร้อน เพื่อแก้ปัญหาการสร้างหลังคาในส่วนพื้นที่ลานพัก ชุ่มต้นไม้ เรือนระแนงและศาลาพักในสวน (สมจิตร, 2540)

รูปแบบสวนบ้าน

1. สวนประดิษฐ์ (Formal Style) สวนลักษณะนี้เหมาะกับสถานที่ที่มีเนื้อที่มากประกอบอาคาร เช่น ปราสาท พระราชวัง วัด สถานที่ทำการ หรืออาจไม่มีอาคาร เป็นลักษณะเปิดโล่ง เช่น สวนสาธารณะ จตุรัสกลางเมืองก็ได้ สวนประเภทนี้มักคำนึงถึงแบบแปลนเป็นสำคัญ การจัดวางแปลนจะจัดวางเป็นลักษณะสมมูล (Symmetry) หรือสองข้างเท่ากัน นิยมออกแบบให้มีแปลงไม้ดอกสีจัดจ้าน สดใส ตัดกับสนามหญ้าสีเขียวที่ตัดแต่งเรียบร้อย สวยงาม ต้นไม้มักตัดแต่งเป็นรูปทรงเรขาคณิต ต้องดูแลตัดแต่งต้นไม้และสนามหญ้าให้อยู่ในรูปฟอร์มเรียบร้อยเสมอ โดยยึดถือรูปแบบแปลนที่ออกไว้เป็นสำคัญ ไม่นิยมปล่อยให้ต้นไม้ให้เจริญเติบโตไปตามธรรมชาติ เพราะอาจจะทำลายแบบแปลนที่กำหนดไว้ ทำให้ผิดวัตถุประสงค์ในการจัด เนื้อที่ภายในสวนอาจประกอบไปด้วย ทางเดิน บ่อน้ำ น้ำพุ ศาลาพักผ่อน ม้านั่ง กระจ่างสวยๆ และรูปปั้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของสถานที่และความต้องการใช้สอย คุณสมบัติและหน้าที่หลักของสวนลักษณะนี้ คือสร้างความโอ่อ่าสง่างามให้กับตัวอาคารและสถานที่ เป็นที่นิยมกันมากในประเทศแถบยุโรป

2. สวนธรรมชาติ (Informal Style) คือ สวนที่เราจัดขึ้นมาโดยลอกเลียนธรรมชาติที่เราพบเห็น เช่น เป็นป่า เขา น้ำตก ลำธาร และทุ่งหญ้า เป็นต้น สิ่งที่เราพบเห็นและเกิดความชอบความประทับใจ บันดาลใจ ให้อยากนำมาสร้างมาจัดแต่งไว้ใกล้ๆ ตัว อาจมีขนาดเท่าของจริง หรือจะจัดย่อส่วนลงมาให้เหมาะสมกับสถานที่ที่เราจะจัดแต่ง เช่น อาคาร ที่ทำการ หรือบ้านที่อยู่อาศัย การดูแลรักษาเพียงเพื่อตัดแต่งให้ดูเรียบร้อย สะอาดสะอาดไม่รุงรังเท่านั้น ปล่อยให้ต้นไม้เจริญเติบโตตามธรรมชาติ ไม่นิยมตัดแต่งต้นไม้เป็นรูปทรงเรขาคณิต ส่วนประกอบของสวนขึ้นกับขนาดของที่และประโยชน์ใช้สอย อาจมีสระน้ำ ลำธาร น้ำตก ศาลาพักผ่อน ม้านั่ง และทางเดิน เช่นกัน แต่เส้นและรูปทรงจะเป็นลักษณะธรรมชาติหรือรูปทรงอิสระ (Free Form) สวนธรรมชาติมีคุณสมบัติเพื่อให้ผู้อยู่อาศัยหรือผู้พบเห็น ได้สัมผัสกับบรรยากาศของความสดชื่น รื่นรมณ์ อบอุ่น กระปรี้กระเปร่ามีชีวิตชีวา หรือนำพักผ่อนหย่อนใจ สวนลักษณะนี้จึงเป็นที่นิยมของคนจำนวนมาก เพราะสามารถผ่อนคลายความตึงเครียดได้ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. สนวนนามธรรม (Abstract Style) อาจเรียกสนวนนี้ว่าสนวน Free Style ก็ได้ เพราะสนวนลักษณะนี้เริ่มนิยมจัดขึ้นในยุคหลังๆ เป็นการจัดให้ฉีกแนวจากความซ้ำซากจำเจ เหมือนการวาดภาพงานศิลปะลงไปในบนแผ่นกระดาษหรือผืนผ้าใบ แต่แทนที่จะแต่งแต้มสีสันเหมือนอย่างเขียนงานศิลปะก็ใช้สีสันทันของต้นไม้แต่งแต้มลงไปแทน นำต้นไม้มาปลูกหรือจัดวางให้มีจังหวะ เส้นสาย มีช่องว่าง หรือรูปฟอร์มตามทฤษฎี หรืองานศิลปะสมัยใหม่ที่นิยมกัน เหมือนการสร้างงานจิตรกรรมบนผืนผ้าใบ เน้นการจัดเพื่อถ่ายทอดความรู้สึก ความบันเทิงใจในงานศิลปะของศิลปินผู้สร้างและประโยชน์ใช้สอย จึงอาจแตกต่างไปจากสนวนรูปแบบอื่น

4. สนวนจินตนาการ (Imaginative Style) สนวนในลักษณะนี้จะจัดกันน้อย และมักจะจัดเฉพาะในโอกาสพิเศษหรือเพื่อการแสดง นิยมนำสิ่งก่อสร้างบางส่วนของสถาปัตยกรรมในอดีตมาเป็นส่วนประกอบในสนวน เช่น เหารูปแบบของเสากรีกหรือโรมัน กำแพงเมือง ชุมประตู่ หรือบางมุมของตัวอาคารมาใช้ ต้นไม้ที่ใช้นิยมตัดแต่งรูปทรงเป็นลักษณะพิเศษตามจินตนาการ เพื่อให้เข้ากับบรรยากาศและเนื้อหาที่จัดแสดง บางลักษณะจะตัดแต่งต้นไม้เป็นเรื่องราวของคน สัตว์ และสิ่งก่อสร้าง ซึ่งก็นับได้ว่าเป็นสนวนจินตนาการเช่นกัน บุคคลบางคนที่ชอบคิดชอบฝัน สร้างสรรค์อะไรที่พิเศษออกไปก็อาจจะจัดให้มีสนวนลักษณะนี้เอาไว้ดูเล่นในบ้านก็ได้

ที่กล่าวมาข้างต้นเป็นรูปแบบใหญ่ๆของการจัดสนวน สำหรับชนิดของสนวน ส่วนใหญ่จะเรียกกันไปตามประโยชน์ใช้สอยและความนิยมเป็นสำคัญ ในการเรียกขานชื่อชนิดของสนวนนั้นก็ เป็นไปเพื่อสามารถสร้างความเข้าใจให้ง่ายขึ้น แต่ทั้งนี้ไม่ว่าจะจัดสนวนชนิดใดก็ตาม คงจะไม่หนีรูปแบบหรือสไตล์ที่กล่าวมาข้างต้น การจัดยังคงยึดหลักองค์ประกอบทางศิลปะมาใช้ผนวกกับประโยชน์ใช้สอย เพื่อทำให้สนวนนั้นสวยงามสมบูรณ์ยิ่งขึ้น (พรรณเพ็ญ, 2540)

หลักการออกแบบให้มีคุณค่าทางศิลปะ

คือ การจัดองค์ประกอบของส่วนมูลฐานที่สำคัญของความงาม ให้มีคุณลักษณะและการใช้สอยรูปลักษณะ คุณค่า รูปทรง การวางช่องว่าง พื้นผิวและสีให้ถูกหลักการจัด การออกแบบที่ดีคือการออกแบบให้มีความเป็นดุลยภาพ สัดส่วน ช่วงจังหวะ ความกลมกลืน ความแตกต่าง และการทำให้เกิดจุดเด่น และยังผลให้เกิดประโยชน์ ดังนี้

1. การสร้างสรรค์ (Creative) เป็นการแสดงออกในทางความคิดของตนเอง โดยไม่ลอกแบบใคร ต้องคำนึงถึงคุณค่าของการใช้สอยให้เหมาะสมกับหน้าที่ โดยควรคำนึงถึงด้านความประหยัด ความมั่นคง ความสะดวกสบายในการดูแลรักษา และปลอดภัยในการใช้

2. เทคนิคในการทำ (Technical) เป็นกลวิธีและหลักวิชาของการสร้างสรรค์ จนออกมาเป็นรูปร่างของงาน โดยการใช้วัสดุ การใช้เครื่องมือในการทำอย่างเหมาะสม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. คุณค่าทางศิลปะ (The Aesthetic) หมายถึง ความสวยงามอย่างมีสุนทรียภาพ ฉะนั้น การออกแบบ จำเป็นต้องมีคุณค่าทางศิลปะในด้านความสวยงามในรูปทรงและลักษณะ ในกลุ่มชนที่มีความเจริญ ความจำเป็นในด้านนี้ยิ่งสูงขึ้น (สมจิตร, 2538)

จุดมุ่งหมายในการเลือกพันธุ์ไม้ เพื่อประหยัดเวลาในการดูแลรักษา ดังนี้

1. เลือกลักษณะของพันธุ์ไม้และชนิดให้เหมาะสมกับสถานที่นั้น ๆ ทั้งในสภาพแสง ลม ความชื้น ตามลักษณะนิสัยของพันธุ์ไม้
2. เลือกต้นไม้ที่น้อยชนิด เพื่อช่วยให้เกิดรูปแบบที่ใกล้เคียงกัน สะดวกในการตัดแต่งและมีความสวยงามแบบเรียบง่าย
3. หากต้องการเพิ่มสีสันให้กับสวน ควรเลือกใช้ไม้พุ่มมีดอกตลอดปีหรือไม้หัว โดยไม่ ควรใช้ไม้ดอกล้มลุก
4. ควรปลูกต้นไม้ให้มีจำนวนพอเหมาะกับพื้นที่นั้นๆ หรือเหมาะกับแปลงปลูก
5. เลือกไม้พุ่มที่มีใบหนาแน่น โตช้า แต่สวยได้นานไม่ต้องตัดแต่งบ่อย เช่น เข็ม
6. ควรเลือกไม้พุ่มที่ทน ได้ดีทั้งในที่ที่มีแสงแดดและในที่ร่มรำไร หรือในพื้นที่ที่แสงแดด เปลี่ยนแปลงตลอดวัน
7. เลือกไม้ดอกที่ทนทานและเกิดใหม่ทดแทนต้นที่ตายได้เรื่อยๆ
8. เลือกต้นไม้ที่มีรูปทรงคงที่ไม่ต้องตัดแต่ง เช่น เศรษฐีไซ่ง่อน เข็มกุดั่น
9. เลือกพันธุ์ไม้ที่เจริญเติบโตได้ดีในท้องถิ่นนั้นๆ (เอี่ยมพร, 2530)

ลักษณะงานภูมิทัศน์ที่ดี อธิบายโดยละเอียดได้ดังนี้

1. ต้องทำให้ผู้อยู่อาศัยมีชีวิตชีวาที่ดีกว่า (Better for Living) หมายถึง การวางแผนการจัด การจัดสร้าง การบำรุงรักษาหลังการจัดสร้าง ทำให้ผู้อยู่อาศัยมีความพึงพอใจ มีความสุข มีความรักหวงแหนเสริมส่งเสริมวิถีการดำรงชีวิตและความสุขสันติในครอบครัวสนองตอบทั้งทางด้าน สถาปัตยกรรม วิศวกรรม สุนทรียภาพและอารมณ์
2. มีพื้นที่พักผ่อนและใช้ประโยชน์ได้มาก หมายถึง พื้นที่ใช้สอยทั้งส่วนงานภูมิทัศน์เขียว (Greenscape) และส่วนงานภูมิทัศน์คาสเซิล (Hardscape) เป็นการในพื้นที่ให้เกิดประสิทธิภาพ สำหรับการนั่งพักผ่อน การเดินเล่น การออกกำลังกาย การทำงาน การประกอบอาหาร พื้นที่รับประทานอาหาร พื้นที่สำหรับจัดเลี้ยง พื้นที่รองรับแขก พื้นที่ใช้สัญจรและให้ความปลอดภัย
3. สามารถควบคุมสภาพฟ้าอากาศได้ตลอดปี ทำให้บ้านและบริเวณที่มีการจัดงานภูมิทัศน์ ให้ความรู้สึกเย็นสบาย ลดการสะท้อนแสง แก้ปัญหาหมอกตกระทบของแสง ป้องกันกระแสลม พัดแรง เก็บอุ้มความชื้นและกระแสลมไว้ในบริเวณนั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ทำให้อากาศภายในบริสุทธิ์และสะอาด งานภูมิทัศน์ที่ดีต้องมีการจัดพืชพรรณ เพื่อช่วยกรองจับฝุ่นละอองที่เป็นพิษ และฟอกอากาศที่เป็นพิษให้บริสุทธิ์

5. เพิ่มพูนคุณภาพให้แก่บ้าน อาคารและบริเวณ เมื่องานภูมิทัศน์มีการดูแลบำรุงรักษาเป็นอย่างดี มีอายุยาวนาน งานภูมิทัศน์จะช่วยเพิ่มพูนคุณภาพของบ้าน อาคารและบริเวณ ทำให้บ้านอาคารมองดูดีมีความเป็นระเบียบ อ่อนนุ่ม ร่มรื่นสวยงาม เด่นสง่าทำให้บริเวณมีคุณค่าและมีราคามากขึ้น งานภูมิทัศน์เป็นเครื่องชี้ถึงวัฒนธรรม ความเก่าแก่และจิตใจของผู้อยู่อาศัย

6. ให้ความเป็นอิสระ งานภูมิทัศน์ต้องสร้างเป็นอิสระได้ สร้างกรอบล้อม (Enclosure) สร้างห้องกลางแจ้ง (Outdoor Room) ซึ่งประกอบไปด้วยพื้นที่ระนาบ ระดับพื้นผิว (Floor Plan) พื้นที่ระนาบแนวตั้ง (Vertical Plan) และพื้นที่ระนาบเหนือศีรษะ (Overhead Plan) ทำให้เกิดชุดที่ว่างเป็นห้อง ให้ความเป็นอิสระแก่ผู้อยู่อาศัย ป้องกันสายตาจากบุคคลภายนอก และสามารถลดเสียงรบกวนจากภายนอกพื้นที่ได้

7. มีความสวยงามชั่วนิรันดร์ งานภูมิทัศน์ที่ดีที่มีการดูแลบำรุงรักษาอย่างดี ต้องสามารถคงความงามไว้ได้ตลอดเวลา ทุกวัน ทุกเดือน ทุกปี แม้ว่ากาลเวลาจะเปลี่ยนแปลงไป ความสวยงามและคุณค่ายิ่งเพิ่มขึ้น กลายเป็นความเก๋ารูปทรง ผิวสัมผัส สี สันบางส่วนเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพแวดล้อมของฤดูกาลเกิดเป็นประวัติศาสตร์ ดำเนินเล่าขานบอกต่อกันมา กลายเป็นสิ่งที่ต้องควรอนุรักษ์และพึงหวงแหน

8. กำหนดให้ตำแหน่งขององค์ประกอบ แต่ละองค์ประกอบลง อย่างเหมาะสม กลมกลืนสอดคล้อง และรับกันกับพื้นที่ กับสถาปัตยกรรมหรือสิ่งก่อสร้างหลักอย่างเหมาะสมลงตัว

9. มีการดูแลรักษาง่ายและต่ำ ช่วยไปประหยัดเวลา ประหยัดทุนทรัพย์ ประหยัดแรงงาน การจัดการไม่ซับซ้อน ดังนั้น การออกแบบจะต้องพยายามค้นหา ทำอย่างไรให้งานภูมิทัศน์มีความสวยงาม ใช้ประโยชน์คุ้มค่า มีการดูแลบำรุงรักษาง่าย (Easy Maintenance) และมีการบำรุงรักษาต่ำ (Low Maintenance) (สมจิตร, 2541)

การปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงบรรยากาศในสวน

สวนนั้นถึงแม้จะได้รับการดูแลรักษาเป็นอย่างดีก็ตาม ใ้ว่าจะสามารถคงสภาพให้สวยงามสมบูรณ์เหมือนเดิมได้ตลอด อาจต้องมีวันหมดอายุและตายไป หรืออาจมีโรคร้ายและผลกระทบจากสภาพแวดล้อม ทำให้ชำรุดเสียหายและหมดสภาพ ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงทำให้ต้องมีการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงสวนเดิม ดังนี้

1. หากมีต้นไม้หมดอายุและตายไป ควรหาต้นไม้มาเปลี่ยนใหม่ อาจจะใช้ต้นไม้ชนิดเดิมหรือเปลี่ยนชนิดใหม่ เพื่อเปลี่ยนแปลงสีต้นและบรรยากาศภายในสวน ทั้งนี้ควรพิจารณาให้มีขนาด รูปฟอร์มและธรรมชาติคล้ายคลึงของเดิม เพื่อให้รูปแบบของสวนที่เป็นอยู่ไม่เปลี่ยนแปลง

2. ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงสภาพความเป็นอยู่และสมาชิกในครอบครัว เช่น ในขณะที่จัดสวน ครอบครัวยังมีเด็กอาจจะกำหนดให้มีเครื่องเล่นเด็ก เช่น ชิงช้า ม้าหมุน กระดานสั้น หรือบ้านที่มีบ่อหรือสระว่ายน้ำ อาจทำรั้วประกอบสวนชั่วคราว เมื่อเด็กโตขึ้นสิ่งเหล่านี้ก็ไม่จำเป็น จึงสมควรปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงสภาพสวน ให้เหมาะสมกับสภาพใหม่ ตรงกันข้ามหากสภาพของครอบครัวเดิมที่ไม่มีเด็ก แต่ปัจจุบันมีเด็กก็จะต้องปรับปรุงและเพิ่มเติมในสิ่งที่สนองกับความต้องการและสิ่งแวดล้อมใหม่

3. การแก้ไขต่อเติม หรือเพิ่มเติมตัวอาคารใหม่ เนื้อที่และสภาพสวนก็อาจจะเปลี่ยนแปลงไป จึงมีความจำเป็นจะต้องปรับปรุงแก้ไขหรือจัดสวนใหม่อีกครั้ง เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพและสิ่งแวดล้อมใหม่

4. ในกรณีที่สวนได้รับการจัดแต่งไว้นานปี อาจทำให้เกิดความเบื่อหน่าย อาจจะแก้ไขปรับปรุง เพื่อเปลี่ยนแปลงบรรยากาศที่ย่อมทำได้ หรืออาจเปลี่ยนแปลงพันธุ์ไม้ใหม่ๆ เพื่อทำให้เกิดสีสันและบรรยากาศที่แตกต่างออกไป การปรับปรุงแก้ไขสวนเดิม โดยเหลือไว้บางส่วนและแต่งเติมเสริมจัดบางส่วน จะทำงานได้ยากกว่าการรื้อถอนและทำใหม่ทั้งหมด สิ่งสำคัญนักออกแบบจะต้องพิจารณาอย่าให้เกิดความขัดแย้งกัน (พรรณเพ็ญ, 2540)

ขั้นตอนการออกแบบสวน (Design Process)

1. การสำรวจพื้นที่ (Site Analysis) ในการสำรวจสภาพพื้นที่ สถานที่ที่จะทำการออกแบบ และจัดภูมิทัศน์จริง โดยหาข้อมูลรายละเอียดในการจัดสวนให้ได้มากที่สุด เช่น ขนาดของพื้นที่ ทิศทาง ลม สภาพภูมิอากาศ สภาพภูมิประเทศ ระดับชั้นดิน สิ่งแวดล้อม พรรณไม้เดิม วัสดุและอุปกรณ์ต่างๆ ฯลฯ

2. การสัมภาษณ์ (Client Analysis) รวบรวมข้อมูลจากเจ้าของสถานที่ จากการสอบถาม สังเกต และพิจารณา อาจทำได้โดยการตั้งปัญหาถาม สนทนาถึงเรื่องความชอบและรสนิยมของเจ้าของสถานที่ เช่น เจ้าของสถานที่มีเวลาดูแลสวน มากน้อยเพียงใด มีเวลาทำกิจกรรมยามว่างภายนอกบ้านมากน้อยแค่ไหน และยังมีรายละเอียดอีกมากมาย ที่ต้องสังเกตและจดจำ เพื่อเป็นประโยชน์ในการออกแบบ รวมไปถึงเรื่องงบประมาณที่เจ้าของบ้านจะสามารถจ่ายได้ในการจัดสวนครั้งนี้ (เอี่ยมพร, 2527)

3. การเขียนแบบ (Drawing) เป็นการกำหนดตำแหน่งประโยชน์ใช้สอย และวางผังสวน ประกอบสวนและไม้ประดับลงในแบบแปลน (Plan) เพื่อที่จะสร้างสื่อที่สามารถสร้างความเข้าใจและมั่นใจให้กับเจ้าของสถานที่ได้ อาจกำหนดจุดแบบคร่าวๆ โดยใช้วงกลมในการออกแบบ (Balloon Diagram) หรือการใช้สัญลักษณ์ในการเขียนแปลน (Plan) หรือการเขียนทัศนียภาพ (Perspective)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1 การใช้วงกลมในการออกแบบ (Balloon Diagram) เป็นการกำหนดส่วน โครงร่างแบบ คร่าวๆ ลงในแปลนพื้นที่ ก่อนการเขียนแบบจริง ซึ่งการเขียนรูปวงกลมเป็นการกำหนดองค์ประกอบ ต่างๆ เพื่อเปรียบเทียบความเหมาะสม โดยอาศัยข้อมูลจากการวิเคราะห์ ในเรื่องสภาพพื้นที่ ความ ต้องการของเจ้าของสถานที่และสมาชิกในครอบครัว

3.2 การออกแบบผังพื้น (Plan) เป็นการเขียนแบบด้วยมุมมองจากด้านบนลงมา (Top View) สามารถแสดงให้เห็นถึงขอบเขต รูปร่าง ตำแหน่งที่ตั้งและทิศทางขององค์ประกอบต่างๆ ภายในสวนและบริเวณรอบๆ อาคาร

3.2.1 มาตรฐานแปลน (Master Plan) คือ แปลนที่สมบูรณ์แล้วได้เขียนถึงการออกแบบ พัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงทั้งหมด โดยเนื้อที่กว้าง

3.2.2 รูปตัด (Section) เป็นรูปด้านที่ตัดผ่าน โครงสร้าง ด้านที่ต้องการจะให้ผู้ดูได้ทราบ ถึงโครงสร้างของสิ่งนั้นๆ

3.2.3 รูปตั้ง, รูปด้าน (Elevation) เป็นรูปแบบที่เขียนโดยกำหนดพื้นดิน เป็นระดับสายตา สามารถแสดงให้เห็นถึงความสูง ความยาว หรือความกว้างและขนาดตัวอาคาร ต้นไม้ เนินดิน และส่วนประกอบต่างๆ ในสวนว่าอยู่ในตำแหน่งที่มีระดับสูงต่ำลาดเอียงอย่างไร

3.2.4 ทศนิยมภาพ (Perspective View) คือ การเขียนแบบที่แสดงให้เห็น มุมมองของแบบ รูปถ่าย มีมิติ มีความกว้าง ความลึก ความสูง สามารถเห็นตำแหน่งและทิศทางขององค์ประกอบ ต่างๆ ภายในสวนคล้ายของจริง ซึ่งรูปแบบลักษณะนี้สร้างความเข้าใจให้กับผู้ได้รับมากกว่า โดยเฉพาะผู้ที่ไม่สันทัดในเรื่องการมองแปลน (พรรณเพ็ญ, 2540)

4. ผลของการออกแบบทั้งหมด แบ่งออกเป็น

4.1 ผลการออกแบบการเขียนผังพื้น

4.2 รูปด้าน (Elevation)

4.3 การเขียนทัศนียภาพ (Perspective)

4.4 ผลการประเมินความพอใจของเจ้าของสถานที่หลังส่งมอบงานสวน

5. การประเมินราคา (Estimate) เป็นสิ่งจำเป็นในการจัดสวน สำหรับเจ้าของสถานที่และ นักจัดสวน เพราะเจ้าของสถานที่ที่ต้องการ ทราบถึงราคา หรือค่าใช้จ่ายในการจัดสวน โดยที่เจ้าของ สถานที่ที่จะบอกรับประมาณอย่างคร่าวๆ ที่สามารถจ่ายได้ และวัตถุประสงค์ที่ต้องการ นักจัดสวน จะช่วยออกแบบและคำนวณค่าใช้จ่ายให้อยู่ในระหว่างงบประมาณของเจ้าของสถานที่ โดยมีการ ตัดทอนหรือเปลี่ยนแปลงบางอย่าง ถ้าการประเมินราคาสูงกว่างบประมาณที่ตั้งไว้ หรือเพิ่มเติม การจัดสวนให้มีมากขึ้นเมื่องบประมาณเหลือ

ขั้นตอนการจัดสวน (Landscaping Installation)

1. การปรับพื้นที่ (Grading) การปรับพื้นที่ให้ลาดเอียงตามระดับที่ต้องการ ปรับลระดับในส่วนที่เกิน หรือเพิ่มเติมระดับในส่วนที่ขาด ให้เรียบเสมอกัน อาจไถระดับดินให้ระบายน้ำได้ดี โดยไถระดับลาดเอียงไปยังแนวท่อระบายน้ำ เมื่อถมเสร็จแล้วควรรคน้ำและย่ำดินให้แน่น ไม่เป็นโพรง เพื่อป้องกันการทรุดตัวของระดับดินในภายหลัง

2. การกำจัดวัชพืช (Weed Control)

เป็นการกำจัดวัชพืชในบริเวณพื้นที่จัดสวน ไม่ว่าจะเป็น เห็บหญ้า, ผักบุ้ง ฯลฯ ถ้ามีมากก็ใช้ยากำจัดวัชพืชชนิด และควรทิ้งไว้ให้นานพอสมควร การกำจัดวัชพืชควรมีอยู่เรื่อยๆ เพื่อป้องกันวัชพืชงอกขึ้นมาอีก

3. การคัดเลือกพรรณไม้ (Getting Plant)

เป็นการสำรวจและหาแหล่งพรรณไม้ที่มีในแบบตามแหล่งต่างๆ โดยพยายามหาทั้งชนิดของต้นไม้ ขนาด รูปทรง ให้เป็นไปตามแบบที่เสนอเจ้าของสถานที่ และควรพยายามหลีกเลี่ยงการเปลี่ยนแปลงขนาดและชนิดของต้นไม้ นอกจากจำเป็นจริงๆ เช่น ในกรณีที่ไม้ไม่สามารถหาต้นไม้ชนิดนั้นๆ ได้หรือมีแต่ไม่ได้ตามขนาดที่ต้องการ

4. การเตรียมหลุมปลูกต้นไม้ (Soil Preparation)

ควรเตรียมหลุม ปลูกไม้ยืนต้นหรือไม้ประธานก่อน แล้วจึงเป็นไม้พุ่ม ไม้คลุมดิน ตามลำดับ โดยดูตำแหน่งต้นไม้ต่างๆจากแปลน เมื่อได้ตำแหน่งต้นไม้แต่ละต้น ใช้ปูนขาวโรยเป็นวงตรงจุดนั้น เพื่อขุดหลุมปลูก โดยกะขนาดหลุมตามชนิดของต้นไม้ เสร็จแล้วควรผสมดินปลูกกับปูนขาว เพื่อช่วยให้ต้นไม้เจริญเติบโตได้ดี

5. การวางต้นไม้ (Setting)

วางต้นไม้หลักหรือไม้ที่สำคัญก่อน จากนั้น จัดวางปลูกไม้พุ่มที่เป็นองค์ประกอบในสวน ขั้นตอนนี้อาจจัดวางอุปกรณ์จัดแต่งสวนไปเลยก็ได้ การจัดวางต้นไม้ นอกจากดูตามลักษณะแปลน แล้วต้องพิจารณาถึงอื่นๆ ด้วย เช่น ขนาดของทรงพุ่ม พุ่มใหญ่ พุ่มเล็ก สูงต่ำต่างกัน ลักษณะใบ ขนาดและรูปทรงต้น สีของใบไม้และดอกไม้ หลังจากจัดวางไม้พุ่ม ขั้นตอนสุดท้ายคือ การจัดวางไม้ประเภทไม้คลุมดิน

6. การปลูกไม้ยืนต้น ไม้พุ่ม และไม้คลุมดิน (Planting)

เมื่อเตรียมหลุมและดินปลูกเรียบร้อยแล้ว ก็เตรียมปลูกต้นไม้ โดยถอดต้นไม้จากกระถาง หรือจากถุงพลาสติก แล้ววางต้นไม้ลงในหลุม กลบดินให้แน่น หากเป็นไม้ยืนต้นขนาดใหญ่ควรค้ำด้วยไม้ไผ่ ไม้สน เพื่อป้องกันการโยกของต้น เพราะอาจทำให้รากกระเทือนหรือขาดได้ (เอี่ยมพร, 2527)

7. การโรยกรวด

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแสดงจินตนาการ และลวดลายต่าง ๆ แทนน้ำ ซึ่งกรวดมีขนาดเล็ก การทำพื้นที่รองรับจึงมีความจำเป็น ถ้าหากว่าพื้นที่โรยกรวดบนพื้นดินอัดแน่น กรวดจะมีความสวยงามอยู่ได้ระดับหนึ่ง เมื่อฝนตกดินอ่อน กรวดจะจมดิน ทำให้สกปรก วัชพืชต่างๆขึ้นแทรก เพราะฉะนั้นก่อนการโรยกรวด ต้องปรับพื้นที่และใช้พลาสติกปูรอง ซึ่งจะช่วยให้ทำความสะอาดกรวดได้ง่าย

8. การวางทางเดิน (Lawing Pavements)

โดยดูจากแปลนถึงทิศทาง แล้วกำหนดแนวทางเดินบนสนามหญ้าให้ถูกต้อง โดยใช้ปูนขาวโรยเป็นแนวทางตามแบบและไม่ควรปูทางเดินเสมอหญ้า เพราะหญ้าจะสูงขึ้นเล็กน้อยและทางเดินจะจมลง ดังนั้นจึงควรฝังแผ่นทางเดินลงดินไปครึ่งหนึ่งของความหนา

9. การปูหญ้า (Lawn Installation)

การปูหญ้าในการจัดสวนนิยมวิธีปูพรม หรือการปลูก โดยวิธีปูหญ้าเต็มแผ่น (Planing Sod) โดยชนิดของหญ้าที่นำมาปลูกควรตรงกับแบบที่กำหนด ต้องเป็นหญ้าที่ทำการเพาะมาใหม่ หลังปูหญ้าเสร็จเรียบร้อยแล้ว ควรใช้ลูกกลิ้งกลิ้งทับบนหญ้าอีกครั้ง

10. การตัดหญ้า ให้นุ้ย ฉีดยาฆ่าแมลง (Mowing, Fertilizing and Pest control)

หลังจากปูหญ้าประมาณ 2 อาทิตย์ ควรตัดหญ้า ซึ่งจะช่วยให้หญ้าเรียบสม่ำเสมอ เมื่อตัดหญ้าเรียบร้อยแล้ว ควรให้นุ้ยหญ้าและต้นไม้ทุกต้นที่ได้ปลูกไป แล้วพร้อมทั้งฉีดยาฆ่าแมลงและยากันราด้วย

11. การเก็บงานและส่งมอบงาน (Completed Work)

เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการจัดสวน การจะส่งมอบงานให้แก่เจ้าของบ้านนั้น การเก็บงานจำเป็นมาก ต้องเก็บรายละเอียดของงานทุกส่วนที่เป็นองค์ประกอบสวน ให้อยู่ในสภาพเรียบร้อย มองดูภาพรวมของสวนต้องสมบูรณ์ ไม่มีข้อตำหนิ ประสิทธิภาพและคุณภาพของงานเป็นไปตามแปลนที่ระบุไว้ (สมจิตร, 2538)

วัตถุประสงค์

อุปกรณ์เขียนแบบ

1. โต๊ะเขียนแบบ สมุดบันทึกข้อมูล
2. เครื่องเขียนและอุปกรณ์เขียนแบบ
3. กระดาษร่างแบบและกระดาษเขียนแบบ

อุปกรณ์ในการจัดสวน

1. เชือก ไม้หลัก บัวรดน้ำ ฟองน้ำ
2. สารกำจัดปลวก ปูนขาว ปูนซีเมนต์
3. ตลับเมตร กล้องถ่ายรูป ฟิล์มถ่ายรูป
4. ฆ้อน ตะปู ฆ้อนปอนด์ สว่าน หัวสกัด ตะไบ ลื้อ
5. จอบ เสียม คราด พลั่ว บั้งกี ช้อนปลูก ส้อมปลูก ไม้กวาดทางมะพร้าว
6. มีดพรวน เลื่อย เลื่อยด้ามยาว กรรไกรกระตุก กรรไกรตัดกิ่ง กรรไกรตัดหญ้า

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. ขั้นตอนการสำรวจสถานที่ (Site Analysis)

1.1 ที่ตั้งและสภาพของพื้นที่

บริเวณบ้านของคุณศิริพงษ์ วิทยวิโรจน์ ตั้งอยู่ ณ บ้านเลขที่ 205/76 ซอยที่ 5/4 หมู่บ้านชัยพฤกษ์ บางบัวทอง ตำบลพิมลราช อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี มีพื้นที่เป็นรูปสี่เหลี่ยมคางหมู เนื้อที่ประมาณ 50 ตารางวา สภาพพื้นที่โดยรอบบ้าน บริเวณหน้าบ้านเป็นทิศเหนือติดกับถนนของหมู่บ้าน ด้านหลังบ้านเป็นกำแพงที่บั้นระหว่างบ้านอีกหลังหนึ่ง ส่วนทิศตะวันออกและทิศตะวันตกติดกับรั้วแบบโปร่งของเพื่อนบ้าน

ในขั้นตอนการสำรวจสถานที่ เริ่มจากการวัดพื้นที่โดยใช้ตลับเมตร เพื่อที่จะใช้เป็นแนวทางการแบ่งขอบเขตในการจัดสวน โดยได้นำข้อมูลมาใช้ในการเขียนแบบ (ภาพที่ 1) เนื่องจากสภาพเดิมของสวนบริเวณบ้าน เคยได้รับการจัดสวนมาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน ทำให้สภาพสวนเปลี่ยนแปลงไปมาก เจ้าของบ้านจึงต้องการให้มีการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงสวนขึ้นมาใหม่ โดยต้นไม้เดิมที่ทำการปลูกไว้ได้มีการเจริญเติบโตและเปลี่ยนแปลงสภาพไปจากเดิมมาก ขณะที่ต้นไม้บางต้นเป็นไม้ยืนต้นที่มีระบบรากแข็งแรงหรือเป็นไม้เลื้อยจำพวกเนื้อแข็ง เมื่อได้มีการเจริญเติบโต จึงก่อให้เกิดความเสียหายต่อโครงสร้างของบ้านและระบบท่อน้ำ นอกจากนี้มีต้นไม้ขนาดใหญ่ให้ร่มเงาที่อยู่แล้ว จึงคงไว้ตามความประสงค์ของเจ้าของบ้าน เพียงแต่ตัดแต่งกิ่งให้โปร่งดูสวยงามขึ้น และด้านหลังบ้านมีบริเวณของสวนครัวเดิมอยู่แล้วแต่ขาดระบบทางเดินเชื่อมต่อกับบริเวณหน้าบ้านและส่วนของลานซักล้าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ผลจากการสัมภาษณ์เจ้าของบ้าน (Client Analysis)

บุคคลที่อาศัยอยู่ในบ้าน	ความประสงค์ของสมาชิกในครอบครัว
1. คุณศิริพงษ์ วิทยวิโรจน์ (เจ้าของบ้าน)	<ul style="list-style-type: none"> : ชอบบรรยากาศสวนแบบร่มรื่นและสวนป่าเมืองร้อน : ต้องการลานพักผ่อนสำหรับครอบครัวในช่วงเย็น : ต้องการสวนที่สวยงามสำหรับสังสรรค์กับเพื่อนฝูง : ชอบต้นคาลาเป็นพิเศษ : ต้องการฟังเสียงน้ำพุในสวน : ชอบพรรณไม้ที่มีกลิ่นหอมเป็นพิเศษ : ต้องการมีแสงไฟสลัวในสวนยามค่ำคืน
2. คุณอำไพ วิทยวิโรจน์ (ภรรยา)	<ul style="list-style-type: none"> : ต้องการสวนที่ดูแลง่าย : ต้องการปลูกไม้ระดับกลางในด้านทิศตะวันตกเพื่อช่วยกรองแสงในช่วงบ่าย : ต้องการลดปัญหาต้นไม้ล้มแนวไปยังบ้านข้างเคียง : ต้องการให้สวนมีความเป็นสัดส่วน แยกออกจากลานซักล้าง : ชอบพรรณไม้ที่ให้ดอกมีสีส้มและออกดอกได้ตลอดปี : ต้องการให้มีมุมสวนครัว
3. คุณสินา วิทยวิโรจน์ (บุตร)	<ul style="list-style-type: none"> : ต้องการพรรณไม้ที่มีความทนทาน : ชอบทางเดินแบบโรยกรวด : ต้องการสวนกรวดเพื่อง่ายต่อการดูแลรักษา : ต้องการสวนที่ให้ร่มเงา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บุคคลที่อาศัยอยู่ในบ้าน	ความประสงค์ของสมาชิกในครอบครัว
4. คุณปรายฟ้า วิทวิโรจน์ (บุตร)	<ul style="list-style-type: none"> : ชอบพรรณไม้ที่มีกลิ่นหอมและให้ดอกตลอดปี : ต้องการชอบพรรณไม้ที่ดูแลรักษาง่าย : ชอบไม้ในร่ม เช่น เศรษฐี คลิ้มมาลาย : ต้องการพรรณไม้ที่มีสีสัน เช่น ม่วงกำมะหยี่ กลิ่นกระป๋อง : ต้องการสวนที่ร่มรื่นแต่ดูโปร่งตา สามารถมองจากด้านนอกเห็นสวนสวยได้ : ชอบสวนที่ดูเป็นธรรมชาติ

3. ขั้นตอนการออกแบบและเขียนแบบ (Drawing)

ได้ทำการดำเนินงานออกแบบ และกำหนดประโยชน์ใช้สอยโดยรวม จากข้อมูลและรายละเอียดทั้งหมด ที่ได้จากการสัมภาษณ์ความพึงประสงค์ของเจ้าของบ้าน จากนั้นทำการร่างผังองค์ประกอบสวนและพรรณไม้ต่างๆ ลงในบริเวณที่ต้องการจัดสวน โดยกำหนดจุดแบบคร่าวๆ โดยใช้สัญลักษณ์วงกลมในการออกแบบ (Balloon Diagram) และใช้สัญลักษณ์ในการเขียนแบบ (Plan) หรือการเขียนรายละเอียด (Section) เพื่อระบุส่วนประกอบต่างๆ ในการจัดสวนให้เกิดความสวยงามและเหมาะสมกับสภาพบ้านและงบประมาณของเจ้าของบ้านที่ได้กำหนดไว้

3.1 ขั้นตอนการใช้วงกลมในการออกแบบ (Balloon Diagram)

นำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจพื้นที่ และจากการสัมภาษณ์ความพึงประสงค์ของเจ้าของบ้าน สามารถนำมาใช้เป็นแนวคิดในการออกแบบ โดยแบ่งส่วนใช้ประโยชน์ของพื้นที่เป็น 5 ส่วน และวางตำแหน่งวงกลมในแต่ละส่วน แสดงทิศทาง การเชื่อมโยงวงกลม และกิจกรรมต่างๆ (ภาพที่ 2)

พื้นที่ส่วน A บริเวณหน้าบ้านด้านทิศเหนือ จัดเป็นสวนหย่อมเล็กๆ เพื่อสามารถมองจากห้องรับแขกหรือระเบียงได้ และจรรโลงสายตาต่อผู้พบเห็น มีลานสำหรับพักผ่อนประกอบด้วยชุดเก้าอี้เฟอร์นิเจอร์ไม้ และอ่างน้ำพุ เพื่อช่วยสร้างบรรยากาศความเป็นธรรมชาติ ส่วนต้นมะม่วงได้คงไว้ตามความประสงค์ของเจ้าของบ้าน เพียงแต่ตัดแต่งกิ่งให้โปร่งดูสวยงามมากขึ้น ต้องการให้พรรณไม้ที่เจริญเติบโตได้ดีในที่ที่มีแสงแดดรำไร และปูทางเดินเชื่อมต่อกจากลานจอดรถสู่ตัวบ้าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พื้นที่ส่วน B บริเวณหน้าบ้านด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือ จัดเป็นมุมสวนเล็กๆ ประกอบด้วยพรรณไม้ที่สามารถเจริญเติบโตได้ดี ในที่ที่ได้รับแสงแดดโดยตรง เน้นปลูกไม้ที่มีกลิ่นหอม และไม้ที่ดูแลรักษาง่ายตามความประสงค์ของสมาชิกในครอบครัว

พื้นที่ส่วน C บริเวณด้านข้างบ้านด้านทิศตะวันออก ต้องการให้พื้นที่สวนบางส่วนเป็นพื้นที่ที่ดูแลรักษาง่ายเป็นพิเศษ จึงจัดเป็นสวนกรวดขนาดย่อมตามแนวคอกของบ้าน โดยโรยกรวดสีขาวสลับกับแผ่นทางเดินหินทรายรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า เลือกใช้พรรณไม้ที่มีความทนทานต่อสภาพแวดล้อม และสร้างฉากไม้ระแนง เพื่อแบ่งแยกสวนออกจากส่วนลานซักล้าง

พื้นที่ส่วน D บริเวณด้านข้างบ้านด้านทิศตะวันตก เลือกใช้พรรณไม้ที่มีความสูงระดับกลางเพื่อช่วยบดบังแสงแดดในช่วงบ่าย โดยเน้นปลูกไม้ที่ให้ดอกตลอดปี เช่น มหาหงส์ ข่าต่าง ทั้งยังช่วยสร้างให้สวนมีบรรยากาศแบบสวนป่าเมืองร้อน รวมไปถึงการปูทางเดินเชื่อมต่อระหว่างด้านหน้าบ้านกับลานซักล้างด้านหลังบ้าน

พื้นที่ส่วน E บริเวณด้านหลังบ้านติดกับลานซักล้าง จัดแบ่งพื้นที่เล็กๆ สำหรับปลูกพืชผักสวนครัวตามความประสงค์ของเจ้าของบ้าน และทำการปูทางเดินเชื่อมต่อจากบริเวณด้านข้างบ้านกับลานซักล้างด้วยอิฐมอญ

3.2 ขั้นตอนการออกแบบผังพื้นที่ (Plan)

ผังพื้นที่ (Plan) ภายเส้นแสดงขอบเขต หรือลักษณะรายละเอียด เกี่ยวกับทิศทางและขนาดขององค์ประกอบต่างๆ ในสวน โดยมองได้จากมุมที่สูงเป็นภาพ 2 มิติ ซึ่งแสดงถึงขอบเขต ทิศทาง ของพื้นที่บ้านที่จะดำเนินการออกแบบและปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์

Master Plan คือ แพลนที่สมบูรณ์ ครอบคลุมตำแหน่งของอาคาร สิ่งก่อสร้าง ตลอดจนองค์ประกอบอื่นๆ โดยใช้สัญลักษณ์แทนพรรณไม้และวัสดุที่ใช้ในการจัดสวน (ภาพที่ 3)

จากการแบ่งพื้นที่สามารถอธิบายลักษณะของพรรณไม้และกิจกรรมต่างๆ ได้ดังนี้

3.2.1 พื้นที่ส่วน A เดิมเป็นสวนเล็กๆที่ทรุดโทรม และตรงบริเวณหน้าประตูทางเข้าบ้านเป็นพื้นที่ลานจอดรถจักรยานที่ทรุดตัวลง จึงได้ทำการรื้อทุบ และปรับปรุงให้กลายเป็นระเบียงเล็กๆด้านหน้าบ้าน ได้จัดวางชุดนั่งเล่นสำหรับพักผ่อนหย่อนใจ และทำกิจกรรมนอกบ้าน บริเวณนี้ได้คงไม้ให้ร่มเงาเดิมไว้(มะม่วง) และจัดเป็นสวนหย่อมเล็กๆ เน้นปลูกไม้ใบที่มีสีสดใสสวยงามและไม้ที่ให้ดอกตลอดปี เช่น ดาหลา เดหลี หน้าวัวใบ พิโลโก ม่วงกำมะหยี่ เป็นต้น จัดองค์ประกอบของสวนให้ดูมีชีวิตและมีลูกเล่นเพิ่มขึ้น ให้เข้ากับลักษณะการจัดระดับความสูงต่ำ และแนวกลุ่มของพรรณไม้ในสวน ได้จัดวางแผ่นทางเดินหินทรายเชื่อมต่อระหว่างลานจอดรถกับทางเข้าบ้าน ส่วนนี้เลือกปลูกหญ้ามาเลเซีย เนื่องจากเหมาะสมและสามารถเจริญได้ดีได้ร่มไม้ใหญ่

3.2.2 พื้นที่ส่วน B เดิมเป็นไม้ยืนต้นที่มีการปลูกมานานแล้ว รูปทรงเปลี่ยนไปเนื่องจากการเจริญเติบโต เบียดกับตัวบ้าน จึงทำให้การซุกซ่ายออกและคงไว้เพียงต้นกรรณิการ์ ตามความต้องการของเจ้าของบ้าน บริเวณนี้รับแสงแดดโดยตรงในช่วงครึ่งเช้า จึงปลูกไม้ที่มีความทนทานต่อการดูแลรักษา สร้างจุดเด่นให้กับสวน เช่น พุดพิชญา ลั่นกระบือ เป็นต้น จัดให้มีลักษณะแปลงเป็นแนวเส้นโค้ง (Curve) สร้างความสวยงามและลดความกระด้างได้ เพื่อสร้างความต่อเนื่องกับพื้นที่ส่วน A จึงเลือกใช้พรรณไม้ เช่น เตทิลใบกล้วย ไม้จั๊กจางอ่างน้ำ ปลูกไม้หน้าเพื่อสร้างบรรยากาศธรรมชาติให้กับสวนมากขึ้น เน้นปลูกไม้หอมในส่วนนี้เนื่องจากเป็นบริเวณที่ไม่ได้ติดบ้านจนเกินไป ป้องกันกลิ่นฉุนได้

3.2.3 พื้นที่ส่วน C เดิมมีการปลูกต้นไม้ไว้ในตำแหน่งที่ไม่เหมาะสม จึงได้มีการซุกซ่ายและปรับปรุงให้เป็นส่วนของพื้นที่ดูแลง่าย และเลือกปลูกพรรณไม้ที่ดูแลง่ายเช่นกัน อาทิ เอื้องทอง เอลิโคเนีย เป็นต้น จัดวางแผนปูทางเดินหินทรายสลับกับการโรยกรวดสีขาวจนสุดแนว เพื่อสร้างความสว่างให้กับพื้นที่ในสวน และสร้างฉากไม้ระแนง เพื่อแบ่งสวนออกจากส่วนลานซักล้าง โดยด้านหลังได้จัดทำเป็นที่สำหรับจอดรถจักรยาน

3.2.4 พื้นที่ส่วน D เดิมมีการปลูกไม้ยืนต้นไว้หลายต้น อาทิ มะเฟือง กล้วย ไม้กล้วยฉ่ำ และส่งผลกระทบต่อบ้านของเพื่อนบ้าน และมีการปลูกหิรัญญิกไว้ชิดกับตัวบ้านด้านทิศตะวันตก โดยปลูกลงในตำแหน่งที่ใกล้กับแนวท่อ รากหิรัญญิกจึงเข้าไปอุดตันในท่อ ทำให้เกิดปัญหาท่อตันและไม่สามารถใช้ห้องน้ำชั้นบนได้ จึงได้มีการซุกซ่ายและรื้อถอนออก ได้เลือกปลูกไม้ระดับกลาง เช่น หมากเหลือง แทน และต้องมีขนาดไม่ใหญ่จนเกินไป ป้องกันการลุกล้ำและส่งผลกระทบต่อบ้านข้างเคียง และปลูกไม้ที่ออกดอกตลอดปี เช่น มหาหงส์ ขำค้าง ไม้จั๊กจางแผนปูทางเดินเพื่อเชื่อมส่วนของหน้าบ้านกับส่วนของหลังบ้าน

3.2.5 พื้นที่ส่วน E เป็นพื้นที่สวนครัวอยู่แล้ว มีการปรับปรุงจัดรูปแบบให้เหมาะสมและเป็นระเบียบ และมีการปลูกผักเพิ่มเติมตามความต้องการของเจ้าของบ้าน มีการตัดแต่งกิ่งไม้ผลเพื่อให้ออกผลได้ตามฤดูกาล ได้ปูทางเดินด้วยอิฐมอญเพื่อทำให้สวนมีสีสันมากยิ่งขึ้น เนื่องจากอิฐมอญเมื่อถูกน้ำแล้วจะมีสีสดใส ช่วยสร้างบรรยากาศสวนป่าเมืองร้อน ทั้งยังเป็นตัวเชื่อมระหว่างสวนของสวนและส่วนของลานซักล้างด้วย

3.3 ขั้นตอนการออกแบบรายละเอียด

หลังจากที่ได้รับผลการออกแบบปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์เสร็จเรียบร้อยแล้วเพื่อให้สามารถมองเห็นภาพโดยรวมเมื่อเสร็จสมบูรณ์ ง่ายต่อการทำความเข้าใจและสามารถเห็นภาพได้ก่อนการปฏิบัติจริง (ภาพที่ 3)

4. ขั้นตอนการประเมินราคา (Estimate)

การประเมินราคาเป็นสิ่งที่จำเป็นในการปรับปรุงสวนหรือการจัดสวนใหม่ เพราะจะทำให้ทราบถึงราคา หรือค่าใช้จ่ายในการจัดสวน ซึ่งมีหลายขั้นตอนและทุกขั้นตอนต้องมีการประเมินราคาถึงค่าใช้จ่ายต่างๆ เพื่อให้สวนเสร็จสมบูรณ์ตามที่แสดงไว้ในแบบแปลน โดยแสดงหัวข้อการประเมินราคาออกดังนี้

1. ราคาพรรณไม้
2. ราคาวัสดุและอุปกรณ์ตกแต่งสวน
3. ค่าแรงงานและค่าขนส่ง
4. ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด เช่น ค่าใช้จ่ายช่วงเตรียมงาน
5. กำไร

ตารางแสดงราคาพรรณไม้

ลำดับ	รายการ	ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง	จำนวน (ต้น)	ราคาต่อต้น (บาท)	ราคารวม (บาท)
1	ใบกระดาดคำ (กอ)	สูง 1.80 m.	1	150	150
2	โมกหลวง (ทรงพุ่มสวยงาม)	สูง 1.80 m.	3	120	360
3	โมกลา (ทรงพุ่มสวยงาม)	สูง 1.50 m.	1	100	100
4	หมากเหลือง (1 กอ มี 3 ลำ)	สูง 1.00 m.	4	160	640
5	ฉัตรแก้ว	กระถาง 8"	2	70	140
6	ดาหลา (1 กอ มี 3-4 ลำ)	สูง 1.80 m.	3	60	180
7	จิ้ง (1 กอ มี 6 ลำ)	สูง 1.50 m.	1	100	100
8	หน้าวัวใบ	กระถาง 12"	1	200	200
9	ฟีโลโก	กระถาง 10"	2	100	200
10	ข่าด่าง (1 กอ มี 8-10 ลำ)	สูง 1.20 m.	5	60	300
11	มหาหงส์	สูง 1.20 m.	6	50	300
12	เสน่ห์จันทร์แดง	กระถาง 10"	4	110	440
13	ฟีโลใบพาย	กระถาง 10"	2	100	200
14	ทุคซ็อน	กระถาง 8"	6	60	360
15	ข้าหลวงหลังลาย	กระถาง 6"	2	90	180
16	เอื้องหมายนาค่าง	กระถาง 8"	4	60	240
17	เอื้องทอง	กระถาง 6"	10	20	200
18	คล้าม้าลาย	สูง 6"	18	20	360
19	คุ่มภักย์	กระถาง 6"	10	25	250
20	เดหลีใบกล้วย	สูง 6"	13	25	325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางแสดงราคาพรรณไม้ (ต่อ)

ลำดับ	รายการ	ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง	จำนวน (ต้น)	ราคาต่อต้น (บาท)	ราคารวม(บาท)
21	เคหลิใบมัน	กระถาง 6"	25	20	500
22	ทุคพิชญา	ถุง 6"	40	10	400
23	ลีนกระบือ	ถุง 6"	30	10	300
24	คล้าน้ำ	สูง 1.70 m.	1	80	80
25	ไอริสน้ำ	สูง 0.60 m.	1	100	100
26	เฟิร์นก้างปลา	ถุง 6"	10	20	200
27	เฟิร์นใบมะขาม	ถุง 6"	30	15	450
28	หน้าวัวดอก	กระถาง 8"	1	120	120
29	หลิวได้หวั่น	ถุง 6"	20	15	300
30	กระเพรา	ถุง 4"	7	10	70
31	โหระพา	ถุง 4"	8	10	80
32	พริกหอม	กระถาง 6"	4	20	80
33	คาคตะกั่ว	ถุง 2"	50	1.5	75
34	ม่วงก้ามเหยี่ยว	ถุง 2"	24	5	120
35	บีโกเนีย	ถุง 4"	12	10	120
36	หญ้าม้าเตเซีย	ตารางเมตร	40	20	800
รวมเป็นเงิน				9,020	บาท

ตารางแสดงราคาวัสดุอุปกรณ์และค่าใช้จ่ายในการตกแต่งสวน

ลำดับ	รายการ	จำนวน	ราคาต่อหน่วย (บาท)	ราคารวม(บาท)
1	ดินผสม (ถุง)	40	12.5	500
2	ปุ๋ยคอก (ถุง)	7	15	105
3	กาบมะพร้าวสับ (ถุง)	3	30	90
4	อ่างน้ำสั่น	1	150	150
5	ปั๊มน้ำ	1	200	200
6	ครกไม้ ขนาด0.60 m.	1	500	500
7	ครกไม้ ขนาด0.50 m.	1	400	400
8	ขอนไม้	1	150	150
9	โคมไฟสนาม	1	1,450	1,450
10	ชุดเฟอร์นิเจอร์ไม้	1	5,500	5,500
11	ไม้ระแนง 1.5x1.5"	50	16	800

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางแสดงราคาวัสดุอุปกรณ์และค่าใช้จ่ายในการตกแต่งสวน (ต่อ)

ลำดับ	รายการ	จำนวน	ราคาต่อหน่วย (บาท)	ราคารวม(บาท)
12	กรวดแม่น้ำสีขาว เบอร์ 4	20	50	1,000
13	ทรายละเอียด	4	200	800
14	หินก่อสร้าง	1	350	350
15	อิฐบล็อกรูป	40	5	200
16	อิฐมอญ	700	0.6	420
17	แผ่นหินทราย 30x60 cm.	45	50	2,250
18	หินกาบ (กิโลกรัม)	60	5	300
19	ปูนซีเมนต์	3	115	345
20	ปูนขาว	2	20	40
21	อุปกรณ์เดินสายไฟ	-	300	300
22	เหล็กเส้น ขนาด 2 พูน	6	40	240
23	ค่าแรง	-	-	6,000
24	ค่าขนส่ง	-	-	2,500
รวมเป็นเงิน				24,590 บาท
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น				33,610 บาท

ขั้นตอนการดำเนินงานจัดสวน (Landscaping Installation)

1. การปรับพื้นที่ (Grading) เริ่มจากขุดย้ายต้นไม้ ณ ตำแหน่งที่ไม่เหมาะสม ออกจากบริเวณที่ต้องการจัดสวน แล้วทำการเก็บขยะที่มีอยู่ในบริเวณนั้น รวมทั้งเก็บกรวดหินออกด้วย จากนั้นปรับพื้นที่ด้วยทรายจืดเปิดให้ได้ระดับตามต้องการ ๓ ระดับในส่วนที่เกินหรือเพิ่มเติมระดับในส่วนที่ขาด ให้เรียบเสมอกัน และปรับไถระดับดินให้ระบายน้ำได้ดี โดยไถระดับลาดเอียงไปยังแนวท่อระบายน้ำ เมื่อถมเสร็จแล้วรดน้ำและย่ำดินให้แน่น ไม่ให้เป็นโพรง เพื่อป้องกันการทรุดตัวของระดับดินในภายหลัง

2. การกำจัดวัชพืช (Weed Control) เป็นการกำจัดวัชพืชในบริเวณพื้นที่จัดสวน โดยการถอนหญ้าเดิมและวัชพืชที่ขึ้นอยู่ทั่วไปในบริเวณสวนออกแล้ว และได้ทำการกำจัดปลวกด้วย โดยการราดน้ำยากำจัดปลวก จากนั้นทิ้งไว้ให้นานประมาณ 1 วัน เพื่อรอให้น้ำยากำจัดปลวกสามารถซึมลงดินไปก่อน จึงจะดำเนินการปลูกในขั้นตอนต่อไป

3. การคัดเลือกซื้อพรรณไม้ (Getting Plant) ทำการสำรวจราคาและขนาดของพรรณไม้ตามแหล่งซื้อขายพรรณไม้ต่างๆ ก่อน เช่น บางบัวทอง คลอง 15 และสวนจตุจักร แล้วจึงดำเนินการจัดซื้อจากแหล่งพรรณไม้นั้นๆ ตามที่กำหนดไว้ในแบบแปลน โดยพยายามหาไม่ว่าจะเป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชนิดของต้นไม้ ขนาด รูปทรง ให้ได้ตรงตามแบบที่เสนอเจ้าของบ้าน และหลีกเลี่ยงการเปลี่ยนแปลงขนาดและชนิดของต้นไม้

4. การเตรียมหลุมปลูกต้นไม้ (Soil Preparation) เนื่องจากบริเวณสวนมีดินมะม่วงใหญ่ให้ร่มเงาที่อยู่แล้ว จึงคงไว้ตามความประสงค์ของเจ้าของบ้าน เพียงแต่ตัดแต่งกิ่งออกให้ดูโปร่งสวยงามขึ้น จากนั้นจึงดำเนินการเตรียมหลุมปลูกไม้ยืนต้นระดับกลาง โดยใส่ดินผสมที่เตรียมไว้รองก้นหลุม เพื่อให้ต้นไม้มีธาตุอาหารเพียงพอสำหรับการเจริญเติบโตในระยะแรก และทำการโรยปูนขาว เพื่อแสดงขอบเขตในการเตรียมหลุมปลูกของต้นไม้แต่ละชนิด ทั้งไม้พุ่มและไม้คลุมดินตามลำดับ โดยดูตำแหน่งต้นไม้ต่างๆจากแปลน เมื่อได้ตำแหน่งต้นไม้แต่ละต้น จึงทำการขุดหลุมปลูก โดยกะขนาดหลุมตามชนิดของต้นไม้ โดยนำดินผสมที่เตรียมไว้รองก้นหลุม เพื่อช่วยให้ต้นไม้เจริญเติบโตได้ดี ส่วนการจัดวางองค์ประกอบอื่นๆ ในสวน ได้แก่ กระจกกระเบื้อง ขอนไม้ อ่างน้ำพุ โคมไฟ ฉากไม้ระแนง ฯลฯ จึงทำการจัดวางองค์ประกอบเหล่านี้ ก่อนการปลูกต้นไม้ภายในสวน เพื่อความสะดวกในการจัดวางและปลูกต้นไม้ นอกจากนี้เป็นการช่วยลดสภาพความเสียหายของต้นไม้อีกด้วย

5. การวางต้นไม้ (Setting) จัดวางไม้ยืนต้นระดับกลาง จากนั้นจัดวางปลูกไม้พุ่ม ที่จะทำการปลูกภายในสวน การจัดวางต้นไม้ต้องพิจารณาสิ่งอื่นๆ ด้วย เช่น ขนาดของทรงพุ่ม พุ่มใหญ่พุ่มเล็ก สูงต่ำต่างกัน ลักษณะใบ ขนาดและรูปทรงต้น สีของใบไม้และดอกไม้ หลังจากจัดวางไม้พุ่ม แล้ว ในขั้นตอนสุดท้าย คือ การจัดวางไม้ประเภทไม้คลุมดิน

6. การปลูกไม้ยืนต้น ไม้พุ่ม และไม้คลุมดิน (Planting) เมื่อเตรียมหลุมและใส่ดินผสมที่เตรียมไว้ รองก้นหลุมเรียบร้อยแล้ว จากนั้นเตรียมทำการปลูกต้นไม้ โดยถอดต้นไม้จากกระถางหรือจากถุงพลาสติก แล้ววางต้นไม้ลงในหลุม ต้องทำด้วยความทะนุถนอม เพื่อให้เกิดการกระทบกระเทือนต่อน้อยต้นไม้ที่น้อยที่สุด จากนั้นกลบดินให้แน่น แล้วรดน้ำตามทันทีหลังจากทำการปลูกเสร็จสิ้น เพื่อให้ต้นไม้ฟื้นตัวโดยเร็ว

7. การโรยกรวด โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อแสดงจินตนาการ และลดสายต่างๆ แทนน้ำ เนื่องจากกรวดมีขนาดเล็ก หากทำการโรยกรวดบนพื้นดินที่อัดแน่น กรวดจะมีความสวยงามอยู่ได้ระดับหนึ่ง เมื่อฝนตกดินอ่อน กรวดจะจมดิน ทำให้สกปรก วัชพืชต่างๆขึ้นแทรก ฉะนั้น ก่อนการโรยกรวด ต้องทำการปรับพื้นที่ให้เรียบเสมอกัน และใช้พลาสติกค้ำปูรอง เพื่อช่วยให้ทำความสะอาดกรวดได้ง่าย

8. การวางทางเดิน (Laying Pavements) ทำการปรับพื้นที่ให้เรียบเสมอกันก่อน ทำการปรับพื้นที่โดยนำทรายขึ้นเปิดมาถม ให้ระดับพื้นเรียบเสมอกัน จากนั้นดูทิศทางที่กำหนดแนวทางเดินบนสนามหญ้าจากแบบแปลนให้ถูกต้อง จากนั้นใช้ปูนขาวโรยเป็นแนวทางตามแบบแปลน ต้องไม่ปูทางเดินสนามหญ้า เพราะต่อไปหญ้าจะสูงขึ้นเล็กน้อยและทางเดินจะจมลง ดังนั้นจึงทำ

การฝังแผ่นทางเดินลงดินไปครึ่งหนึ่งของความหนาของแผ่นทางเดิน โดยเลือกใช้แผ่นทางเดินรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาด 30x60 เซนติเมตร นำมาจัดวางเรียงตามแบบแปลน

9. การปูหญ้า (Lawn Installation) ทำการปูหญ้าโดยวิธีปูหญ้าเต็มแผ่น (Planing Sod)

และชนิดของหญ้าที่นำมาปลูกต้องตรงกับแบบที่กำหนด โดยเลือกใช้หญ้ามารเลเซีย ในการจัดสวนครั้งนี้ เนื่องจากสามารถเจริญเติบโตได้ดีและเหมาะสมกับสภาพบริเวณบ้านที่มีแสงแดดรำไร และต้องเป็นหญ้าที่ทำการเพาะมาใหม่ ก่อนทำการปูหญ้าต้องปรับพื้นที่ให้เรียบเสมอกันอีกครั้งโดยถมด้วยทรายขี้เป็ด แล้วรดน้ำให้ชุ่ม จากนั้นโรยปุ๋ยกอม. แล้วจึงทำการปูหญ้าโดยวางแผ่นหญ้าทั้งแผ่น แล้วปูแบบสลับหว่างกัน และทำการเย็บตะเข็บหญ้าด้วย หลังจากปูหญ้าเสร็จเรียบร้อยแล้ว ควรใช้ลูกกลิ้งกลิ้งทับบนหญ้าอีกครั้ง

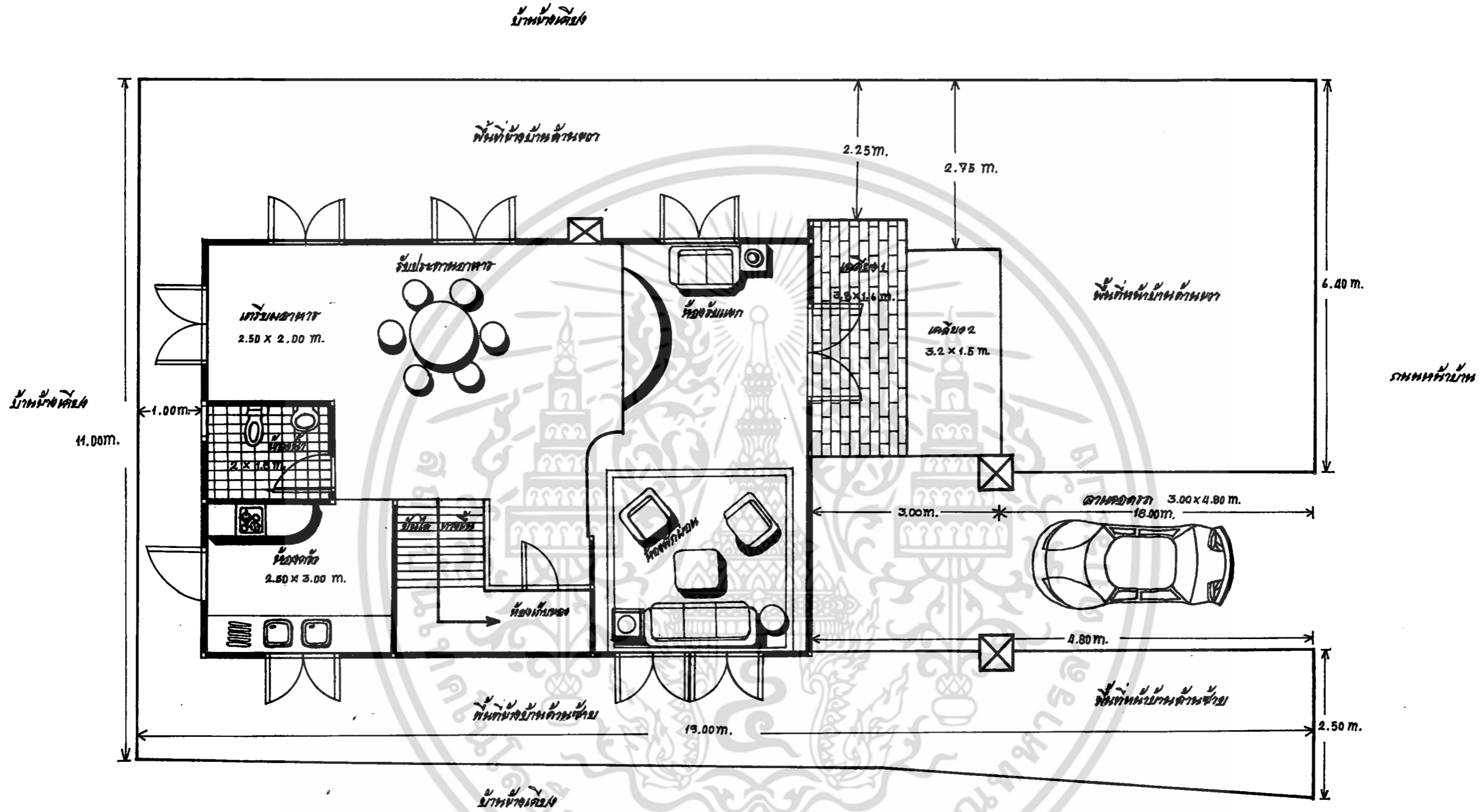
10. การตัดหญ้า ให้อปุ๋ย ฉีดยาฆ่าแมลง (Mowing, Fertilizing and Pestcontrol) หลังจาก

ปูหญ้าแล้วประมาณ 2 อาทิตย์ จึงทำการตัดหญ้า ซึ่งจะช่วยให้หญ้าเรียบสม่ำเสมอ เมื่อตัดหญ้าเรียบร้อยแล้วต้องทำการให้อปุ๋ยแก่หญ้าและต้นไม้ทุกต้นที่ได้ปลูกไปแล้ว พร้อมทั้งฉีดยาฆ่าแมลงและยากันราด้วย

11. การเก็บงานและส่งมอบงาน(Completed Work) ก่อนจะส่งมอบงานให้แก่เจ้าของบ้าน

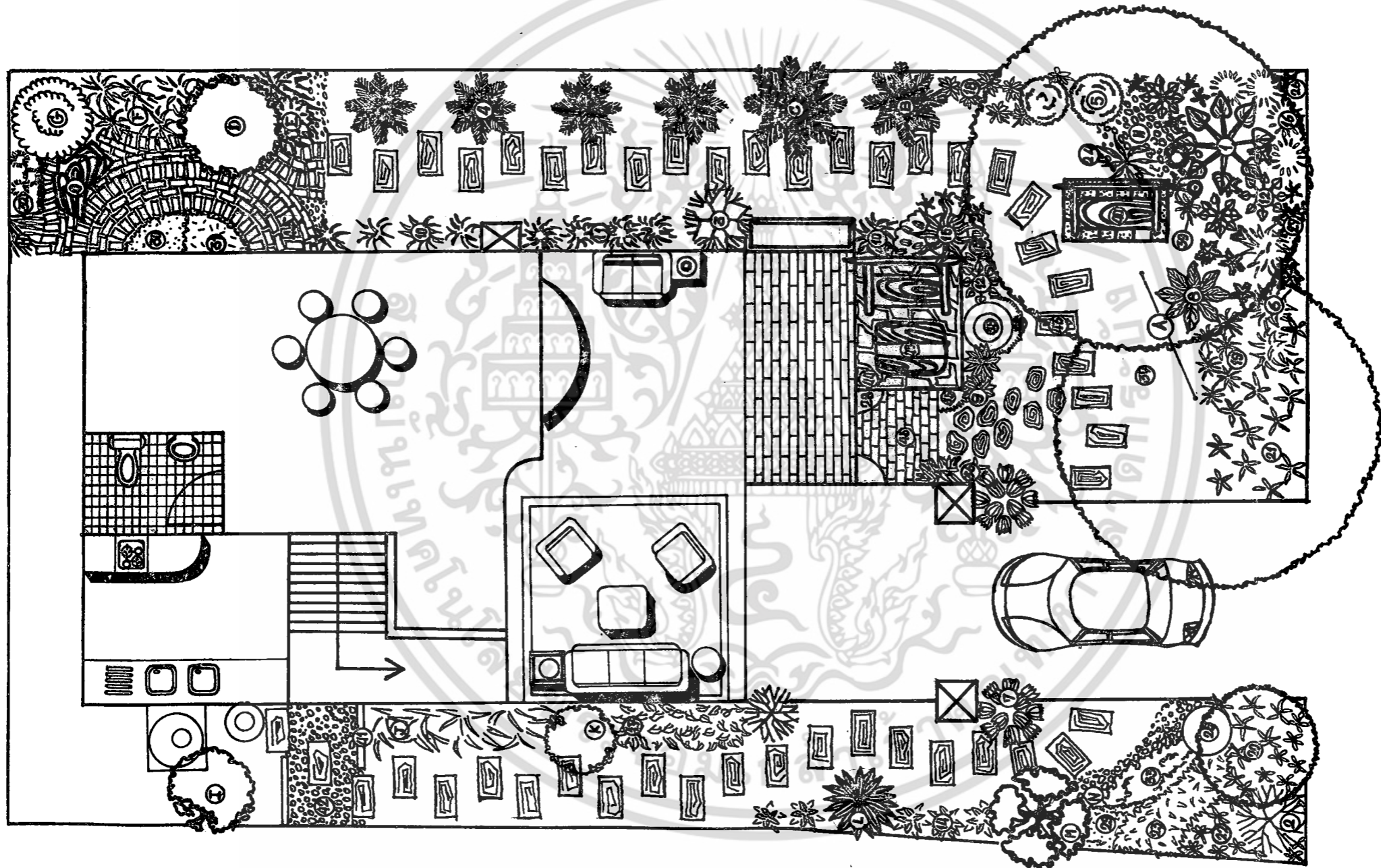
นั้นต้องเก็บรายละเอียดของงานทุกส่วนที่เป็นองค์ประกอบของสวนให้อยู่ในสภาพเรียบร้อย ได้ทำการดูแลสวนให้แก่เจ้าของบ้านตามที่ได้ตกลงกันไว้ โดยช่วงเวลาในการดูแลรับผิดชอบสวนรวมทั้งสิ้น 40 วัน ได้ปรับเปลี่ยนต้นไม้บางชนิดที่ไม่สามารถเจริญเติบโตต่อไปได้ เช่น คาดตะกั่ว เนื่องจากความผิดพลาดทางด้านการขนส่ง และได้ทำการรดน้ำเข้าเย็นตลอดระยะเวลา 3 สัปดาห์ หลังจากนั้นสามารถลดช่วงเวลาการรดน้ำให้เหลือเพียงเช้าหรือเย็นได้ ใส่ปุ๋ยคอกและปุ๋ยสูตรเสมอ โดยใส่ตัดหญ้า และให้อปุ๋ยแก่หญ้า ซึ่งสนามหญ้าใหม่นี้จะให้อปุ๋ยยูเรีย ทุกๆ 2-4 สัปดาห์ ต้องรดน้ำทันทีอย่างทั่วถึง หลังจากการให้อปุ๋ยแก่หญ้า ป้องกันอาการใบไหม้

ภาพที่ 1 แผนผังแสดงพื้นที่ภายใน

ปัญหาพิเศษพิเศษ	เจ้าของงาน : คุณดิเรกพงษ์ อภิชาติโรจน์	ชื่องาน : แผนผังแสดงพื้นที่ภายใน	ผู้ออกแบบ : นางสาวอริศรญา ศรีเสถียร	Scale 1 : 75
	205/76 ต. พิมลราช อ. บางบัวทอง จ. นนทบุรี	อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์สุภัทรา เหมพิชชา	: นางสาวอรพาสี ตักติศรีวิมลตุง	ทิศ

ภาพที่ 3 แผนผังแสดงบริเวณการจัดสวน

ปัญหาพิเศษที่จัดสวน

เจ้าของงาน : คุณศิริพงษ์ อภัยใจ
 205/76 ซ. พิษณุราช อ. บางบัวทอง
 จ. นนทบุรี

ชื่องาน : แผนผังแสดงบริเวณการจัดสวน
 อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์ สุภา-เหมยพร

ผู้ออกแบบ : นางสาวศรใจจิรา ศิริสอก
 นักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

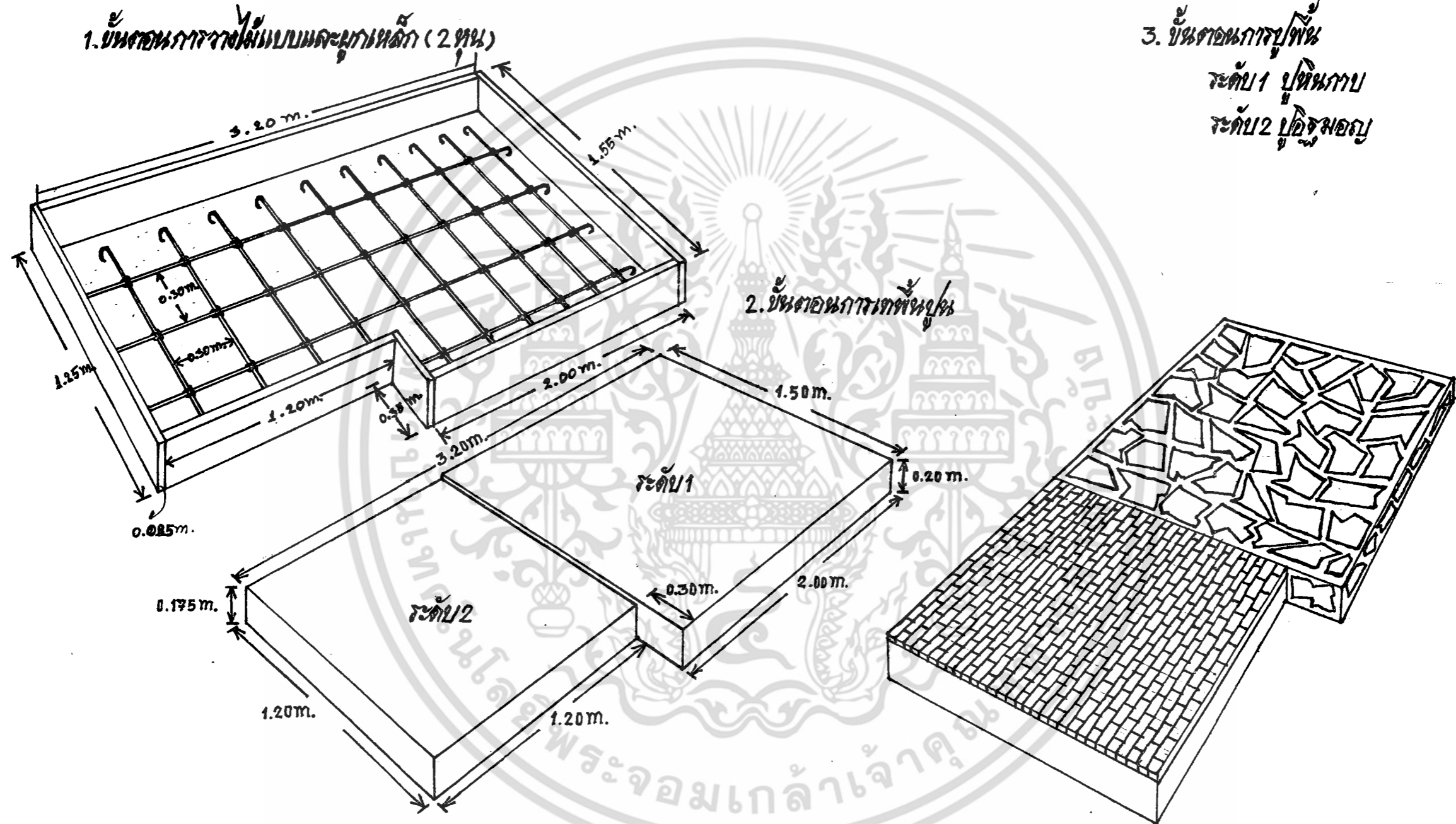
Scale 1 : 75
 ทิศ

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

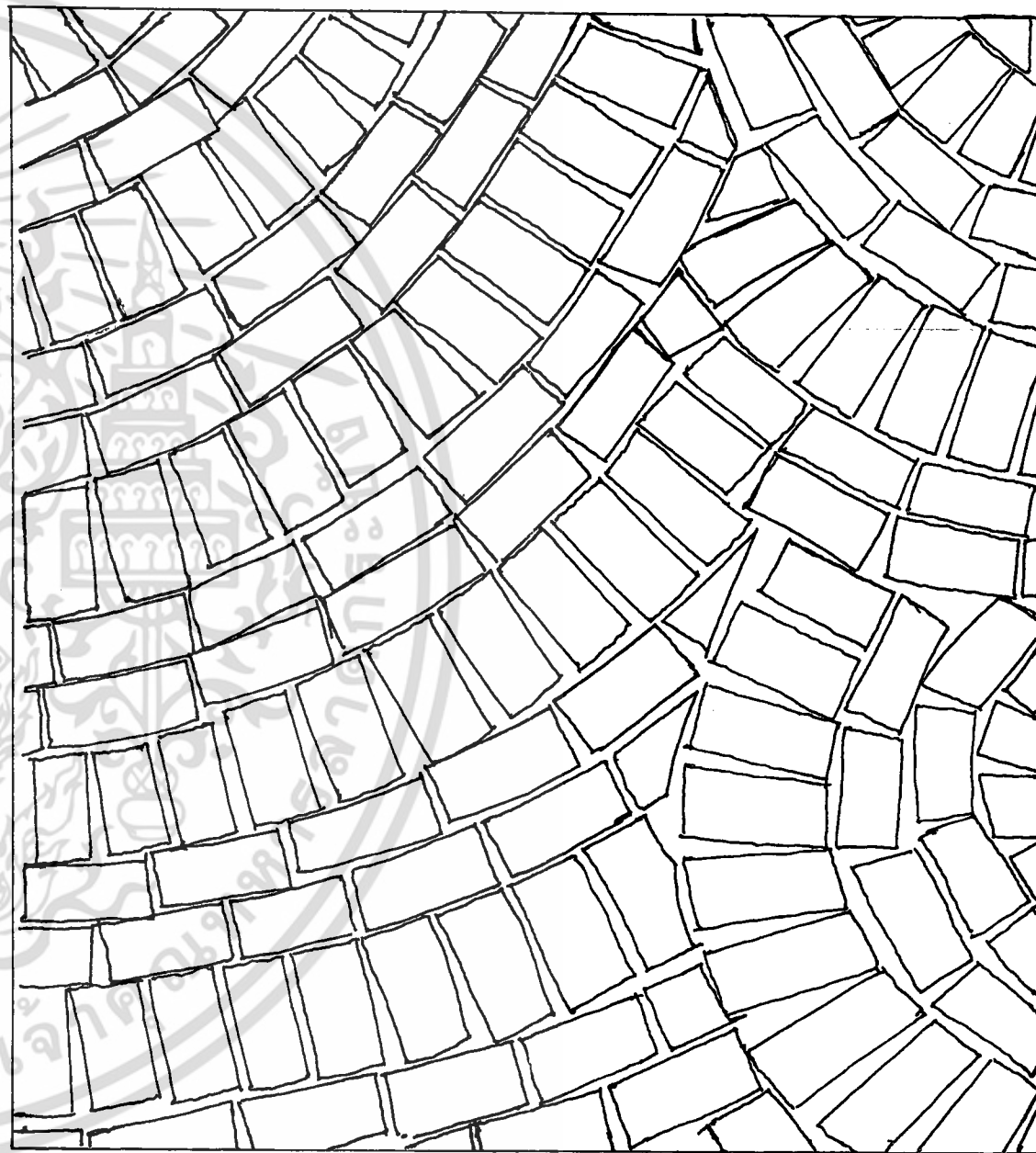
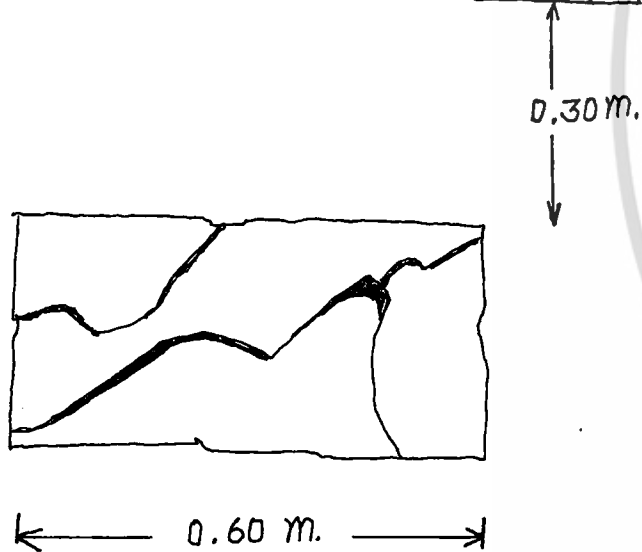
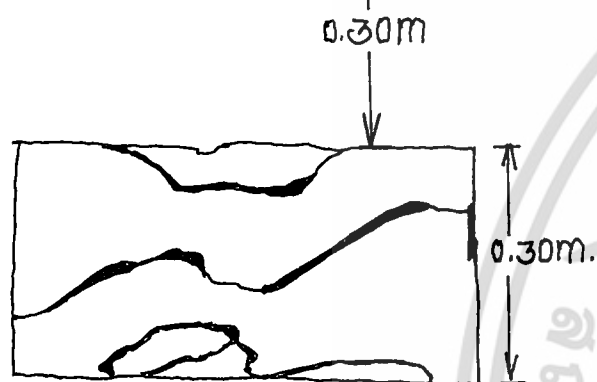
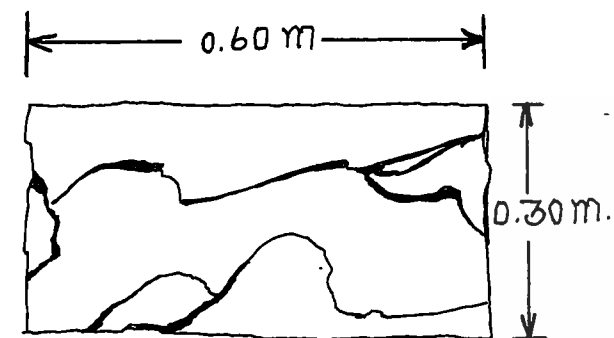
ขั้นตอนการเทพื้นเพื่อวางเพอร์นิเจอร์

ภาพที่ 5 แสดง DETAIL พื้นปูน

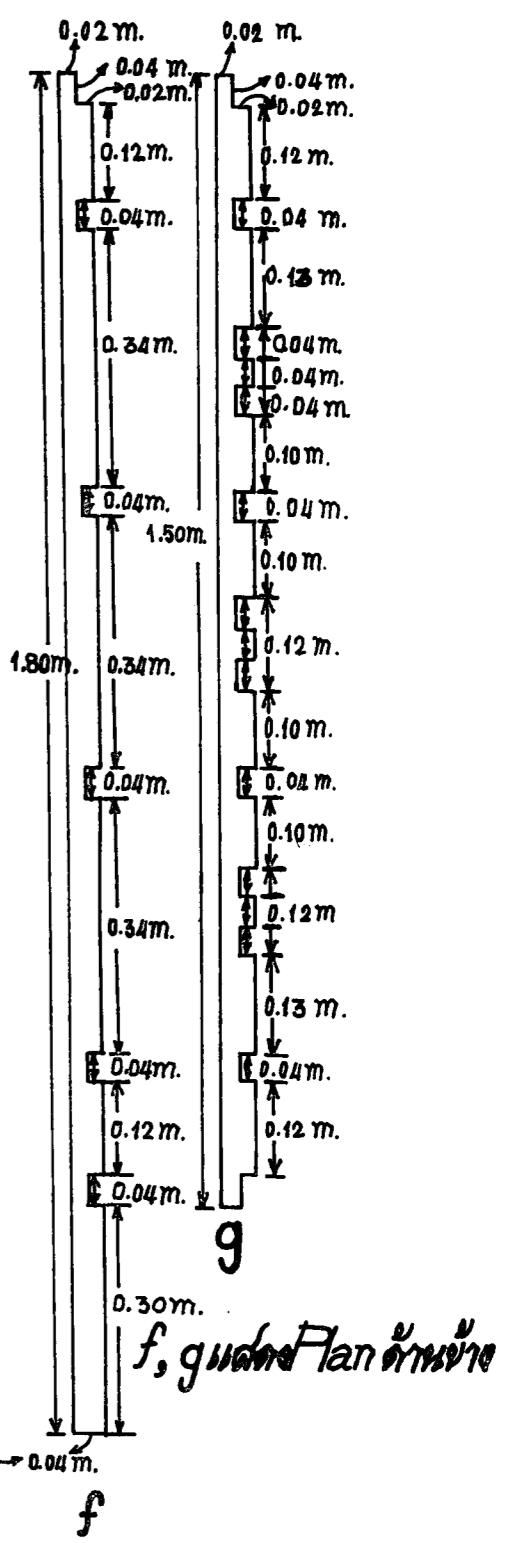
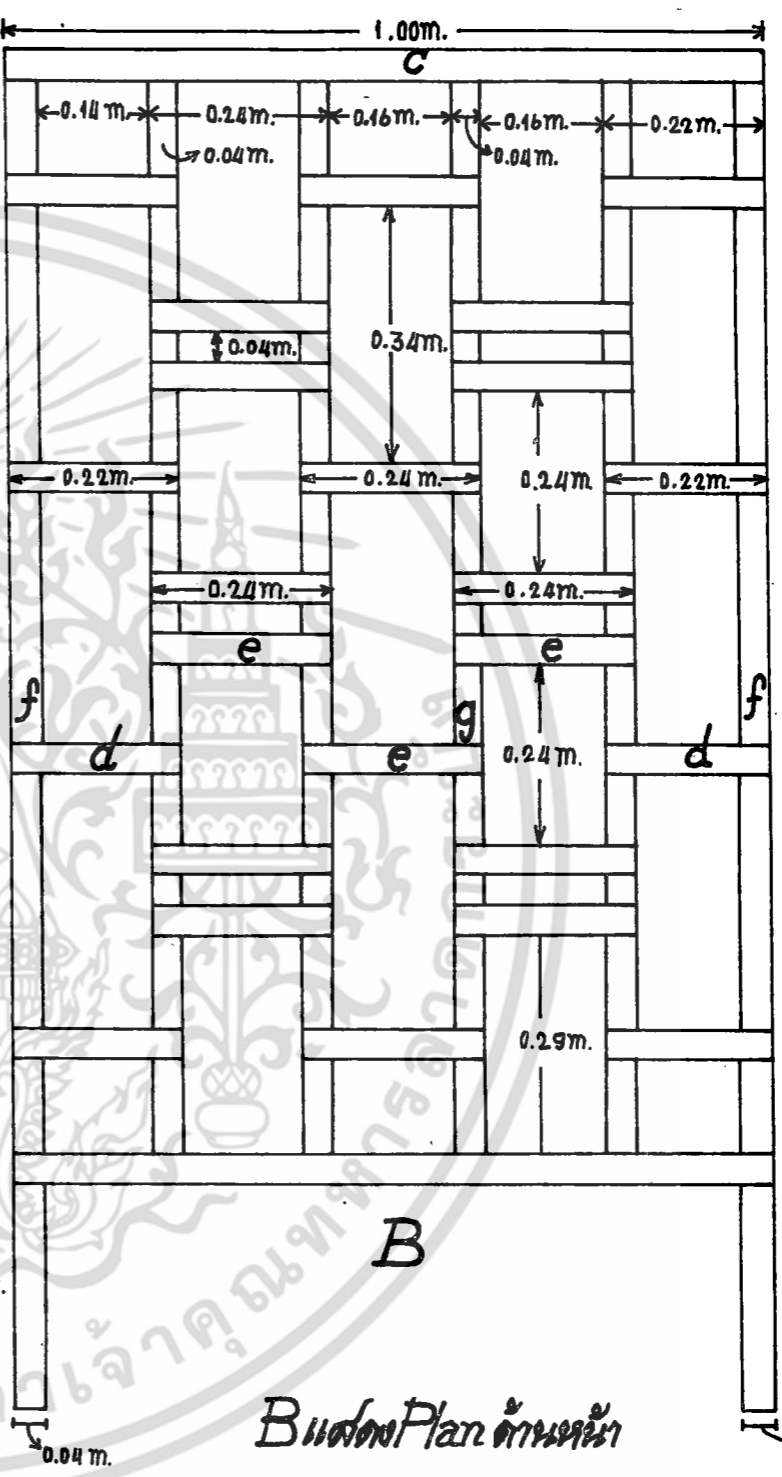
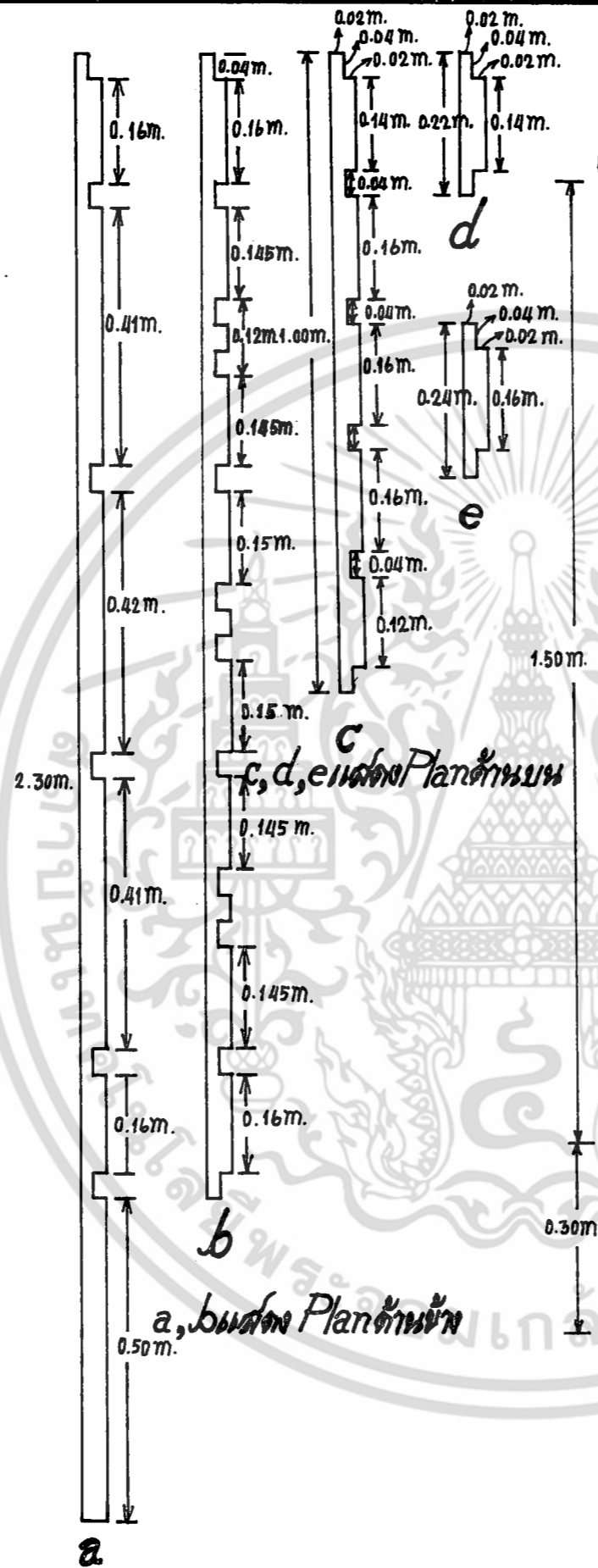
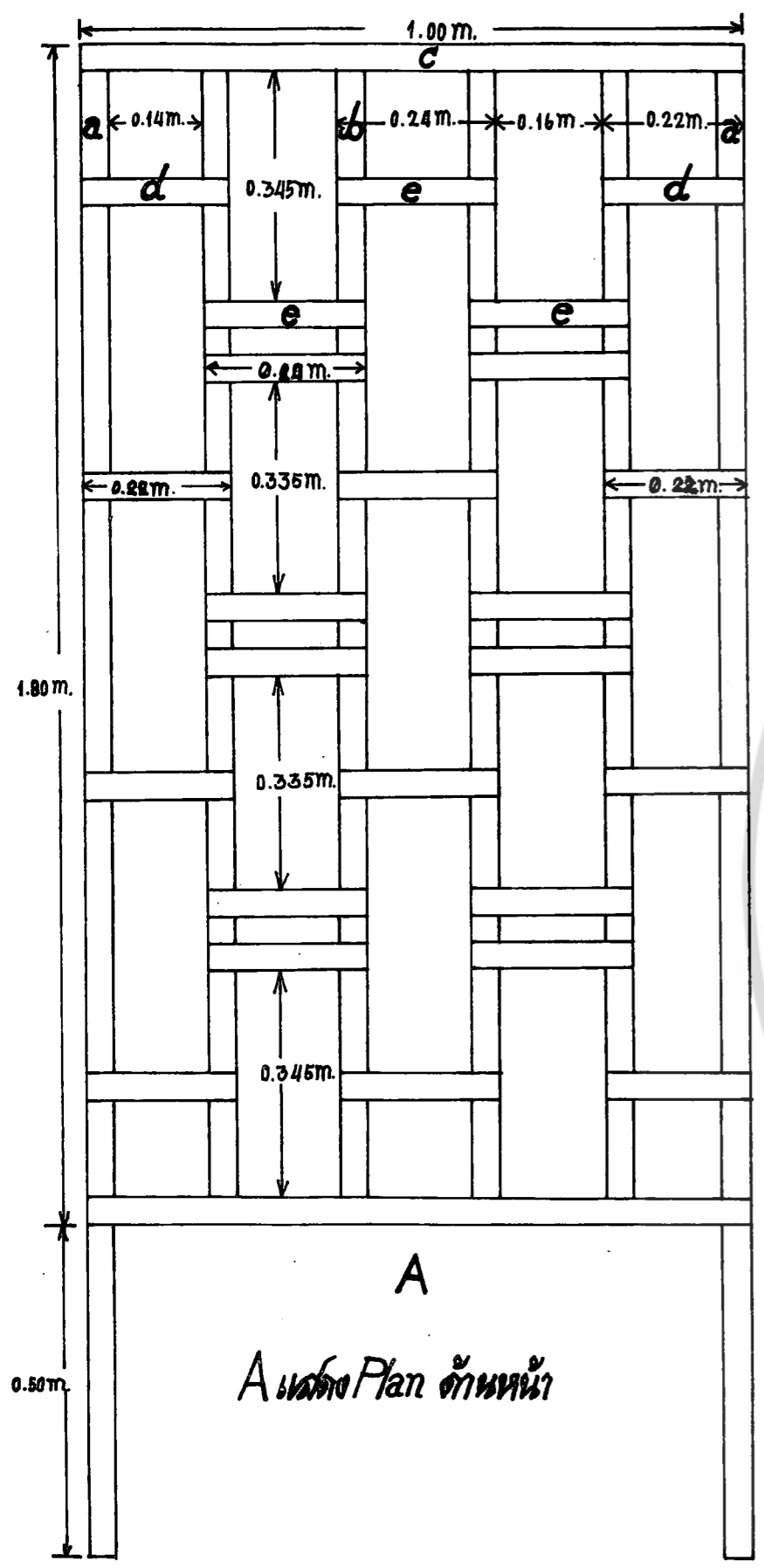
ปัญหาพิเศษ	เจ้าของงาน : นาย ศิโรพงษ์ อภัยใจดี	ผู้จัดทำ : แสดง DETAIL พื้นปูน	ผู้เขียนแบบ : นางสาวยุทธยา ศรีเสถียร	Scale 1:20
พิธีกร	205/76 ต.พินิจราษฎร์ อ.บางบัวทอง จ.นนทบุรี	อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์ ศุภชัย เตมียา	: นางสาว อภิญญา ศักดิ์วิชัยมงคล	กศ

ภาพที่ 6 การปูอิฐและปูน และภาพปูแผ่นหินทางเดิน

ปัญหาที่พบ	เจ้าของงาน : นายดิเรกพันธ์ อภัยใจโต	ข้อบกพร่อง : การปูอิฐและปูน	ผู้ออกแบบ : นายสาธิต ธีรพงศ์	Scale 1:10
พิธีส่งมอบ	205/76 ต.พิมลราช อ.บางบัวทอง จ.นนทบุรี	อาคารที่ปรึกษา : อาจารย์สุภา งามพนา	: นายสาธิต อรรถสิทธิ์ ธีรพงศ์	ทำ

ภาพที่ ๕ ผนัง DETAIL ไม้

วิชาสถาปัตย์วิศวกรรม 205 / 76 ต.ปทุมราช อ.บางบัวทอง จ.นนทบุรี	เจ้าของงาน : คุณดิเรกพันธ์ อภินิโรจน	ผู้ออกแบบ : ผนังไม้ DETAIL ไม้	ผู้ควบคุมงาน : นางศุภาดา อธิวิเศษ	Scale 1 : 40
	อาจารย์ประจำวิชา : อาจารย์ศุภกร เขมมนาน	: นางศุภาดา อธิวิเศษ	: นางศุภาดา อธิวิเศษ	ชาติ -

ภาพถ่ายในการจัดสวน

ภาพที่ 8 แสดงภาพถ่ายพื้นที่ส่วนA เดิมเป็นลานจอดรถจักรยานที่ระดับพื้นเกิดการทรุดตัวลง

ภาพที่ 9 แสดงภาพถ่ายพื้นที่ส่วนA บริเวณลานจอดรถจักรยานเดิม ขณะทำการรื้อทุบและปรับปรุงให้กลายเป็นลานพักผ่อนและทำกิจกรรมสำหรับครอบครัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 10 แสดงภาพถ่ายพื้นที่ส่วนA บริเวณลานจอดรถจักรยานเดิม ที่ถูกปรับปรุงให้กลายเป็นลานพักผ่อนและทำกิจกรรมสำหรับครอบครัว ได้ดำเนินการปรับปรุงเสร็จเรียบร้อยแล้ว

ภาพที่ 11 แสดงภาพถ่ายพื้นที่ส่วนA บริเวณลานพักผ่อนบริเวณหน้าบ้าน ได้ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยมีมุมมองจากทางด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือ
 เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 12 แสดงภาพถ่ายพื้นที่ส่วนAบริเวณหน้าบ้านด้านทิศเหนือ ก่อนการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์

ภาพที่ 13 แสดงภาพถ่ายพื้นที่ส่วนA ในระหว่างการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ ได้ทำการขุดย้ายต้นไม้

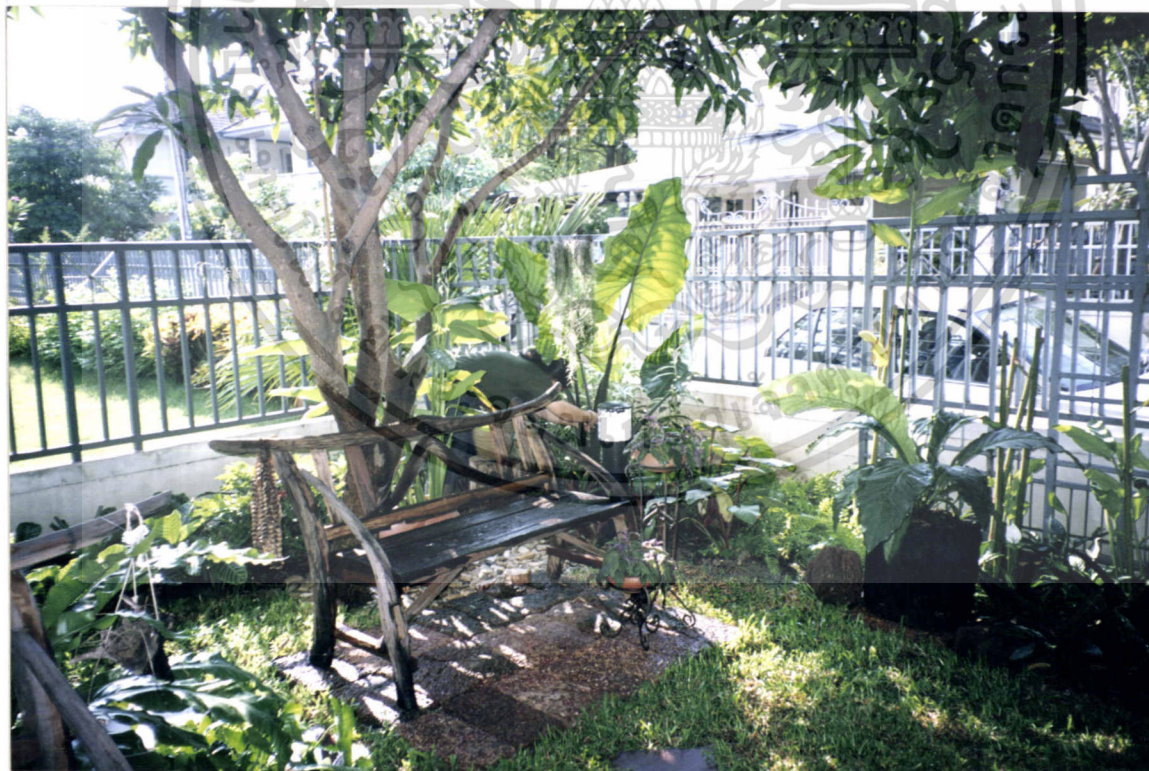
ไม้ในตำแหน่งที่ไม่เหมาะสมออก แล้วดำเนินการปรับพื้นที่ให้ได้ระดับและพร้อมที่จะทำการปลูก

ในขั้นต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 14 แสดงภาพถ่ายพื้นที่ส่วน A ระหว่างดำเนินการจัดวางและปลูกต้นไม้ตามแบบที่กำหนด

ภาพที่ 15 แสดงภาพถ่ายพื้นที่ส่วน A บริเวณหน้าบ้านด้านทิศเหนือหลังการปรับปรุง ได้ดำเนินการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์เสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยมีมุมมองจากตัวบ้านออกสู่ถนนของหมู่บ้าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 16-17 แสดงภาพถ่ายพื้นที่ส่วนA บริเวณหน้าบ้านด้านทิศเหนือหลังการปรับปรุง ได้ดำเนินการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์เสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยมีมุมมองจากทางด้านทิศตะวันออก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 18 แสดงภาพถ่ายสภาพพื้นที่ส่วน A ก่อนการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ โดยมีมุมมองจากทางด้านทิศตะวันตกสู่ถนนของหมู่บ้าน

ภาพที่ 19 แสดงภาพถ่ายสภาพพื้นที่ส่วน A หลังได้รับการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์เสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยมีมุมมองมาจากทางด้านทิศตะวันตกสู่ถนนของหมู่บ้าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 20 แสดงภาพถ่ายพื้นที่ส่วนB ก่อนดำเนินการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ เป็นบริเวณที่ติดกับลานจอดรถ บริเวณนี้ได้ทำการขุดย้ายต้นไม้ในตำแหน่งที่ไม่เหมาะสมออก

ภาพที่ 21 แสดงภาพถ่ายพื้นที่ส่วนB ได้รับการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์เสร็จเรียบร้อยแล้ว บริเวณนี้ได้ทำการขุดย้ายต้นไม้ในตำแหน่งที่ไม่เหมาะสมออก และเลือกใช้พรรณไม้ดูง่ายเป็นหลัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้เพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น เมื่อผู้เช่าได้เห็น ใบเขียวระย้าเกี่ยวกับการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 22 แสดงภาพถ่ายพื้นที่ส่วน C บริเวณด้านข้างบ้าน ด้านทิศตะวันออก สภาพก่อนการปรับปรุง โดยมีมุมมองจากด้านหน้าบ้าน ออกสู่ด้านหลังบ้าน

ภาพที่ 23 แสดงภาพถ่ายพื้นที่ส่วน C ที่อยู่ในระหว่างขั้นตอนการปรับปรุงและดำเนินการปรับพื้นที่

นั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 24 แสดงภาพถ่ายพื้นที่ส่วนC เมื่อได้ปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์เสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยมีมุมมองจากหน้าบ้านสู่ด้านหลังบ้าน ทำการตัดกิ่งจากไม้ระแนงเพื่อแบ่งแยกสวนออกจากส่วนซีกล่าง

ภาพที่ 25 แสดงภาพถ่ายพื้นที่ส่วนC ในสภาพที่ยังไม่ได้รับการปรับปรุง เนื่องจากพื้นที่ส่วนนี้ เป็นพื้นที่แคบจึงลดพื้นที่ในการปลูกต้นไม้ลง ทำให้ดูพื้นที่ส่วนนี้กว้างยิ่งขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 26 แสดงภาพถ่ายพื้นที่ส่วน C หลังการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์เสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยมีมุมมองผ่านฉากไม้ระแนงออกมาสู่บริเวณด้านหน้าบ้าน

ภาพที่ 27 แสดงภาพถ่ายฉากไม้ระแนง เน้นลวดลายให้ดูโปร่งเพื่อช่วยให้พื้นที่ส่วนนี้กว้างมากขึ้น

ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
เจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 28 แสดงภาพถ่ายพื้นที่ส่วนD สภาพก่อนทำการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ โดยมีมุมมองผู้
ค้ำหลังบ้าน

ภาพที่ 29 แสดงภาพถ่ายพื้นที่ส่วนD ระหว่างดำเนินการขุดย้ายต้นไม้ กำจัดวัชพืชและปรับพื้นที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 30 แสดงภาพถ่ายพื้นที่ส่วน D ระหว่างการดำเนินการปรับพื้นที่

ภาพที่ 31 แสดงภาพถ่ายวิธีการฝังก้อนอิฐบล็อก เพื่อกันแนวการเจริญเติบโตของรากเนื่องจากบริเวณนี้ จะทำการปลูกไม้ที่มีการเจริญเติบโตเร็ว เช่น ขำค่าง ,มหาหงส์

นั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 32 แสดงภาพถ่ายพื้นที่ส่วนD หลังการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ โดยมีมุมมองจากหน้าบ้าน
สู่ด้านหลังบ้าน เลือกลงใช้หมากเหลือง เพื่อป้องกันแสงแดดช่วงบ่ายให้กับตัวบ้าน

ภาพที่ 33 แสดงภาพถ่ายในการปูทางเดินโดยใช้แผ่นหินทรายและโรยกรวด เพื่อลดปัญหาในการ
ดูแลตัดแต่งสนามหญ้า
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 34 แสดงภาพถ่ายพื้นที่ส่วนนี้ ก่อนทำการปรับพื้นที่ด้านหลังบ้านบริเวณนี้เดิมเป็นมุมสวนครัว เจ้าของบ้านต้องการคงไว้

ภาพที่ 35 แสดงภาพถ่ายพื้นที่ส่วนนี้ หลังการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ ทำการปูลานอิฐมอญ เพื่อช่วยให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างเส้นทางเดินจากหน้าบ้านสู่ลานซักล้าง
 เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การประเมินหลังการจัดสวน

หลังการจัดสวนเสร็จสมบูรณ์เรียบร้อยแล้ว ได้ทำการออกแบบสอบถามเพื่อประเมินผล ความพึงพอใจของเจ้าของบ้าน และสมาชิกในครอบครัว โดยนำมาประเมินผลเป็นตัวเลข และเขียนเป็นกราฟ เปรียบเทียบค่าความพึงพอใจซึ่งแบ่งเป็น

- ค่าความพึงพอใจด้านความสวยงาม
- ค่าความพึงพอใจด้านประโยชน์ใช้สอย และความเหมาะสม

การให้คะแนน แบ่งเป็น

- 5 คะแนน หมายถึง ดีมาก
- 4 คะแนน หมายถึง ดี
- 3 คะแนน หมายถึง พอใช้
- 2 คะแนน หมายถึง ต้องแก้ไข

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางประเมินผลแสดงค่าความพึงพอใจด้านความสวยงาม

รายการประเมิน	คุณศิริพงษ์	คุณอำไพ	คุณตينا	คุณปรายฟ้า	เฉลี่ย
ชนิดต้นไม้	5	5	4	5	4.75
รูปทรงของต้นไม้	5	5	4	5	4.75
การใช้สีต้น	5	5	5	5	5
การใช้ไม้ดอก	5	5	4	5	4.75
การใช้ไม้ใบ	4	5	4	5	4.5
การจัดกลุ่มต้นไม้	5	4	5	5	4.75
การใช้กรวด	5	5	5	4	4.75
วัสดุปูทางเดิน	4	5	5	5	4.75
จำนวนต้นไม้	5	4	4	4	4.25

กราฟที่ 1. ตารางประเมินผลแสดงค่าความพึงพอใจด้านความสวยงาม

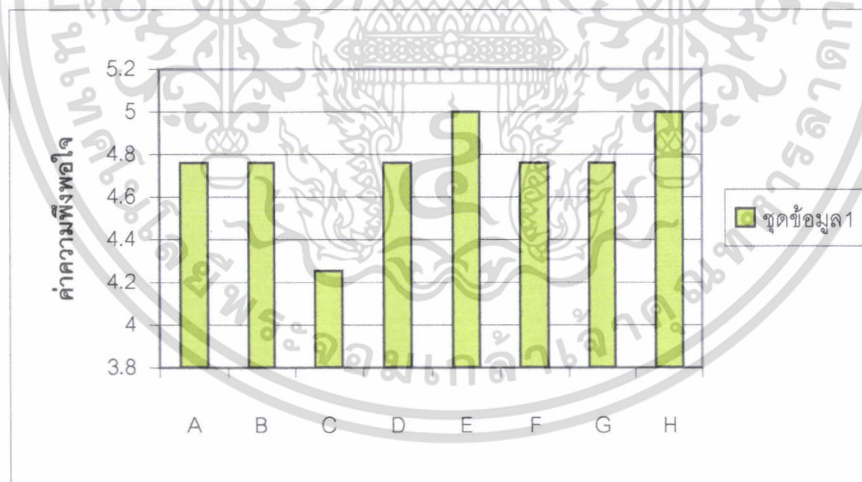
A=ชนิดต้นไม้ B=รูปทรงของต้นไม้ C=การใช้สีต้น D=การใช้ไม้ดอก E=การใช้ไม้ใบ
F=การจัดกลุ่มต้นไม้ G=การใช้กรวด H=วัสดุปูทางเดิน I=จำนวนต้นไม้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางประเมินผลแสดงค่าความพึงพอใจด้านประโยชน์ใช้สอยและความเหมาะสม

รายการประเมิน	คุณศิริพงษ์	คุณอำไพ	คุณธินา	คุณปรายฟ้า	เฉลี่ย
ไม้ประดับ	5	5	4	5	4.75
ต้นไม้ให้ร่มเงา	5	5	4	5	4.75
สนามหญ้า	5	5	3	4	4.25
ฉากไม้ระแนง	5	4	5	5	4.75
ลานพักผ่อน	5	5	5	5	5
ทางเดิน	4	5	5	5	4.75
กรวด	5	5	5	4	4.75
อ่างน้ำพุ	5	5	5	5	5

กราฟที่ 2. ตารางประเมินผลแสดงค่าความพึงพอใจด้านประโยชน์ใช้สอยและความเหมาะสม

A=ไม้ประดับ B=ต้นไม้ให้ร่มเงา C=สนามหญ้า D=ฉากไม้ระแนง
E=ลานพักผ่อน F=ทางเดิน G=กรวด H=อ่างน้ำพุ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิจารณ์

จากการดำเนินงานการออกแบบ และการปฏิบัติงานปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ในครั้งนี ทำให้คณะผู้จัดทำทราบถึงปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในแต่ละขั้นตอนตลอดการดำเนินงาน พอสรุปได้ดังนี้

จากสภาพพื้นที่เดิมของบ้าน คุณศิริพงษ์ วิทยวิโรจน์ เคยเป็นที่จอดรถจักรยาน และเนื่องจากพื้นที่บริเวณดังกล่าวเกิดการทรุดตัว เจ้าของบ้านต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลง จึงต้องปรับปรุงลานปูนเดิมโดยเทพูนยกระดับให้สูงขึ้น เพื่อใช้เป็นลานพักผ่อนบริเวณหน้าบ้าน ซึ่งเป็นงานที่ไม่คุ้นเคยจึงค่อนข้างเป็นปัญหาต่อผู้ทำ และปัญหาในการปรับปรุงอีกปัญหาหนึ่ง คือ การปรับปรุงพื้นที่จากสภาพพื้นที่ที่มีการตกแตงไว้แล้ว กล่าวคือ ต้องขุดย้าย ตัดแต่งต้นไม้บางต้น และปรับพื้นที่ใหม่ เพื่อให้ได้ตามรูปแบบที่ได้ ออกไว้ ในขั้นตอนนี้ทำให้ต้องเพิ่มเวลาในการทำงานมากขึ้น รวมถึงค่าใช้จ่ายต่างๆ ด้วย ซึ่งในการดำเนินการครั้งนี้มีเวลาที่ค่อนข้างจำกัด จึงต้องใช้แรงงานเพิ่มขึ้นจากเดิมใช้แรงงาน 5 คน จึงต้องเพิ่มอีก 3 คน รวมเป็น 8 คน เพื่อให้ทันต่อเวลาที่กำหนดไว้ ประกอบกับต้องเสียเวลาในการเดินทางค่อนข้างมาก เนื่องจากระยะทางและปัญหาการจราจรบนเส้นทาง

นอกจากปัญหาที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ในแต่ละขั้นตอนยังพบปัญหาและข้อผิดพลาดเล็กน้อยๆ ที่เกิดขึ้น โดยทางคณะผู้จัดทำได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับวิธีการดำเนินงานและการแก้ปัญหาอย่างถูกต้อง รวมถึงความช่วยเหลือจากเพื่อนๆ ด้วยดีมาตลอด ทำให้การออกแบบปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ในครั้งนีประสบความสำเร็จไปได้ด้วยดี ในการจัดทำปัญหาพิเศษในครั้งนี ทำให้ทางคณะผู้จัดทำทราบถึงบทบาทและหน้าที่ของนักจัดสวนที่ดีได้อย่างแท้จริง อีกทั้งได้รับประสบการณ์ในการออกแบบเพิ่มขึ้น ซึ่งในการออกแบบจัดสวนไม่ใช่คำนึงถึงความสวยงามเพียงอย่างเดียว ต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ ในสวนและประโยชน์ใช้สอย ตามความต้องการของเจ้าของบ้านด้วย เพื่อให้เกิดความสวยงามควบคู่ไปกับการใช้งานที่เหมาะสม จึงจะทำให้เกิดความพึงพอใจของเจ้าของบ้านมากที่สุดและความภาคภูมิใจแก่คณะผู้จัดทำอีกด้วย

สรุป

การออกแบบและปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์บ้านของ คุณศิริพงษ์ วิทยวิโรจน์ ได้ดำเนินการตามขั้นตอนใหญ่ ๆ 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการออกแบบภูมิทัศน์ และขั้นตอนการดำเนินงาน ซึ่งในการออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์ครั้งนี้ ได้ทำการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ภายในบริเวณบ้าน ดังนี้ ด้านทิศเหนือจัดให้เป็นสวนหย่อมเล็กๆ โดยเลือกใช้ไม้ในร่มเป็นหลัก และระดับพื้นลานจอดรถจักรยานเดิมที่มีการทรุดตัวลง ปรับให้เป็นลานพักผ่อนนอกบ้าน ส่วนด้านทิศตะวันออกจัดเป็นสวนกรวด โดยเน้นพรรณไม้ที่ดูแลง่ายและไม้ดอกหอม ทางด้านหลังจัดทำฉากไม้ระแนง เพื่อแบ่งแยกสวนกับสวนซักล้าง ส่วนด้านทิศตะวันตกปลูกไม้ยืนต้นระดับกลางเพื่อป้องกันแสงแดดในยามบ่าย บริเวณหลังบ้านจัดเป็นมุมสวนครัวเล็กๆ เนื่องจากเจ้าของบ้านมีความชอบในการประกอบอาหาร

เมื่อปรับสภาพภูมิทัศน์เสร็จเรียบร้อยแล้วได้ประเมินผลงานทางด้านความสวยงาม ประโยชน์ใช้สอย และความเหมาะสม จากสมาชิกในครอบครัวของ คุณศิริพงษ์ วิทยวิโรจน์ สรุปได้ว่าเป็นที่น่าพอใจเป็นอย่างยิ่ง (ตารางภาพที่ 1,2) เนื่องจากสามารถตอบสนองความต้องการของทุกคนในบ้านได้อย่างทั่วถึง ทั้งลักษณะต้นไม้ สีต้นและองค์ประกอบต่างๆภายในสวน รวมทั้งการจัดแบ่งพื้นที่ประโยชน์ใช้สอยให้เหมาะสมกับองค์ประกอบภายในสวนได้เป็นอย่างดี ทำให้เกิดความสวยงาม เป็นที่น่าพอใจแก่เจ้าของบ้าน

เอกสารอ้างอิง

- กองบรรณาธิการวารสารบ้านและสวน. 2524. **สารานุกรมไม้ประดับในประเทศไทย เล่มที่ 1.** พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ. บริษัท อมรินทร์การพิมพ์ จำกัด : 414 หน้า
- กองบรรณาธิการวารสารบ้านและสวน. 2525. **สารานุกรมไม้ประดับในประเทศไทย เล่มที่ 3.** พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ. บริษัท อมรินทร์การพิมพ์ จำกัด : 463 หน้า
- ขวัญชัย จิตสำรวย. 2536. **การออกแบบเขียนแบบจัดสวน.** พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ. รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์ : 263 หน้า
- ขวัญชัย จิตสำรวย. 2541. **สวนหย่อมทำได้ด้วยมือคุณ.** พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ. สำนักพิมพ์มติชน : 191 หน้า
- คณะผู้จัดทำหนังสือพรรณไม้ในสวนหลวง ร. 9. 2531. **พรรณไม้ในสวนหลวง ร. 9.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ. ด้านสุทธาการพิมพ์ : 279 หน้า
- คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. 2531. **สมุนไพรสวนสิริรุกขชาติ.** กรุงเทพฯ. บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป จำกัด : 257 หน้า
- คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. 2539. **สมุนไพรพื้นบ้านล้านนา.** กรุงเทพฯ. ภาควิชาเภสัชพฤกษศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล : หน้า 191
- จักรพันธ์ อักกพันธ์านนท์. 2539. **หลักการออกแบบตกแต่งบริเวณ.** กรุงเทพฯ. โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช : 186 หน้า
- ปิฎฐะ บุญนาค. 2536. **ไม้ดอกไม้ประดับ.** กรุงเทพฯ. โรงพิมพ์เนืองอักษร : 500 หน้า
- ดร. วิทย์ เทียงบูรณธรรม. 2536. **พจนานุกรมไม้ดอกไม้ประดับในเมืองไทย.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ. สำนักพิมพ์สุริยบรรณ : 981 หน้า
- นันทวัน บุญยะประภัสร์ และ อรนุช โชคชัยเจริญพร. 2539. **สมุนไพรพื้นบ้าน.** พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ. สำนักงานข้อมูลสมุนไพร คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล : 895 หน้า
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน.** 2525. : 947 หน้า
- พรรณเพ็ญ ฉายปรีชา. 2540. **การจัดสวน.** พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ. สำนักพิมพ์บ้านและสวน : 275 หน้า
- ภูมิพิชญ์ สุขาวรรณ. 2533. **ไม้ประดับใบจัดแต่งบ้านและสวน เล่ม 1.** กรุงเทพฯ. โรงพิมพ์ทิพย์วิสุทธิ์ : 64 หน้า
- ม.ล. จารุพันธ์ ทองแถม. 2536. **เฟินสำหรับคนรักเฟินและผู้ปลูกมืออาชีพ.** พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ. บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป จำกัด : หน้า 182-183

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- สมจิต โยธะคง. 2538. การวางผังตกแต่งบริเวณ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ. บริษัทรวมสาส์น (1977) จำกัด : 333 หน้า
- สมจิต โยธะคง. 2540. วัสดุพืชพรรณในการจัดภูมิทัศน์. กรุงเทพฯ. บริษัทรวมสาส์น (1977) จำกัด : 264 หน้า
- สมจิต โยธะคง. 2541. การจัดการงานดูแลบำรุงรักษาภูมิทัศน์. กรุงเทพฯ. อมรการพิมพ์ : 267 หน้า
- สุขหฤทัย. 2522. พันธุ์ไม้ในบ้านและการประดับตกแต่ง ชุดที่ 5. กรุงเทพฯ. ห้างหุ้นส่วน จำกัด อักษรบัณฑิต : หน้า 28
- สุขหฤทัย. 2522. พันธุ์ไม้ในบ้านและการประดับตกแต่ง ชุดที่ 6. กรุงเทพฯ. ห้างหุ้นส่วน จำกัด อักษรบัณฑิต : หน้า 42
- เสรี ทรัพย์สาร. 2541. การจัดสวนในบ้าน. กรุงเทพฯ. บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป จำกัด : 219 หน้า
- เอกชัย พลฤกษ์อำไพ และ สำเร็จ คำทอง. 2535. สนามหญ้า. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ. โรงพิมพ์มิตรสยาม : หน้า 19-23
- เอี่ยมพร วิสมหมาย. 2527. หลักการจัดสวนเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ. โรงพิมพ์อักษรพิทยา : 235 หน้า
- เอี่ยมพร วิสมหมาย. 2530. หลักการจัดสวนในบ้าน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ. โอ เอส พริ้นติ้ง เฮ้าส์ : หน้า 20-44
- เอี่ยมพร วิสมหมาย และคณะ. 2541. พรรณไม้ในงานภูมิสถาปัตยกรรม. กรุงเทพฯ. สมาคมภูมิสถาปนิกแห่งประเทศไทย : 337 หน้า
- James Allison. 1991. *Water in the garden*. Salamander Books Limited. New York , U.S.A. : 66-69 p.
- Jamie Garnock. 1991. *Trellis the creative way to transform your garden*. Thames and Hudson Co.,Ltd. London , England : 72-75 p.
- Pimsai Amranand & William Warren. 1996. *Gardening in Bangkok*. Darnsutha Press Co.,Ltd. Bangkok , Thailand : 119-124 p.
- Richard Bird. 1998. *How to plan a small Garden*. Reed Consumer Book Limited. London , England : 95-100 p.
- William Warren. 1997. *Tropical Garden Plants for Thailand*. Asia Book Co.,Ltd. Bangkok , Thailand : 97-163 p.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายชื่อต้นไม้ตามแผนผังแสดงบริเวณการจัดสวน

A. มะม่วง	16. เอื้องหมายนาต่าง
B. หมากแดง	17. เอื้องทอง
C. หมากนวล	18. คล้าม้าลาย
D. สะเดา	19. คู้มกั๊ก
E. พักหวาน	20. เคนทีใบกล้วย
F. ชำ	21. เคนทีใบมัน
G. มะกรูด	22. พุดพิชญา
H. ตะไคร้	23. กระบือเจ็ดตัว
I. คลอเดีย	24. คล้าน้ำ
J. เฮลิโคเนีย	25. ไอริสน้ำ
K. แก้ว	26. เฟิร์นก้างปลา
L. วาสนา	27. เฟิร์นใบมะขาม
M. จำปี	28. หน้าวัวดอก
N. กรวดแม่น้ำสีน้ำตาล เบอร์ 5	29. หลิวใต้หวัน
O. ม้านั่งเดิม	30. กะเพรา
1. กระจาดคำ	31. โหระพา
2. โมกพวง	32. พริกหอม
3. โมกซ้อน	33. คาคะท้าว
4. หมากเหลือง	34. ม่วงกำมะหยี่
5. ถักรแก้ว	35. บีโกเนีย
6. ดาหลา	36. ประเป่า
7. จั๋งญี่ปุ่น	37. หญ้ามาเลเซีย
8. หน้าวัวใบ	38. อ่างน้ำพุ
9. ฟิโลกอส	39. โคมไฟสนาม
10. ชำต่าง	40. ซูดเฟอร์นิเจอร์
11. มหาหงส์	41. ฉากไม้ระแนง
12. เสน่ห์จันทร์แดง	42. กรวดแม่น้ำสีขาว เบอร์ 4
13. ฟิโลใบพาย	43. แผ่นหินทราย
14. พุดซ้อน	44. หินกาบ
15. ชำหลวงหลังลาย	45. อีฐมอญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พุดซ้อน

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Gardenia augusta</i> (L.) Merrill.
ชื่อวงศ์	RUBIACEAE
ชื่อสามัญ	Gardenia, Cape Jasmine
ชื่อไทย	เศดถวา (เหนือ) แคลถวา (เชียงใหม่) พุดจีน พุดใหญ่ (กลาง) พุทธรักษา (ราชบุรี)
ถิ่นกำเนิด	ประเทศจีนและญี่ปุ่น
ลักษณะทั่วไป	เป็นไม้พุ่มขนาดเตี้ย ลักษณะทรงพุ่มแน่นทึบเนื่องจากมีใบที่หนา
ต้น	ไม้พุ่มสูงประมาณ 1-2 เมตร แตกกิ่งก้านจำนวนมากเป็นพุ่มกลม
ใบ	เป็นใบเดี่ยว เรียงตรงข้าม รูปใบหอกหรือรูปไข่กลับ กว้าง 3-4 เซนติเมตร ยาว 8-10 เซนติเมตรปลายใบและโคนใบแหลม แผ่นใบเป็นมันสีเขียวเข้ม
ดอก	เป็นดอกเดี่ยวสีขาว ออกดอกตามซอกใบและปลายกิ่ง มีกลีบเลี้ยงหนาเป็นสัน 6 สัน กลีบดอกโคนติดกัน ปลายแยกเป็น 10-12 กลีบ ดอกมีกลีบดอกจำนวนมากเรียงซ้อนกัน เมื่อดอกบานมีเส้นผ่านศูนย์กลาง 7-8 เซนติเมตร มีเกสรตัวผู้ 6-12 อัน ดอกมีกลิ่นหอมอ่อนๆ
ผล	ผลมีทั้งแบบผลสั้นและแบบยาว เส้นผ่าศูนย์กลางผลประมาณ 2 เซนติเมตร มีสันตามแนวยาวของผล 4-7 สัน ผลสุกสีเหลือง
ฤดูกาลออกดอก	ตลอดปี โดยเฉพาะในช่วงฤดูฝนจะออกดอกตกเป็นพิเศษ
การขยายพันธุ์	เพาะเมล็ดและตอนกิ่ง
ข้อมูลทางด้าน	เป็นพันธุ์ไม้กลางแจ้ง ชอบแสงแดดจัดและสามารถอยู่ในสภาพแสงแดด
การจัดสวน	ร่มรำไรได้ เจริญเติบโตได้ดีในดินที่มีความร่วนซุยและมีความชุ่มชื้นอยู่เสมอ ง่ายต่อการนำป่านกลาง เป็นพรรณไม้ที่ปลูกง่าย

มหาหงส์

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Hedychium coronarium</i> J.G. Koenig
ชื่อวงศ์	ZINGIBERACEAE
ชื่อสามัญ	Butterfly Lily, Garland Flower, White Ginger
ชื่ออื่น	กระทายเหิน หางหงส์ (กลาง), ตาห่าน เหินแก้ว เหินคำ (แม่ฮ่องสอน)
ถิ่นกำเนิด	-
ลักษณะทั่วไป	ไม้ล้มลุกหลายฤดู เนื้ออ่อน
ต้น	ลำต้นเป็นเหง้าอยู่ใต้ดิน ส่วนของก้านใบห่อเป็นลำชูขึ้นมาเหนือพื้นดินเป็นกอหลายลำ สูงประมาณ 1-2 เมตร
ใบ	เป็นใบเดี่ยว รูปหอกแกม ปลายใบแหลม ขอบขนานเรียบไม่มีจักแต่จะเป็นคลื่นเล็กน้อย พื้นใบสีเขียว กว้าง 4-8 เซนติเมตร ยาว 30 เซนติเมตร
ดอก	ช่อดอกสีขาว ออกที่ปลายสุดของลำ มีดอกย่อยประมาณ 3-4 ดอก เมื่อดอกบานมีเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 10 เซนติเมตร ดอกจะค่อยๆทยอยกันบาน ทำให้ระยะเวลาในการบานนานหลายวัน มีกลิ่นหอม ดอกที่ใกล้โรยเปลี่ยนเป็นสีฟ้าขาว
ผล	เป็นเมล็ดคือน้ำตาลแดง
การขยายพันธุ์	ขยายพันธุ์โดยแยกหน่อจากส่วนลำต้นใต้ดิน ควรแยกปลูกในช่วงต้นฤดูฝน
ฤดูกาลออกดอก	ออกดอกได้ตลอดปีถ้าดินมีความชุ่มชื้น ในทางธรรมชาติเมื่อดินแห้งถึงฤดูฝนก็จะพักตัว
ข้อมูลทางด้าน	ปลูกเป็นไม้ประดับที่มีดอกสวยงามและมีกลิ่นหอม เหมาะที่จะปลูกเป็นกอ
การจัดสวน	ในกระถางหรือลงแปลงในที่ร่มรำไร ใกล้กับบริเวณบ้าน ชอบแสงแดดอ่อนหรือครึ่งวัน หากดินชื้นพอดีไม่แฉะจนเกินไป ความต้องการน้ำปานกลาง สามารถเจริญเติบโต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โมก

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Wrightia Rerigiosa</i> Benth.
ชื่อวงศ์	APOCYNACEAE
ชื่ออื่น	โมกลา โมกซ้อน โมกบ้าน(กลาง), หลักป่า(ระยอง)
ถิ่นกำเนิด	-
ลักษณะทั่วไป	ไม้พุ่มกลางแจ้ง
ต้น	ลำต้นสูงขนาดประมาณ 2-5 เมตร แตกกิ่งต่ำใกล้ผิวดินเป็นลำต้นจำนวนมาก โมกลามีจำนวนกิ่งมากกว่าโมกซ้อน เปลือกสีน้ำตาลกึ่งเปราะ มีจุดประสีขาวทั่วไป ทุกส่วนมีน้ำยางสีขาว
ใบ	เป็นใบเดี่ยว เรียงตรงข้ามกัน ใบรูปรีหรือรูปหอก มีสีเขียวด้านขอบใบเป็นคลื่น กว้างประมาณ 2-2.5 เซนติเมตร ยาวประมาณ 3-6 เซนติเมตร
ดอก	ช่อดอกสีขาว ออกที่ซอกใบใกล้ปลายกิ่ง ช่อละประมาณ 6-10 ดอก ช่อดอกห้อยลง ก้านดอกเล็ก ยาวประมาณ 2.5-3.5 เซนติเมตร กลีบเลี้ยงสั้นมาก สีเขียวอ่อน ปลายแยกเป็น 5 แฉก แต่ละแฉกรูปมน โคนกลีบดอกเชื่อมติดกันเล็กน้อย ปลายแยกเป็น 5 กลีบรูปไข่ โมกลามีกกลีบดอกชั้นเดียว โมกซ้อนมีกลีบดอกเรียงซ้อนหลายชั้น เมื่อดอกย่อยบานมีเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 1.5 - 2.0 เซนติเมตร กลิ่นหอมเย็น
ผล	โมกลามีผลเป็นฝักคู่ ปลายโค้งเข้าหากัน ยาว 10-15 เซนติเมตร เมื่อแก่แตกเป็นสองซีก เมล็ดจำนวนมาก มีปุยสีขาวเป็นกระจุกที่ปลายปลิวตามลม
ฤดูกาลออกดอก	ออกดอกตลอดปี โดยเฉพาะในช่วงต้นฤดูฝนจะออกดอกคึกมาก เนื่องจากได้รับน้ำจากฝนทำให้เกิดการแตกดอก แต่ถ้าได้รับน้ำมากใบจะดกออกดอกน้อย
การขยายพันธุ์	โมกลามีฝักจึงขยายพันธุ์ได้ทั้งการเพาะเมล็ด ปักชำ และตอนกิ่ง ส่วนโมกซ้อนขยายพันธุ์ได้โดยการปักชำ ตอนกิ่ง หรือตัดชำราก
ข้อมูลทางด้าน	ปลูกเป็นไม้ดอกไม้ประดับมีดอกคึกและกลิ่นหอมตลอดปี ชอบดินชื้นสูง
การจัดสวน	และสามารถปลูกชายน้ำได้ดี ถ้าดินมีช่วงแห้งสลับเปียกจะออกดอกได้ตลอดปี การปลูกกลางแจ้งในที่ร่มรำไรจะมีใบบางสีเขียวเข้มและพุ่มโปร่ง ในขณะที่ต้นอยู่กลางแจ้งและได้รับแดดเต็มที่ ใบจะมีสีเขียวอมเหลือง มีใบมากและทรงพุ่มแน่น โมกเป็นไม้ที่ถือได้ว่าได้รับความนิยมนิยมกันอันดับต้นๆ ของไม้ที่ใช้ในการจัดสวน เนื่องจากทนต่อสภาพแวดล้อมต่างๆ ได้ดี

กรรมนิการ์

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Nyctanthes arbor-tristis</i> L.
ชื่อวงศ์	VERBENACEAE
ชื่ออื่น	กรรมนิการ์ กณิการ์
ถิ่นกำเนิด	-
ลักษณะทั่วไป	เป็นไม้พุ่มกลางแจ้งขนาดกลาง สูงประมาณ 3-4 เมตร มีขนตามกิ่ง ใบ เป็นใบเดี่ยว เรียงตรงข้าม ใบรูปไข่ กว้างประมาณ 2-6 เซนติเมตร ยาว ประมาณ 4-10 เซนติเมตร ผิวใบหยาบมีขนตามใบ มีขนแข็งตามแผ่นใบ ดอก ดอกสีขาว ออกดอกเป็นช่อตามซอกใบ แต่ละช่อมี 3-7 ดอก ที่ก้านช่อดอก มีใบประดับเล็กๆ 1 คู่ ดอกย่อยไม่มีก้านดอก แต่ละดอกมีใบประดับ 1 ใบ โคนกลีบดอกติดกันเป็นหลอดสีแสด ยาว 1.5 เซนติเมตร ปลายหลอดแยก กันเป็นกลีบสีขาว 5-6 กลีบ ดอกคดและมีกลิ่นหอมในช่วงพลบค่ำ
การขยายพันธุ์	ขยายพันธุ์โดยปักชำและตอนกิ่ง
ข้อมูลทางด้าน	ปลูกเป็นไม้ดอกไม้ประดับ ปลูกเป็นพุ่มเป็นกลุ่ม มีดอกคดและกลิ่นหอม
การจัดสวน	และปลูกเป็นพืชสมุนไพร การปลูกด้วยกิ่งตอน พบว่าออกดอกได้ดี ปลูก เลี้ยงได้ในที่ร่มรำไรและที่มีแสงแดดจัด ต้องการความชุ่มชื้นพอสมควร การปลูกในสภาพแห้งแล้ง พบว่าไม่ค่อยออกดอก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จำปี

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Michelia alba</i> DC.
ชื่อวงศ์	MAGNOLIACEAE
ชื่อสามัญ	White Chempaka
ชื่ออื่น	-
ถิ่นกำเนิด	-
ลักษณะทั่วไป	เป็นไม้ยืนต้นขนาดใหญ่ สูงประมาณ 10-20 เมตร ทรงพุ่มรูปกรวยคว่ำ แตกกิ่งจำนวนมากที่ยอด
ต้น	เปลือกหุ้มลำต้นมีสีเทาอมขาว มีกลิ่นฉุน
ใบ	เป็นใบเดี่ยว เรียงเวียนสลับ ใบรูปหอกแกมขอบขนาน กว้างประมาณ 8-10 เซนติเมตร ยาวประมาณ 15-30 เซนติเมตร ใบหนาแข็งเป็นมันเห็นเส้นใบชัดเจน ต้นที่ปลูกอยู่ทั่วไปไม่ติดเมล็ด
ดอก	เป็นดอกเดี่ยวสีขาวนวลออกตามซอกใบ ดอกตั้งขึ้น ดอกตูมรูปกระสวยยาวประมาณ 3-5 เซนติเมตร กลีบเลี้ยงและกลีบดอกเหมือนกันรวม ประมาณ 8-12 กลีบ รูปรีแกมรูปหอกค่อนข้างยาว กลีบนอกกว้างประมาณ 0.7-1 เซนติเมตร ยาวประมาณ 4-6 เซนติเมตร กลีบในแคบและสั้นกว่า เริ่มส่งกลิ่นหอมตั้งแต่ช่วงเย็น หอมแรงในตอนกลางวัน ดอกบานวันเดียวแล้วหลุดร่วง
ฤดูกาลออกดอก	การออกดอกตลอดปี ดอกออกทุกซอกใบแต่ส่วนใหญ่จะบานในช่วงฤดูฝน
การขยายพันธุ์	ขยายพันธุ์โดยตอนกิ่งและทาบกิ่ง สำหรับการตอนกิ่งใช้เวลาประมาณ 2 เดือน โดยเลือกกิ่งตอนขนาดใหญ่ที่มีความยาวกว่า 1 เมตร นิยมตอนจากกิ่งยอดหรือกิ่งยอดหรือกิ่งแขนงที่ตั้งตรง
ข้อมูลทางด้าน	ปลูกเป็นไม้ประดับมีทรงพุ่มแน่นทึบสวยงาม เป็นไม้ให้ร่มเงาและมีดอก
การจัดสวน	หอม นิยมใช้ดอกจำปีมาร้อยมาลัยกันมาก จำปีบางต้นที่สีดอกกลายเป็นสีเหลืองนวลเรียกกันว่า จำปีสีนวล จำปีเป็นต้นไม้ที่ชอบน้ำและต้องการแสงแดดเต็มที่จะมีทรงพุ่ม รูปกรวยคว่ำแน่นทึบ และมีใบจำนวนมากเป็นมันสวยงาม

เดหลี

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Spathiphyllum</i> sp.
ชื่อวงศ์	ARACEAE
ชื่ออื่น	-
ถิ่นกำเนิด	-
ลักษณะทั่วไป	-
ต้น	มีลำต้นเป็นไหล (stolon) อยู่ใต้ดินแล้วแตกหน่อขึ้นมาเป็นกอ
ใบ	เป็นใบเดี่ยว กว้างประมาณ 10-15 เซนติเมตร ยาวประมาณ 20-30 เซนติเมตร ปลายใบแหลม สีเขียวเข้มเป็นมัน ก้านใบยาวประมาณ 20 - 30 เซนติเมตร
ดอก	มีจานรองดอกสีขาว เวลาออกดอกจะแทงก้านขึ้นมา ยาวประมาณ 20-30 เซนติเมตร มีใบประดับที่เรียกว่า จานดอก มีอันเดียว มีลักษณะเป็นกาบหรือจาน รูปหัวใจ ปลายแหลม กว้างประมาณ 8-12 เซนติเมตร ส่วนที่มีกลิ่นหอม จะอยู่ที่ช่อดอก ซึ่งเรียกว่า ปลี ลักษณะทรงกระบอก มีดอกเล็กๆเรียงติดกัน อยู่มีกลิ่นหอมเย็นจะบาน และส่งกลิ่นล่อแมลงได้มากที่สุดในช่วงสี่โมงเช้า
ฤดูกาลออกดอก	สามารถออกดอกได้ตลอดปี
การขยายพันธุ์	ขยายพันธุ์ โดยขุดแยกส่วนของเหง้าใต้ดิน (stolon) แล้วนำไปชำ การปลูกลงแปลง ควรเตรียมดินให้ร่วนซุย คลุกเคล้าปุ๋ยคอกให้เหมาะสม ใช้ระยะปลูก ระหว่างต้นระหว่างแถว 30 เซนติเมตร
ข้อมูลทางด้าน การจัดสวน	ปลูกเป็นไม้ดอกไม้ประดับที่มีดอกสวยงามและหอม การปลูกประดับหรือจัดสวนนิยม ปลูกเป็นแปลง หรือปลูกเป็นกลุ่มเพื่อให้คลุมดินในที่ร่มเงาหรือมีแสงน้อยซึ่งจะช่วยมีก้านใบยาว มีใบสีเขียวเข้มเป็นมันและมีจานดอกสีขาวเด่นสะดุดตา ออกดอกตลอดปี การปลูกกลางแจ้งหรือมีแดดจัด พบว่าใบจะมีสีเหลือง มีโอกาสเกิดใบตายได้ง่าย นอกจากนี้นิยมปลูกเป็นไม้ดอกล่อแมลงวันผลไม้

หมากแดง

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Cyrtostachys renda</i>
ชื่อวงศ์	PALMAE
ชื่อสามัญ	Sealing wax palm, lipstick palm, Raja palm
ชื่ออื่น	หมากกันแดง, กับแดง(นครศรีธรรมราช), หมากหวิง(ปัตตานี)
ถิ่นกำเนิด	ไทย มาเลเซีย บรูไน อินโดนีเซีย
ลักษณะทั่วไป	เป็นปาล์มแตกกอ และเป็นปาล์มสกุลเดียวที่มีหน่อภายในเป็นสีแดงหมด
ต้น	ลำต้นขนาดประมาณ 10-15 เซนติเมตร สูงได้ถึง 20 เมตร มีคอดยาวประมาณ 30-40 เซนติเมตร ลำต้นเป็นข้อปล้อง เปลือกต้นสีน้ำตาลเรียบ
ใบ	ใบแบบขนนก ทางใบยาวประมาณ 1-2 เมตร ใบย่อยจะเรียวยาวประมาณ 30-50 เซนติเมตร มีสีแดงเข้มที่กาบกำบังใบและเส้นกลางใบ
ดอก	ช่อดอกกระจายออกที่ได้กาบใบ (crown shape) ยาวประมาณ 50 เซนติเมตร
ผล	ติดผลก็ต่อเมื่อดอกร่วงโรยแล้ว ติดผลจำนวนมาก ผลละ 1 เมล็ด ผลแก่สีดำ รูปร่างขนาด 0.8 เซนติเมตร
ฤดูกาลออกดอก	-
การขยายพันธุ์	ขยายพันธุ์โดยการเพาะเมล็ด ใช้หน่อปักชำและตอน
ข้อมูลทางด้าน	ช่วงที่สูงประมาณ 0.5-4 เมตร เริ่มแตกกอและมีสีแดงเด่นชัด เหมาะที่
การจัดสวน	จะปลูกกลางแจ้งหรือกลางแจ้ง เป็นปาล์มที่ชอบอยู่ในที่ร่มรำไร ไม่ชอบแสงแดดจัด เพราะถ้าถูกแดดตลอดทั้งวันแล้วสีแดงที่กาบใบและเส้นกลางใบจางลงทำให้ไม่สวยงาม ควรปลูกในดินที่ร่วนปนทราย เก็บความชื้นได้ดี ต้องการน้ำมาก จะไม่ชอบความแห้งแล้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หมากเหลือง

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Chrysalidocarpus lutescens, Areca lutescens</i>
ชื่อวงศ์	PALME
ชื่อสามัญ	Areca palm, Butterfly palm, Hawaiian palm
ชื่ออื่น	-
ถิ่นกำเนิด	มาจากมาดากัสกา(Madagasga)
ลักษณะทั่วไป	เป็นปาล์มที่มีลักษณะลำต้นเป็นกอ ที่งดงามมากมีขนาดพอสสมควร ไม่ใหญ่จนเกินไป
ต้น	เป็นปาล์มที่มีหน่อและลำต้นแตกเป็นกอ ซึ่งกอหนึ่งหนึ่งจะมีลำต้นอยู่ประมาณ 6-12 ลำ มีสีเขียวสด มีนวลจับอยู่ที่ลำต้น งดงามมากมีขนาดพอสสมควร ไม่ใหญ่หรือเล็กจนเกินไป สูงประมาณ 20-30 ฟุต ตามลำต้นจะเป็นข้อปล้อง โคนงอออกจากโคนกอ
ใบ	ใบจะแข็งและโค้งงอ ทางใบ (rachid) ยาวประมาณ 6-8 ฟุต โคนก้านใบจะเป็นกาบห่อหุ้มลำต้นอยู่ ตั้งแต่กาบใบ (crown shape) ไปจนถึงทางใบ (rachid) มีสีเขียวไปจนถึงเขียวอมเหลือง
ดอก	ออกเป็นช่ออยู่ใต้กาบใบ ลักษณะของช่อดอกคล้ายกับจันทน์หอม ช่อดอกเป็นจันทน์เหลืองอ่อน ส่วนตัวดอกนั้นสีขาวเหลือง
ผล	ผลมีขนาดเล็ก ผลหนึ่งจะมีเมล็ดภายในหนึ่งเมล็ด ผลอ่อนเป็นสีเขียวเมื่อแก่หรือสุกเป็นสีเหลือง
การขยายพันธุ์	ขยายพันธุ์ด้วยการแยกกอและการเพาะเมล็ด
ข้อมูลทางด้าน	หมากเหลืองนี้เป็นพรรณปาล์มที่ทนทานที่สุดในจำพวกปาล์มทั้งหมด ชอบแสงแดดจัดทั้งวันและยังขึ้นได้ในดินเกือบทุกชนิดอีกด้วย ต้องการความชื้นสูงปลูกได้ทั้งในกระถางและลงดิน แต่ถ้าปลูกลงดินจะเจริญเติบโตได้เร็วกว่า ลำต้นจะใหญ่และมีความแข็งแรงมากกว่าและมีสีเขียวทั้งต้น บำรุงรักษาง่ายไม่มีปัญหาเหมือนกับปลูกไว้ในกระถาง
การจัดสวน	

หมากนวล

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Veitchia merrillii</i> (Becc.) H.E. Moore
ชื่อวงศ์	PALMAE
ชื่อสามัญ	Manila Palm, Christams plam
ชื่ออื่น	หมากคอนวล, หมากมนิลา, ปาล์มฟิลิปปินส์, ปาล์มเยอรมัน
ถิ่นกำเนิด	ในหมู่เกาะ Palawan และเกาะฟิลิปปินส์
ลักษณะทั่วไป	
ต้น	เป็นปาล์มที่มีลำต้นเดี่ยว ไม่มีหน่อ ลำต้นสูง และจะเห็นข้อปล้องได้ชัดเจน ลำต้นสูงประมาณ 20 ฟุต
ใบ	ลักษณะใบแหลมเป็นรูปขนนก ปลายใบโค้งงอเล็กน้อย กาบใบสีเขียวนวล ใบยาวประมาณ 70-72 นิ้ว ก้านใบย่อยยาวประมาณ 18-30 นิ้ว สีเขียวเข้ม ใบย่อยมีประมาณ 50 คู่
ดอก	แทงออกจากลำต้นระหว่างกาบใบ เป็นช่อดอกที่ไม่สมบูรณ์เพศ ตะแฉงมีสีเหลืองอมขาว ดอกสีเหลืองนวล
ผล	เป็นลักษณะรูปไข่ยาว 1 ½ นิ้ว เวลาผลอ่อนสีเขียวอมเหลืองนวล ผลแก่มีสีแดงสุกสะคุดตา
การขยายพันธุ์	เพาะเมล็ดใช้เวลาประมาณ 1 เดือน
ข้อมูลทางด้าน	เป็นไม้กลางแจ้ง ชอบแสงแดดจัด จะเจริญเติบโตได้ดีในดินทุกชนิด
การจัดสวน	ต้องการน้ำและความชื้นปานกลาง ช่วงประดับที่สวยงามอยู่ในช่วง 3-5 เมตร หากมีความสูงมากกว่านี้ลำต้นจะสูงชะลูดทำให้รูปทรงไม่เหมาะสมกับความยาวของทางใบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

* จิง

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Rhapis exelsa</i>
ชื่อวงศ์	PALMAE
ชื่อสามัญ	Lady palm
ชื่ออื่น	-
ถิ่นกำเนิด	เอเชียตะวันออกเฉียงใต้รวมทั้ง จีน ญี่ปุ่น มลายู ไทย
ลักษณะทั่วไป	เป็นปาล์มที่อยู่ในร่มหรือในอาคาร ลำต้นแข็งแรงตั้งตรงและมีความเหนียว มีลำต้น ขนาดเล็กเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 2 นิ้ว ลักษณะเป็นกอแตกหน่อจากใต้ดินขึ้นมาตั้งตรงรวมกับต้นเดิมคล้ายกอไผ่ ตามลำต้นใกล้ยอดมีรกเป็นเส้นเหนียวสีดำคลุมกาบใบหรือลำต้น อยู่ทั่วไปกอหนึ่งมีความสูงประมาณ 10-15 ฟุต ผิวลำต้นจะสากและคม บาดมือได้
ใบ	ลักษณะเป็นใบพัด แต่มีใบย่อยออกจากกัน เป็นแฉกเล็กถึงปลายก้าน ทางใบในใบหนึ่งจะมีใบย่อยประมาณ 5-10 ใบย่อย แต่ละใบย่อยจะแผ่เป็นแฉกประมาณ 10 แฉก แผ่นใบสีเขียวเป็นมันเงา ก้านใบเล็กเป็นสีเขียวยาวประมาณ 1 ฟุต เรียบไม่ขรุขระหรือมีหนาม
ดอก	ช่อดอกออกตามซอกระหว่างทางใบ ดอกเป็นดอกไม้สมบูรณ์เพศแบบแยกกันอยู่คนละต้น
ฤดูกาลออกดอก	-
การขยายพันธุ์	ใช้ทั้งวิธีแยกหน่อจากกอมาปลูกและใช้เพาะเมล็ด
ข้อมูลทางด้าน	ชอบแสงแดดน้อยหรือรำไร ดินร่วนปนทรายระบายน้ำดี ชอบความชื้นปานกลาง เป็นปาล์มที่ปลูกได้ทนและนาน ส่วนมากนิยมปลูกในอาคารหรือสำนักงาน แต่ในฤดูร้อนควรนำออกมารับลมและแสงแดดภายนอกบ้าง

เสน่ห์จันทร์แดง

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Homalomena rubesens</i>
ชื่อวงศ์	ARACEAE
ชื่อสามัญ	-
ชื่ออื่น	-
ถิ่นกำเนิด	-
ลักษณะทั่วไป	เป็นไม้ประดับในร่ม
ต้น	เป็นพืชหัว แต่ลำต้นอยู่เหนือดิน ลำต้นจะประกอบด้วยก้านใบหลายๆก้าน มีสีเขียวอมแดง
ใบ	การออกใบจะมีช่วงที่ถี่มาก ลักษณะของใบเป็นรูปหัวใจ ปลายใบแหลมโคนใบเว้ามน ขอบใบเรียบ ไม่มีจักรฟัน ใบสีเขียว มีก้านใบยาวและกลมสีเขียวอมแดงแต่ถ้าดูแลเล็ยอย่างสมบูรณ์ก้านจะมีสีแดงเลือดหมูสวยและเด่นมาก
ดอก	ดอกออกเป็นกลุ่ม ลักษณะของดอกจะดูไม่บานเป็นกาบเพียงกาบเดียวห่อหุ้มแท่งเกสรไว้ มีสีแดงและก้านดอกก็มีสีแดงด้วย
ฤดูกาลออกดอก	-
การขยายพันธุ์	แยกต้นหรือแตกหน่อออกมาครอบต้น แล้วจึงนำไปปลูกเป็นต้นใหม่
ข้อมูลทางด้าน	เป็นว่านที่อยู่ในร่ม ชอบน้ำมาก ปลูกได้ดีในดินร่วน และดินร่วนปนทราย
การจัดสวน	ที่มีอินทรีวิฑูมมาก เก็บความชื้นและระบายน้ำได้ดี ถือว่าเป็นไม้มงคลชนิดหนึ่งด้วย บ้านใดที่ปลูกคนในบ้านจะมีเสน่ห์ ใครเห็นก็รักและเมตตา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน้าวัวดอก

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Anthurium andraenum</i> Linden ex Andra'
ชื่อวงศ์	ARACEAE
ชื่อสามัญ	Flamingo Flower, Painter ' s Palette
ชื่ออื่น	-
ถิ่นกำเนิด	โคลัมเบีย
ลักษณะทั่วไป	หน้าวัวดอกเป็นไม้ที่มีด้วยกันหลายพันธุ์และมีสีของดอกที่แตกต่างกัน
ต้น	ลำต้นสูงประมาณ 12 เซนติเมตร ยาวประมาณ 20 เซนติเมตร ผิวเป็นมัน
ใบ	ใบมีด้วยกันหลายขนาดขึ้นอยู่กับพันธุ์ มีสีเขียวเข้ม รูปหัวใจ เป็นมันเงาเห็นเส้นใบได้ชัดเจน
ดอก	มีใบประดับรูปไข่รองรับ มีหลายสี ตั้งแต่ขาว ชมพู ชมพูอ่อน ชมพูอมส้ม แดงสด เขียว ไปจนถึงสีม่วง ช่อดอกเป็นแท่ง รูปทรงกระบอก ดอกจำนวนมาก เป็นดอกสมบูรณ์เพศ
ผล	รูปหยดน้ำ ขนาดเล็ก เมล็ด รูปรี มี 2 เมล็ด
ฤดูกาลออกดอก	ตลอดปี
การขยายพันธุ์	เมล็ด ปักชำต้น หน่อ
ข้อมูลทางด้าน	เป็นไม้ที่ชอบแดดรำไร ความชื้นสูง เจริญเติบโตได้ดีในดินที่มีอินทรีย์วัตถุ
การจัดสวน	สูง เช่น มีเศษใบ ไม้ผุ ในดินปลูกจึงควรที่จะผสมกาบมะพร้าวสับหรือใบจามจุรีลงไปด้วย ปลูกได้ทั้งในกระถางและลงดิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฮลิโคเนีย

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Heliconia psittacorum</i> L.f. x <i>Heliconia spathocircinata</i> Aristegieta
ชื่อวงศ์	MUSACEAE
ชื่อสามัญ	Golden Torch
ชื่ออื่น	ก้ามกุ้งสีทอง ชรรมรักษา, Parrot flower (ฮาวาย), Yellow bird (ฟลอริดา, จาไมกา)
ถิ่นกำเนิด	แอฟริกาใต้
ลักษณะทั่วไป	เป็นพรรณไม้อวบน้ำต้นเดี่ยว ไม่มีกิ่งก้านสาขา
ต้น	ลำต้นสูงชะลูดอาจสูงได้ 8-10 ฟุตหรือมากกว่าพวกพุทธรักษา จะมีข้อห่างๆ อยู่ตามลำต้น
ใบ	มีสีเขียวเข้ม รูปรีขอบขนาน ปลายใบจะแหลม แต่ใบจะกระด้างขนาดของใบนั้นจะยาวอยู่ 12-14 นิ้ว
ดอก	ออกเป็นช่อตั้ง ช่อหนึ่งๆอาจจะมีดอกระหว่าง 4-8 ดอก และจะออกดอกตรงส่วนยอดของลำต้นเรียงสลับทิศทางกันไปตามก้านของดอก ตรงโคนก้านใบ ดอกก้ามกุ้งที่แท้จริงมีสีขาวขนาดเล็ก แต่ที่เห็นเป็นสีเหลืองนั้นเป็นเพียงแต่กาบรองดอกหรือใบประดับ ดอกจะอยู่ในกาบรองดอกนานและจะบาน โผล่ออกมาไม่พ้นกาบรองดอก
ฤดูกาลออกดอก	ออกดอกตลอดปี
การขยายพันธุ์	จะขยายพันธุ์โดยวิธีแยกหน่อ
ข้อมูลทางด้าน	ชอบพื้นที่มีดินเย็น ความชุ่มชื้นสูง ขึ้นได้ทั้งกลางแจ้งและมีแสงแดดเล็กน้อย
การจัดสวน	แต่ปลูกกลางแจ้งดอกจะมีสีสวยงามกว่าในที่ร่ม ถ้าปลูกในที่ที่ไม่ได้รับแสง ลำต้นจะสูงชะลูดขนาดเล็ก ไม่แข็งแรงทำให้หักโค่นได้ง่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดาตตะกัว

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Hemigraphis alternata</i>
ชื่อวงศ์	ACANTHACEAE
ชื่อสามัญ	Hemigraphis Excotica
ชื่ออื่น	-
ถิ่นกำเนิด	-
ลักษณะทั่วไป	จัดเป็นไม้คลุมดิน ที่มีความสูงมากกว่าหญ้า
ต้น	เป็น ไม้ประเภทคลุมดิน เหมาะแก่การที่เราจะปลูกไว้ในกระถาง เพื่อที่จะให้ ลำต้นย่อยคลุมปากกระถาง
ใบ	เป็นพรรณไม้ที่แปลก ลักษณะของใบมนรีโคนใบมน ด้านบนมีสีเขียวเข้ม ด้านล่างมีสีม่วงแดงคล้ายกับเปลือกมังคุด พื้นผิวใบหยักยังคงคล้ายกับแผ่น ตะกั่ว
ดอก	ดอกมีสีขาว โคนกลีบดอกติดกัน ปลายแยกออกเป็น 5 แฉก กลีบ
ฤดูกาลออกดอก	-
การขยายพันธุ์	ปักชำ
ข้อมูลทางด้าน การจัดสวน	เป็นไม้ในร่ม ต้องการแสงแดดเพียงเล็กน้อย รดน้ำพอประมาณเจริญเติบโต ได้ดีในดินร่วนซุย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฟิร์นใบมะขาม

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Nephrolepis cordifolia</i>
ชื่อวงศ์	OLEANDACEAE
ชื่อสามัญ	Tuber swordfern
ชื่ออื่น	-
ถิ่นกำเนิด	-
ลักษณะทั่วไป	-
ต้น	มีสีน้ำตาลเป็นก้านยาวเล็กประมาณ 30 เซนติเมตร มีขนตามลำต้น ขนาดทรงพุ่มประมาณ 0.3-0.8 เมตร แตกกอกลม
ใบ	มีสีเขียว ออกเป็นคู่ตามก้านใบ ตามก้านใบมีขนสีน้ำตาลปกคลุม ใบอ่อนจะงอกออกมาบริเวณกึ่งกลางทรงพุ่ม เป็นรูปก้านหอยและจะค่อยๆ คลี่ออก เมื่ออายุเหมาะสมด้านหลังของใบจะมีสปอร์สีน้ำตาลอยู่มีลักษณะกลมๆ
ดอก	-
ฤดูกาลออกดอก	-
การขยายพันธุ์	การแยกหน่อที่เกิดมาจากไหล (stolon) และเพาะสปอร์
ข้อมูลทางด้าน	ต้องการแสงประมาณครึ่งวัน ร่มรำไร ดินร่วนระบายน้ำดี ไม่ขังและ
การจัดสวน	ความชื้นปานกลางถึงมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลิวไต้หวัน

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Cuphea hyssopifolia</i>
ชื่อวงศ์	LYTHRACEAE
ชื่อสามัญ	-
ชื่ออื่น	-
ถิ่นกำเนิด	กัวเตมาลา
ลักษณะทั่วไป	<p>ต้น เป็นพรรณไม้พุ่มขนาดเล็ก ที่มีทวตรงของลำต้นเดี่ยว แตกกิ่งก้านสาขา เล็กๆ ออกรอบต้นจนแน่นทึบ ลำต้นสูงประมาณ 12-20 นิ้ว</p> <p>ใบ ออกใบเดี่ยว มีใบเล็ก มีสีเขียวเข้มเป็นมัน เนื้อใบจะหนาแข็งและระคายมือ มีใบดก</p> <p>ดอก จะแตกออกตรง โคนก้านใบตรงส่วนยอดของลำต้น ดอกมีสีม่วงสดหรือสีขาว ดอกมีขนาดเล็กมาก 8มิลลิเมตร มีกลีบประมาณ 5-6 กลีบ</p>
ฤดูกาลออกดอก	ตลอดปี
การขยายพันธุ์	ปักชำ
ข้อมูลทางด้าน	เป็นพรรณไม้กลางแจ้งที่ชอบแสงแดดจัดทั้งวัน ปักดูเลี้ยงง่าย ต้องการน้ำ
การจัดสวน	และความชุ่มชื้นปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แก้ว

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Murrya paniculata</i> (linn.) jack.
ชื่อวงศ์	RUTACEAE
ชื่อสามัญ	Andaman Satinwood, china box tree, Cosmatic Bark Tree, Orange Jasmine
ชื่ออื่น	กะมูนิง (มาเลเซีย - ปัตตานี) แก้วจี้โก้ (ยะลา) แก้วพริก จ้าพริก ตะไหลแก้ว (ภาคเหนือ) แก้วขาว (ภาคกลาง) แก้วลาย (สระบุรี)
ถิ่นกำเนิด	-
ลักษณะทั่วไป	แก้วเป็นพรรณไม้พุ่มยืนต้นขนาดกลาง ปลูกจากกิ่งตอนจะเป็นพุ่ม พบได้ทั่วไปทางแถบป่าเบญจพรรณหรือตามบริเวณภูเขาหินปูน
ต้น	ลำต้นสูงประมาณ 2-3 เมตร สีน้ำตาล ผิวของเปลือกไม้ละเอียด
ใบ	ใบของต้นแก้วจะเห็นมันหนาแข็งรูปของใบจะมน ปลายใบแหลม ใบย่อย 3-7 ใบ รูปไข่ รูปรี หรือรูปข้าวหลามตัดสีเขียวเข้ม เป็นมัน ขี้คมจะมีกลิ่นฉุนเผ็ดร้อนเพราะเนื้อใบมีต่อมน้ำมัน ส่องกับแสงจะเห็นจุดใสๆ
ดอก	มีสีขาว กลิ่นหอมแรงออกเป็นช่อสั้นใหญ่ที่ปลายกิ่ง หรือออกตามยอด ช่อหนึ่งมีดอกประมาณ 10-15 ดอก ดอกจะบานกว้างเต็มที่ประมาณ 1 นิ้ว แต่ละดอกจะมีกลีบเลี้ยงขนาดเล็กมี 5 แฉก กลีบดอก 5 กลีบ ยาว 1.5-2 เซนติเมตร รูปรี หรือรูปขอบขนาน เมื่อบานเส้นผ่าศูนย์กลาง 1-1.5 เซนติเมตร กลีบมีวนออกกว้างง่าย เกสรตัวผู้ 10 อัน สั้น 5 อัน ยาว 5 อัน เรียงสลับกันเป็นวง
ผล	รูปไข่ หรือรูปรี เมื่อสุกสีแดงอมส้ม มีเมล็ด 1-2 เมล็ด
ฤดูกาลออกดอก	แก้วจะออกดอกเป็นระยะๆ ตลอดปี เวลาดอกออกในแต่ละช่อดอกจะทยอยกันบาน แลดูขาวสะพรั่งไปทั้งต้น ดอกจะคงอยู่ราว 2-3 วันก็จะเริ่มโรย
การขยายพันธุ์	เมล็ด ปักชำกิ่ง ตอนกิ่ง หน่อ
ข้อมูลทางด้าน	จีนประปรายตามป่าดิบ เป็นไม้ที่ชอบอยู่กลางแจ้ง ชอบดินปนทรายแต่ไม่
การจัดสวน	ชอบดินเหนียว ปลูกเป็นไม้ดอกหอม หรือปลูกประดับแทนรั้ว ดอกจะบานในตอนกลางคืนและหอมจัดในตอนเช้า แก้วสามารถปลูกเป็นไม้ประดับที่ทำการตัดแต่งให้มีรูปทรงต่างๆ ได้ ทำให้ได้ความสวยงามไปอีกแบบ

กระบือเจ็ดตัว

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Excoecaria cochinchinensis</i> Lour.
ชื่อวงศ์	EUPHORBIACEAE
ชื่อสามัญ	-
ชื่ออื่น	ลิ้นกระบือ กำลั้งกระบือ (ภาคกลาง) กระเบือ (ราชบุรี) บัวลา (ภาคเหนือ) กระทุ้เจ็ดแบก ใบทองแดง (บางแห่ง)
ถิ่นกำเนิด	แถบอินโดจีน
ลักษณะทั่วไป	ไม้พุ่มขนาดเล็ก ทุกส่วนมียางสีขาวเหมือนน้ำมัน
ต้น	ลำต้นมีสีน้ำตาลเกือบดำ สูงประมาณ 0.75-1.5 เมตร
ใบ	ใบเดี่ยว ออกตรงข้ามหรือเรียงสลับ รูปหอก หรือรูปใบหอกแกมรูปไข่ กว้างประมาณ 1.5-4.5 เซนติเมตร ยาวประมาณ 4-13 เซนติเมตรปลายแหลม เรียวโคนแหลม ขอบจักกรละเอียด ด้านบนสีเขียวอมเทา ด้านล่างสีแดงอมม่วง ใบอ่อนผิวเป็นมัน (ถ้าท้องใบเป็นสีเขียวอ่อนจะเรียกว่า ลิ้นกระบือขาว ตาคุ่มไก่อ)
ดอก	สีเหลืองอมเขียว ขนาดเล็ก ออกเป็นช่อสั้นตามซอกใบ ช่อดอกตัวผู้ มีดอกจำนวนมาก ช่อดอกตัวเมียมีดอก 2-3 ดอก ใบประดับ 2 ใบ กลีบเลี้ยง 3 กลีบ ดอกตัวผู้ มีเกสรตัวผู้ 3 อัน ดอกตัวเมีย ก้านเกสรตัวเมียแยกเป็น 3 แฉก
ผล	รูปร่างค่อนข้างกลมมี 3 พู เมื่อแก่แตกเป็น 3 ส่วน
ฤดูกาลออกดอก	ตลอดปี
การขยายพันธุ์	ปักชำ ตอนกิ่ง
ข้อมูลทางด้าน	ลิ้นกระบือเป็นไม้ที่มีสีของใบ โคนเด่นแปลกตา เป็นไม้ที่ชอบอยู่กลางแจ้งที่มีแสงแดดจัด ความชื้นปานกลาง ขึ้นได้ทั่วไปในดินเกือบทุกชนิด แต่ชอบสภาพดินร่วน เมื่ออยู่ในที่แสงแดดน้อยสีของใบจะค่อนข้างซีดทำให้
การจัดสวน	ไม่มีความสวยงาม

กาหลา

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Nicolaia elatior</i> (Jack) Horen.
ชื่อวงศ์	ZINGIBERACEAE
ชื่อสามัญ	Torch Ginger
ชื่ออื่น	กะลา (นครศรีธรรมราช) คาหลา (ภาคกลาง)
ถิ่นกำเนิด	เขตร้อนทั่วไป
ลักษณะทั่วไป	เป็นไม้จำพวกเดียวกับขิงข่า
ต้น	มีเหง้าอยู่ใต้ดิน สูงถึง 5 เมตร ขึ้นรวมกันเป็นกอ แต่ละกอสูงประมาณ 1.5-2 เมตร
ใบ	ใบสีเขียวเข้ม ก้านของใบทำหน้าที่เป็นกาบห่อหุ้มลำต้น ใบจะแหลม ลักษณะของใบเป็นรูปหอกแบน โคนใบสอบเข้าหาก้านใบ เป็นใบเดี่ยวรูปขอบขนาน กว้างประมาณ 20 เซนติเมตร ยาวประมาณ 50 เซนติเมตร
ดอก	ขาว สีชมพูถึงสีแดงเข้มออกเป็น ช่อเดี่ยวที่ปลายก้านซึ่งแทงขึ้นจากเหง้าก้านช่อดอกยาวถึง 1.5 เซนติเมตร มีกาบสีเขียวหุ้มดอก กว้างประมาณ 10 เซนติเมตร มีใบประดับรอบนอกแผ่ออก กว้างประมาณ 2-3 เซนติเมตร ยาว 8-12 เซนติเมตร ใบประดับชั้นในมีขนาดลดหลั่นกันยาว 3-5 เซนติเมตร แต่ละใบมี 1 ดอก และมีใบประดับย่อย รูปหอคอยยาวประมาณ 2 เซนติเมตร หลอดกลีบเลี้ยงยาวกว่า ใบประดับย่อย ปลายจักเป็น 3 ซี่ กลีบคอกสีชมพูสั้นกว่ากลีบเลี้ยง เกสรตัวผู้ที่เป็นหมันสีเลือดหมูเข้มขอบขาว หรือเหลือง เกสรตัวผู้ที่สมบูรณ์มี 1 อันก้านสีขาวอับเรณูแดง
ผล	รูปกลม เส้นผ่าศูนย์กลาง 2-2.5 เซนติเมตร มีขนนุ่ม
ฤดูกาลออกดอก	ตลอดปี จะเริ่มผลิดอกช่วงฤดูฝน
การขยายพันธุ์	โดยการแยกหน่อ
ข้อมูลทางด้าน	ชอบดินที่มีความร่วนซุย มีความชุ่มชื้นตลอดเวลา ชอบแสงแดดรำไร
การจัดสวน	เป็นต้นไม้ที่กระจายพันธุ์อยู่ทั่วไปในเขตร้อน และยังเป็นไม้ตัดดอกซึ่งได้รับความนิยมเป็นอย่างมากในปัจจุบัน เนื่องจากดอกแข็งแรงคงทนอยู่ได้นานหลายวัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กล้วยไม้ลาย

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Calathea zebrina* (Sims) Lindl.cv.

ชื่อวงศ์ MARANTACEAE

ชื่อสามัญ Zebra plant

ชื่ออื่น กล้วยไม้ลาย

ถิ่นกำเนิด แถบตะวันออกเฉียงใต้ของบราซิล

ลักษณะทั่วไป -

ต้น ลำต้น สูงตั้งแต่ 30-100 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลางตั้งแต่ 30-50 เซนติเมตร

ใบ รูปรี กว้าง 8-15 เซนติเมตร ยาว 15-30 เซนติเมตร แผ่นใบโค้งลงและห่อเข้าเล็กน้อย ใบด้านบนเป็นก้านห่อสีเขียวอ่อนอมเหลือง เส้นก้านใบสีเขียวอมขาวมีลายคล้ายหาวดอกกรนุค่อนข้างกลม ขอบใบเป็นคลื่นมีก้านใบสีเขียวอ่อนอมแดงเล็กน้อย ยาว 10-20 เซนติเมตร มีกาบใบแผ่หุ้มลำต้นตลอดแนวก้าน

ดอก ในที่นี้ไม่กล่าวถึงเพราะไม่เน้นความสวยงามที่ดอก

ฤดูกาลออกดอก -

การขยายพันธุ์ โดยการแยกหน่อ

ข้อมูลทางด้าน เป็นไม้ที่อยู่ในร่มหรือในอาคารได้เป็นอย่างดี ควรปลูกในดินร่วนปนทราย

การจัดสวน และมีการระบายน้ำดี ชอบแสงแดดร่มรำไร ต้องการความชื้นสูง เป็นไม้ที่มีความสวยงามทั้งสีต้นและลวดลาย

กล้าหลังแดง

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Stomanthe sanguinea</i> (Hook..) Sonder.
ชื่อวงศ์	MARANTACEAE
ชื่อสามัญ	-
ชื่ออื่น	ว่านแสงสุริยา. คุ่มภัย
ถิ่นกำเนิด	แถบตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศบราซิลตั้งแต่มลรัฐเซาเปาโล(Sao Paulo) จนมาถึงบราซิล
ลักษณะทั่วไป	<p>ต้น มักขึ้นเป็นกอ ต้นตั้งตรง สูง 50 เซนติเมตร ถึง 1.5 เมตร</p> <p>ใบ รูปขอบขนานแกมรูปรี ถึงรูปขอบขนานแกมรูปรีใบหอก กว้าง 10-15 เซนติเมตร ยาว 25-30 เซนติเมตร แผ่นใบมักมีขนงอเข้าด้านใน ใบโค้งงอแผ่เป็นพุ่ม ใบด้านบนสีเขียวเข้มเป็นมันเส้นกลางใบสีเขียวอ่อนอมเหลือง เส้นใบย่อยขนานขึ้น ใต้ใบสีแดงสด ปลายใบเรียวแหลม โคนใบป้านขอบใบเป็นคลื่นเล็กน้อย ก้านใบกลม ยาว 10-25 เซนติเมตร สีแดงและมีกาบใบแผ่หุ้มลำต้น</p> <p>ดอก มีช่อดอกแบบ panicle มีกาบรองดอกย่อยสีแดง กลีบเลี้ยงสีแดงอมส้ม กลีบดอกสีขาว</p> <p>ฤดูกาลออกดอก -</p> <p>การขยายพันธุ์ โดยการแตกหน่อ</p> <p>ข้อมูลทางด้าน เป็นไม้ใบประดับที่ให้ความแปลกตาทางด้านสีถิ่นของใบ ชอบสภาพดิน</p> <p>การจัดสวน ร่วนซุย ปริมาณแสงแดดร่มรำไร ถ้าแสงแดดจัดขอบของใบจะไหม้ไม่สวยงาม ต้องการความชื้นสูง แดกกอง่าย</p>

คณาน้ำ

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Thalia dealbata</i> J. Fraser.
ชื่อวงศ์	CALATHEA
ชื่อสามัญ	Water canna
ชื่ออื่น	พุทธรักษาหน้า, คณาน้ำ
ถิ่นกำเนิด	ประเทศเม็กซิโก และอเมริกาใต้
ลักษณะทั่วไป	มักขึ้นเป็นกออยู่ริมน้ำ เป็นไค้ทั้งไม้กลางแจ้งและไม้ในร่ม
ต้น	ลำต้นสูงตั้งแต่ 2-3 เมตร
ใบ	รูปไข่เรียว กว้าง 12-18 เซนติเมตร ยาว 18-25 เซนติเมตร ใบค่อนข้างหนาโค้งงอขึ้น มีสีเขียวทั้งบนใบและใต้ใบ ใบด้านบนมีนวลสีขาว เส้นกลางใบสีเขียวอ่อน เส้นใบย่อยขนขึ้นเล็กน้อยปลายใบเรียวแหลม โคนใบป้าน ขอบใบเรียบ ก้านใบกลม ยาว 1-2 เมตร มีสีเขียวและมีกาบใบแผ่หุ้มลำต้น
ดอก	มีช่อดอกแบบ panical ยาว 15-30 เซนติเมตร ก้านช่อดอกกลม ยาวตั้งแต่ 1.5 เมตร สีเขียว สีนวลสีขาวปกคลุม มีกาบรองช่อดอกเป็นแผ่น ยาว 12-15 เซนติเมตร ลักษณะเรียวปลายแหลม มีสีนวลอมน้ำตาลอ่อน แต่ละช่อมีช่อดอกย่อย 15-20 ช่อ โค้งงอได้ง่าย ช่อดอกย่อยมีดอกย่อยจำนวนมากมีกาบรองดอกย่อยโค้งงุ้มเป็นฝา ปลายกาบแหลม และมีนวลสีขาวปกคลุม กลีบดอกย่อยบาง สีม่วงเข้ม มี 3 กลีบ โดยมี 1 กลีบที่ยื่นออกมาเป็นปาก ขนาดประมาณ 2 เซนติเมตร อีก 2 กลีบมีขนาดเล็กกว่าอยู่ภายในดอก
ข้อมูลทางด้าน	เป็นไม้ที่ค้ำอยู่ในน้ำเท่านั้น โดยอาศัยดินเหนียวเป็นตัวให้รากยึดเกาะ นิยม
การจัดสวน	ปลูกประดับในสวนน้ำ หรือใส่ภาชนะปลูก เช่น ตุ่มดินเผาหรือในกระถางที่ไม่เจาะรู ซึ่งมีทวดลายหรือรูปร่างแตกต่างกันไป เพื่อเป็นการเพิ่มความร่มรื่นชุ่มชื้นให้กับสวนและยังเป็นไม้ที่ให้ดอกสวยงาม

เอื้องหมายนาต่าง

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Costus speciosus</i>
ชื่อวงศ์	ZINGIBERACEAE
ชื่อสามัญ	Grape ginger
ชื่ออื่น	-
ถิ่นกำเนิด	-
ลักษณะทั่วไป	เอื้องหมายนา เป็นพรรณไม้ในตระกูลเดียวกับวงศ์ขิงข่าชนิดหนึ่ง เป็นไม้ล้มลุก ซึ่งไม้วงศ์นี้มีลักษณะเด่นอย่างหนึ่งคือมีกลิ่นหอมระเหยจากใบ ต้น หรือแง่ง เหง้า เมื่อตัดออกหรือได้รับการกระทบกระเทือนชอกช้ำ เอื้องหมายนาโดยทั่วไปมีด้วยกันหลายชนิด ซึ่งแต่ละชนิดในกอกกอแต่ละต้นยอดจะบิดเหมือนบันไดเวียน โดยมีการเรียงตัวของใบหมุนไปรอบๆ
ต้น	ลำต้นสูงประมาณ 1.5 เมตร ลำต้นอวบน้ำซึ่งมีข้อปล้องถี่บ้างห่างบ้างแล้วแต่ชนิด
ใบ	ใบยาวรี ปลายใบแหลมมน ขอบใบเรียบ ยาวประมาณ 20-25 เซนติเมตรแผ่นใบนุ่ม สีเหลืองนวล สลับกับสีเขียวสดเป็นแถบยาวจาก โคนสู่ปลายใบ สลับกัน
ดอก	ดอกออกที่ยอดสุด สีขาวบริสุทธิ์รวมตัวกันอัดแน่นเป็นกระจุก กลีบดอกเป็นแผ่นบางสีเขียวละเอียดย่อนนุ่ม กลีบดอกเดี่ยวใหญ่มาก โผล่เหนือกลีบเลี้ยงเมื่อบาน เกสรสีเหลืองอ่อน ดอกตูมมีกาบสีแดงคล้ายหุ้ม ดอกแต่ละดอกจะบานไม่พร้อมกัน จะบานหมุนเวียนกันจนสุดช่อดอกซึ่งกินเวลาหลายวัน
ฤดูกาลออกดอก	ออกดอกตลอดปี
การขยายพันธุ์	ขยายพันธุ์โดยการแตกหน่อหรือปักชำยอด
ข้อมูลทางด้าน	นิยมปลูกเป็นไม้ประดับตามสวนหิน สวนกรวด หรือปลูกในสวนเลียนแบบ
การจัดสวน	ธรรมชาติ ชอบสภาพแสงแดดครึ่งวันหรือร่มรำไร ต้องการความชื้นปานกลาง เอื้องหมายนาต่างนี้ให้ความสวยงามในทุกๆด้าน ทั้งรูปทรงของพุ่มต้น ลวดลาย รูปร่างและสีต้นของใบ ทั้งยังมีดอกที่สวยงามอีกด้วย

เอื้องทอง

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Sanchezia speciosa</i> Leonard
ชื่อวงศ์	ACANTHACEAE
ชื่อสามัญ	-
ชื่ออื่น	กนกกลายไทย
ถิ่นกำเนิด	-
ลักษณะทั่วไป	ลักษณะทรงพุ่มเป็นทรงกลม ความสูงประมาณ 1-2 เมตร ขนาดทรงพุ่ม 0.3-0.5 เมตร
ต้น	กิ่งหน้าตัดเป็นสามเหลี่ยม มีหนามทั่วไปบริเวณลำต้น
ใบ	พื้นใบสีเขียว เส้นขอบใบและปลายกลางใบเป็นสีเหลือง ขอบใบหยัก ใบเป็นมันเงา
ดอก	ดอกสีส้มเหลือง ออกดอกที่ปลายกิ่ง เมื่อบานกลีบดอกแผ่ยื่นออกมาสีม่วงสวยงามมาก
ฤดูกาลออกดอก	ออกดอกตลอดปี
การขยายพันธุ์	ขยายพันธุ์โดยการตอนหรือปักชำ
ข้อมูลทางด้าน	ชอบดินร่วน ระบายน้ำดี ความชื้นปานกลาง-สูง ชอบแสงแดดจัด ใช้ในการ
การจัดสวน	จัดสวน ปักเป็นรั้วหรือแนวกำแพง เติบโตเร็วและขยายพันธุ์ง่าย สามารถทนความเค็มได้ดี ใบจะมีสีเขียวเมื่อได้รับแสงแดดจัด หากอยู่ในที่ร่มสีเหลืองของปลายใบจะน้อยลงจนกลายเป็นสีเขียว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กระดาดคำ

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Alocasia macrorrhizos</i>
ชื่อวงศ์	ARACEAE
ชื่อสามัญ	Giant Alocasia
ชื่ออื่น	-
ถิ่นกำเนิด	-
ลักษณะทั่วไป	กระดาดคำเป็นพืชที่อยู่ในตระกูลเดียวกับพืชจำพวกบอน ลักษณะโดยทั่วไปคล้ายกัน เป็นพืชอวบน้ำไม่มีการแตกกิ่งก้านสาขา
ต้น	เป็นพืชหัวมีลำต้นอยู่ใต้ดิน ก้านและใบอยู่เหนือดิน
ใบ	มีสีเขียวเข้มเป็นมัน ขนาดของใบกว้างประมาณ 30-50 เซนติเมตร ตั้งแต่ก้านใบไปจนถึงปลายใบ ยาวประมาณ 1-1.5 เมตร มีทั้งขอบใบเป็นลอนและขอบใบเรียบ เส้นใบและก้านใบมีสีม่วงเข้มจนเกือบดำ เห็นเส้นใบได้ชัดเจน ก้านใบอวบน้ำ
ดอก	-
ฤดูกาลออกดอก	-
การขยายพันธุ์	ขยายพันธุ์โดยการแยกหน่อ
ข้อมูลทางด้าน	เป็นพันธุ์ไม้ที่ชอบอยู่ในร่ม ต้องการแสงแดดปานกลางจนถึงน้อยและ
การจัดสวน	ต้องการความชื้นที่พอมีไม่มากหรือน้อยจนเกินไป นอกจากนั้นยังต้องการความอบอุ่นด้วย เป็นต้นไม้ที่ต้องการความดูแลเอาใจใส่ค่อนข้างมากจึงควรหมั่นให้น้ำบ่อยๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวันที่อากาศร้อนอบอ้าว เป็นพืชที่มียางเมื่อถูกผิวหนังทำให้เกิดอาการคัน

ฉัตรแก้ว

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Leca guineensis</i> G.Don
ชื่อวงศ์	LEEACEAE
ชื่อสามัญ	-
ชื่ออื่น	-
ถิ่นกำเนิด	-
ลักษณะทั่วไป	รูปทรงแพ่งกิ่งก้านสวยงามได้รูปทรงสมมาตร เป็นชั้นความสูงประมาณ 2-5 เมตร ขนาดทรงพุ่ม 1-2 เมตร ผิวสัมผัสปานกลาง
ต้น	ลำต้นมีสีเขียวอ่อน และจะมีเป็นสีม่วงอ่อนและเข้มขึ้นเมื่อมีอายุมากขึ้น
ใบ	ใบมีสีเขียว เมื่อยังเป็น ใบอ่อนมีสีม่วงอมแดงเป็นมันขอบใบหยักปลายใบเรียวแหลม
ดอก	ดอกมีสีแดงเข้ม เป็นช่อแผ่กว้าง ดอกเมื่อยังไม่บานมีลักษณะกลมเหมือนไข่ปลา เมื่อบานมีสีชมพูมีกลีบดอก 4 กลีบ กลีบดอกมีลักษณะกลมมนโค้งงอไปด้านหลัง
ฤดูกาลออกดอก	ออกดอกในช่วงปลายฤดูฝน ก.ค.-ส.ค.
การขยายพันธุ์	ขยายพันธุ์โดยใช้เมล็ดและกิ่งตอน
ข้อมูลทางด้าน	เจริญเติบโตได้ดีในดินเกือบทุกชนิด แต่ที่ดียิ่งที่สุดคือดินร่วน ชอบความชื้น
การจัดสวน	ปานกลาง แสงแดดร่มรำไร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฟิร์นข้าหลวงหลังลาย

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Asplenium nidus</i> L.
ชื่อวงศ์	ASPLENIACEAE
ชื่อสามัญ	Bird'Nest fern
ชื่ออื่น	เฟิร์นรังนก
ถิ่นกำเนิด	เอเชียตะวันออกเฉียงใต้
ลักษณะทั่วไป	เฟิร์นชนิดนี้ใหญ่และเป็นไม้เกาะอาศัย (epiphytes) เกาะอยู่ตามท่อนไม้หรือต้นไม้ในป่าดงดิบ รูปทรงสมมาตรลักษณะทรงพุ่มเป็นวงกลม ความสูง 0.3-1 เมตร ขนาดทรงพุ่ม 0.3-2 เมตร
ต้น	ลำต้นสีน้ำตาลอยู่ใต้ดินและจะสูงขึ้นจากดินเมื่อมีอายุมากขึ้น
ใบ	ใบมีสีเขียว เป็นมัน เส้นกลางใบสีน้ำตาลเข้มเกือบดำ ลักษณะใบยาว ปลายใบเรียวยาว ขอบใบเป็นลอนตั้งแต่โคนใบจนถึงปลายใบ ใบจะแตกออกรอบฐานเป็นแฉก หลังใบสีเขียวอ่อน เห็นเส้นใบได้ชัดเจน เมื่อใบมีอายุพอเหมาะจะเห็นสปอร์อยู่บริเวณหลังใบ
การขยายพันธุ์	ขยายพันธุ์โดยใช้สปอร์
ข้อมูลทางด้าน	สาเหตุของการเรียกชื่อว่าข้าหลวงหลังลาย เนื่องจากลักษณะของกลุ่ม
การจัดสวน	อับสปอร์ที่อยู่ด้านหลังของใบ ชอบดินร่วน ระบายน้ำดีไม่ขังแฉะ ความชื้นปานกลาง-มาก ชอบแสงแดดครึ่งวัน-ร่มรำไร เจริญเติบโตปานกลาง ใช้ประดับเป็นไม้กระถางในอาคารได้ดี นิยมปลูกบริเวณน้ำตก และสวนหย่อมในร่ม เนื่องจากมีระบบรากสั้น ควรเตรียมดินปลูกยกสูง การระบายน้ำดีโดยใช้ดินปลูกผสมกับใบก้ามปูจะเจริญเติบโตได้ดีมาก

ข่าต่าง

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Alpinia Zerumbet</i>
ชื่อวงศ์	ZINGIBERACEAE
ชื่อสามัญ	Varigata
ชื่ออื่น	-
ถิ่นกำเนิด	-
ลักษณะทั่วไป	ไม้ชนิดนี้มีกลิ่นหอมทั้งดอก ใบและต้น มีส่วนสะดูดตาอยู่ที่ใบ
ต้น	มีลำต้นอยู่ใต้ดิน ลักษณะเป็นเหง้า
ใบ	ใบเป็นใบรูปใบพาย ปลายใบรีแหลม กว้างประมาณ 15–20 เซนติเมตร ยาวตั้งแต่ 30 เซนติเมตรขึ้นไป แผ่นเนื้อผิวใบละเอียดเรียบเป็นมัน ขอบใบเรียบ แผ่นใบห่อขึ้นคล้ายท้องเรือ สีใบเป็นแผ่นป็นสีเขียวแก่ เหลืองอ่อน และเขียวสลับกันจากเส้นกลางใบไปยังริมใบ ใบคดหนา
ดอก	ดอกออกดอกเป็นช่อ ช่อละ 20–30 ดอก ดอกสีขาว ลักษณะคล้ายกระดิ่ง ภายในมีสีเหลืองสลับกับม่วงแดง
ฤดูกาลออกดอก	ออกดอกตลอดปี
การขยายพันธุ์	ขยายพันธุ์โดยการแยกหน่อหรือจะหั่นแง่งชำในทรายก็ได้
ข้อมูลทางด้าน	ชอบแคร่มรำไร สามารถเจริญงอกงามได้ดีมากในดินที่มีใบไม้ผุ หรือดินที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยอินทรีวัตถุ เป็นไม้ที่มีกลิ่นหอมทั้งต้นและใบ จะเด่นสะดูดตาที่ตรงกลางของใบ นิยมปลูกเป็นกอใหญ่ประดับสวน หรือปลูกตามมุมรั้วหรือปลูกเป็นไม้กระถางแต่สถานที่ปลูกต้องมีแสงแคร่มรำไร
การจัดสวน	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สะเดา

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Azadirachta indica</i> Juss. Var. <i>siamesis</i> Val.
ชื่อวงศ์	MELIACEAE
ชื่อสามัญ	Siamese Neem Tree
ชื่ออื่นๆ	กะเดา (ภาคใต้) จะตัง (ถั่วย) สะเลียม (ภาคเหนือ)
ถิ่นกำเนิด	อินเดีย
ลักษณะทั่วไป	
ต้น	ไม้ต้น ผลัดใบ สูงได้ถึง 20 เมตร เปลือกสีเทาอมน้ำตาลแตกออกจากราก เรือนยอดเป็นพุ่มกลมทึบ
ใบ	ใบประกอบแบบขนนก ออกสลับใบย่อย 7-9 คู่ รูปไข่แกมรูปหอกโค้งปลาย เรียวแหลม โคนเบี้ยว ขอบจักกรไม่เรียบไม่เป็นระเบียบ
ดอก	สีขาวนวล ออกเป็นช่อใหญ่ตามปลายกิ่ง กลีบดอก 5 กลีบ เมื่อบาน เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 1 เซนติเมตร เกสรตัวผู้ 10 อัน โคนก้านดอกติดกัน เป็นหลอด
ผล	กลมรียาว 1.5-2 เซนติเมตร ผิวบาง มีเนื้อฉ่ำน้ำ ผลแก่สีเหลือง
ฤดูกาลออกดอก	กุมภาพันธ์ - พฤษภาคม
การขยายพันธุ์	เพาะเมล็ดและตอนกิ่ง
ข้อมูลทางด้าน	เป็นพันธุ์ไม้ที่ให้ร่มเงา ใบและผลสามารถนำมารับประทานได้ ชอบขึ้นตาม
การจัดสวน	ที่แห้งแล้ง เป็นพันธุ์ไม้เบิกนำ ขึ้นตามธรรมชาติทั่วทุกภาคยกเว้นภาคใต้

ขิง

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Zingiber officinale</i> Rosc.
ชื่อวงศ์	ZINGIBERACEAE
ชื่อสามัญ	Ginger
ชื่ออื่น	ขิงแกลง, ขิงแดง, ขิงเผือก
ลักษณะทั่วไป	

ต้น ลำต้นสูง 0.3-1 เมตร มีเหง้าใต้ดิน เปลือกนอกสีน้ำตาลแกมเหลืองเนื้อในสีนวลมีกลิ่นเฉพาะ แทงหน่อหรือลำต้นเทียมเช่นเดียวกับไพล

ใบ ใบเป็นใบเดี่ยว เรียงสลับ รูปขอบขนานแกมใบหอก กว้าง 1.5-2 เซนติเมตร ยาว 15-20 เซนติเมตร.

ดอก ช่อแทงออกจากเหง้า กลีบดอกสีเหลืองแกมเขียว ใบประดับสีเขียวอ่อน

ผล เป็นผลแห้ง มี 3 พู

ฤดูกาลออกดอก

ออกดอกตลอดปี

การขยายพันธุ์

ขยายพันธุ์โดยใช้เหง้า

ข้อมูลทางด้าน

เป็นพืชสมุนไพรชนิดหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ในการจัดสวนได้ เนื่องจากมีลักษณะของใบ ทรงพุ่ม และดอกที่สวยงาม สามารถอยู่รอดได้ทั้งในพื้นที่ที่มีแสงแดดจัดตลอดทั้งวันและในที่ร่มรำไร ต้องการความชื้นสูง

การจัดสวน

ข่า

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Alpinia nigra* (Gaertn.) B.L.Burtt.

ชื่อวงศ์ ZINGIBERACEAE

ชื่อสามัญ -

ชื่ออื่น ข่าหยวก, ข่าหลวง

ลักษณะทั่วไป

ต้น ไม้ล้มลุก สูง 1.5-2 เมตร เหนือมีข้อปล้องชัดเจน

ใบ เป็นใบเดี่ยว เรียงสลับ รูปใบหอก รูปวงรีหรือเกือบขอบขนาน กว้าง 7-9 เซนติเมตร ยาว 20-40 เซนติเมตร

ดอก เป็นดอกช่อ ออกดอกที่ยอด ดอกย่อยขนาดเล็ก กลีบดอกสีขาว โคนติดกัน เป็นหลอดสั้นๆ ปลายแยกเป็น 3 กลีบ กลีบใหญ่ที่สุดสีม่วงแดง ใบประดับรูปไข่

ผล เป็นผลแห้งแตกได้ รูปกลม

ฤดูกาลออกดอก ออกดอกตลอดปี

การขยายพันธุ์ โดยใช้เหง้า

ข้อมูลทางด้าน การจัดสวน เป็นพืชสมุนไพรชนิดหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ในการจัดสวนได้ เนื่องจากมีลักษณะของใบ ทรงพุ่ม และดอกที่สวยงาม สามารถอยู่รอดได้ทั้งในพื้นที่ที่มีแสงแดดจัดตลอดทั้งวันและในที่ร่มรำไร ต้องการความชื้นสูง

พริกขี้หนู

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Capsicum frutescens</i> Linn.
ชื่อวงศ์	SOLANACEAE
ชื่อสามัญ	Brid chili, Chili
ชื่ออื่น	ตีปลี (ปัตตานี) ตีปลีจิ้งก (ภาคใต้) ปะแก้ว (ชาวนน - นครราชสีมา) พริก (ภาคกลาง ภาคเหนือ) พริกแค้ พริกนก (ภาคเหนือ) มะระดี (เขมร-สุรินทร์) หมักเพ็ด (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)
ถิ่นกำเนิด	อเมริกาเขตร้อน จีนได้ทั่วไป
ลักษณะทั่วไป	ไม้ล้มลุก สูง 0.3 - 1.2 เซนติเมตร กิ่งอ่อนเป็นสี่เหลี่ยม
ใบ	ใบเดี่ยว ออกสลับ รูปไข่ กว้าง 2 - 5 เซนติเมตร ยาว 3 - 10 เซนติเมตร ปลายแหลม โคนสอบ
ดอก	สีขาว ออกเดี่ยวหรือ 2 - 5 ดอก ตามซอกใบและปลายกิ่ง ก้านดอกยาว 1.5 - 2 เซนติเมตร กลีบเลี้ยงเชื่อมกัน ปลายตัดหรือเป็น 5 หยัก และคงอยู่จนดอกกลายเป็นผล กลีบดอกโคนเชื่อมกัน ปลายแยกกันเป็น 5 แฉก เมื่อดอกบานเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 1 เซนติเมตร เกสรตัวผู้ 5 อัน
ผล	รูปกลมยาวปลายเรียว ยาว 1 - 5 เซนติเมตร ผิวมัน เมื่อสุกสีเขียวหรือแดง เมล็ดแบน สีเหลืองอ่อน จำนวนมาก มีรสเผ็ดร้อน
ฤดูกาลออกดอก	ตลอดปี
การขยายพันธุ์	โดยใช้เมล็ด
ข้อมูลทางด้าน	เนื่องจากพริกเป็นไม้ที่มีลำต้นแผ่ ทรงพุ่มสวยงามและผลยังมีสีสันที่สวยงาม
การจัดสวน	ตั้งแต่ผลที่ยังอ่อน ไปจนถึงผลที่แก่ ทำให้สามารถนำมาปลูกเป็นไม้ประดับได้เป็นอย่างดี ผลยังสามารถนำมารับประทานได้อีกด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มะกรูด

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Citrus hystrix</i> DC.
ชื่อวงศ์	RUTACEAE
ชื่อสามัญ	Leech Lime, Mauritius Papeda, Porcupine Orange
ชื่ออื่น	มะขูด มะขุน (ภาคเหนือ) ส้มกรูด ส้มมั่วผี(ภาคใต้)
ถิ่นกำเนิด	ภูมิภาคมาเลเซีย
ลักษณะทั่วไป	ไม้ต้นขนาดกลาง จัดเป็นพืชสมุนไพรชนิดหนึ่ง
ต้น	สูงได้ถึง 8 เมตร ลำต้นและกิ่งมีหนาม
ใบ	ใบประกอบชนิดคดรูป มีใบย่อย 1 ใบ ออกสลับ รูปไข่กว้าง 3.5–5 เซนติเมตร ยาว 4–7 เซนติเมตร ปลายและโคนมน ด้านบนสีเขียวเข้มเป็นมัน เนื้อก้านใบเป็นแผ่นคล้ายใบ ดูเหมือนใบเป็น 2 ตอน
ดอก	สีขาว มีกลิ่นหอม ออกเดี่ยวหรือเป็นช่อ 2–5 ดอก ตามซอกใบ กลีบดอก 4–8 กลีบ ร่วงง่าย เมื่อบานเส้นผ่าศูนย์กลาง 1.5–2 เซนติเมตร เกสรตัวผู้จำนวนมาก
ผล	ค่อนข้างกลมเส้นผ่าศูนย์กลาง 3–7 เซนติเมตร ผิวขรุขระ เมื่อสุกสีเหลือง เมล็ดหลายเมล็ด
ฤดูกาลออกดอก	ตลอดปี
การขยายพันธุ์	โดยใช้เมล็ด ตอนกิ่ง
ข้อมูลทางด้าน การจัดสวน	มะกรูดจัดได้ว่าเป็นไม้ที่มีใบที่มีรูปร่างแปลก แต่เป็นความแปลกที่ให้ความสวยงามไปอีกแบบ นอกจากนั้นใบและผลยังสามารถนำมาประกอบอาหารรับประทานได้อีกด้วย แต่มีข้อควรระวังคือ มะกรูดเป็นไม้ที่มีหนามแหลมคมจึงควรระวังเมื่อเข้าไปใกล้

กะเพรา

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Ocimum sanctum</i> Linn.
ชื่อวงศ์	LABIATAE
ชื่อสามัญ	Holy Basil
ชื่ออื่น	ก้อมก้อ กอมก้อคง กะเพราขาว กะเพราแดง
ถิ่นกำเนิด	ประเทศบราซิล
ลักษณะทั่วไป	กะเพรมี 3 พันธุ์ คือ กะเพราแดง กะเพราขาว และกะเพราลูกผสมระหว่าง กะเพราแดงและกะเพราขาว มีลักษณะทั่วไปคล้ายโหระพา ต่างกันที่กลิ่นและกิ่งก้านซึ่งมีขนปกคลุมมากกว่า
ใบ	ใบกะเพราขาวสีเขียวอ่อน ส่วนใบกะเพราแดงสีเขียวแกมม่วงแดง ดอกย่อยสีชมพูแกมม่วง
ดอก	ดอกมีลักษณะเหมือนกันต่างกันที่สีของดอก คือ กะเพราแดงจะมีสีเข้มกว่ากะเพราขาว
การขยายพันธุ์	โดยการเพาะเมล็ด ปักชำ
ฤดูกาลออกดอก	ตลอดปี
ข้อมูลทางด้าน	กะเพราเป็นไม้ที่ชอบแสงแดดจัด ขึ้นได้ดีในดินเกือบทุกชนิด ความชื้นปานกลาง ให้ความสวยงามทางด้านสีต้น และรูปร่างของใบ นอกจากนี้ยัง
การจัดสวน	ให้ดอกที่สวยงาม ใบนำมารับประทานได้ ให้รสชาติเผ็ดร้อน มีกลิ่นหอม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โหระพา

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Ocimum basilicum</i> Linn.
ชื่อวงศ์	LABIATAE
ชื่อสามัญ	Sweet Basil
ชื่ออื่น	-
ถิ่นกำเนิด	ประเทศบราซิล
ลักษณะทั่วไป	ไม้ล้มลุก อายุหลายปี สูง 0.3–0.9 เมตร ทุกส่วนมีกลิ่นเฉพาะ ลำต้นสี่เหลี่ยม กิ่งอ่อนอาจมีสีม่วงแดงแกมเขียว
ใบ	เป็นใบเดี่ยว เรียงตรงข้าม รูปไข่หรือรูปวงรี กว้าง 2–3 เซนติเมตร ยาว 4–6 เซนติเมตร ขอบใบหยักฟันเลื่อยห่างๆ
ดอก	เป็นดอกช่อ ออกดอกที่ปลายยอด กลีบเลี้ยงและกลีบดอกต่างแยกเป็น 2 ปาก กลีบดอกสีขาว ปากล่างมีแถบสีม่วงแดงตามยาว ใบประดับสีเขียวแกมม่วง
ฤดูกาลออกดอก	ออกดอกตลอดปี
การขยายพันธุ์	ขยายพันธุ์โดยใช้เมล็ด และปักชำ
ข้อมูลทางด้าน	โหระพามีข้อมูลทางด้านการจัดสวนคล้ายกันกับกะเพรา คือเป็นไม้ที่ให้
การจัดสวน	ความสวยงามทางด้านสีต้น และรูปร่างของใบ นอกจากนี้ยังให้ดอกที่สวยงาม ใบนำมารับประทานได้ แต่ให้รสชาติที่เย็นมีกลิ่นหอม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วาสนา

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Dacaena fragans lindenii</i>
ชื่อวงศ์	AGAVACEAE
ชื่อสามัญ	Dacaena
ชื่ออื่น	สะพายทอง
ถิ่นกำเนิด	ประเทศกินี ในทวีปแอฟริกา
ลักษณะทั่วไป	เป็นพรรณไม้กลางแจ้งยืนต้นเดี่ยว มีขนาดใหญ่
ต้น	ลำต้นสูงชันเป็นลำตรง ไม่มีกิ่งก้านสาขา แต่จะมีข้อปล้องติดๆกันคล้ายอ้อย แต่ถ้าจะปลูกเป็นไม้ประดับมักนิยมปลูกเป็นไม้ทรงพุ่มต่ำๆ และจะสูงไม่เกิน 1 เมตร สูงได้เต็มที่ประมาณ 6-7 เมตร
ใบ	เป็นไม้ใบเดี่ยว แต่จะออกถี่มากหับซ้อนๆกันเป็นชั้นๆไปตามข้อต้น ออกดอกตรงส่วนยอด พื้นของใบเป็นสีเขียวอ่อน แต่ขอบใบเป็นสีเขียวเข้มและมีลายเส้นขาวทั้งสองด้าน ตอนกลางใบสีเหลืองพาดเป็นทาง ส่วนลักษณะใบนั้นเป็นรูปหอกเรียวยาวประมาณ 0.6-1 เมตร เนื้อใบเรียบเกลี้ยง ใบตรงส่วนโคนจะมีติงจากว่าใบตรงส่วนยอด
ดอก	จะออกดอกรวมกันเป็นช่อๆแน่นที่ปลิดกันเป็นกลุ่ม รูปวงกลมคล้ายกับทรงดอกกะหล่ำ เป็นช่อยาวประมาณ 0.6-1 เมตร ดอกมีสีขาวบานสะพรั่งอยู่เต็มต้นและเวลาที่ออกดอกสวยงามมาก ดอกจะเริ่มบานในเวลากลางคืน และบานเรื่อยๆไปจนบานหมดทั้งช่อ ดอกจะส่งกลิ่นหอมแรงมากในเวลากลางคืน
ผล	-
ฤดูกาลออกดอก	-
การขยายพันธุ์	ขยายพันธุ์โดยใช้วิธีการตัดลำต้นเป็นข้อๆไปปักชำ
ข้อมูลทางด้าน	เป็นพรรณไม้ที่ชอบแสงแดดจัด แต่สามารถอยู่ได้ทั้งในอาคารและกลางแจ้ง หากจะจัดเป็นไม้ในอาคาร ควรจัดให้อยู่ในที่ที่ได้รับแสงสว่างมากๆ หรือจะให้ได้รับแสงแดดบ้างบางเวลายิ่งดี เจริญงอกงามได้ดีที่มีความร่วนซุยหรือในดินร่วนปนทราย ต้องการน้ำและความชื้นปานกลาง หากเลี้ยงในที่ร่มควรรดน้ำให้น้อยกว่ากลางแจ้ง วาสนาเป็นพรรณไม้ที่คนไทยและจีนถือกันว่าเป็นต้นไม้อภัยโทษ หากใครปลูกได้เจริญงอกงามก็จะมีความเจริญรุ่งเรือง

ฟีโลกอ

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Philodendron wendlandii</i>
ชื่อวงศ์	ARACEAE
ชื่อสามัญ	Birds-nest philodendron
ชื่ออื่น	-
ถิ่นกำเนิด	คอสตาริกา (costa Rica) และปานามา (Panama)
ลักษณะทั่วไป	เป็นพรรณไม้พุ่ม ที่แตกกิ่งก้านออกเป็นทรงพุ่มกลม เมื่ออายุน้อยจะไม่ปรากฏส่วนของลำต้นให้เห็น
ต้น	ลำต้นอยู่ใต้ดินเมื่อยังเล็กเมื่อมีอายุมากจึงจะโผล่พ้นพื้นดินออกมา ลำต้นเป็นข้อปล้อง มีคุ่มของรากอยู่บริเวณข้อของลำต้นจึงทำให้รากออกที่ข้อได้
ใบ	จะแตกใบอ่อนตรงส่วนยอดของลำต้น ลักษณะของใบจะยาวเรียว ส่วนปลายใบจะกว้างกว่าโคนใบ โคนใบจะค่อยๆสอบเข้าหาก้านใบ ปลายใบจะแหลมเล็กน้อย พื้นใบมีสีเขียวเป็นมัน เส้นกลางใบจะใหญ่และแข็งแรงเห็นได้ชัด ใบเป็นลอนเล็กน้อย
ดอก	-
ฤดูกาลออกดอก	-
การขยายพันธุ์	ขยายพันธุ์โดยการปักชำหรือแยกต้น
ข้อมูลทางด้าน	เป็นพรรณไม้ที่ชอบอยู่ในที่ร่มหรือที่แดดร่มรำไร ไม่ต้องการแสงแดดจัด
การจัดสวน	เพราะอาจจะทำให้สีของใบไม่สวยได้ ดินที่ปลูกควรเป็นดินร่วนซุย มีการระบายน้ำที่ดี ต้องการน้ำปานกลาง แต่จะชอบอยู่ในที่มีความชื้นของอากาศสูง เนื่องจากมีลักษณะของทรงพุ่มกลม หากจะประดับในอาคารจะใช้พื้นที่ค่อนข้างมาก

หน้าวัวใบ

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Anthurium cubense</i>
ชื่อวงศ์	ARACEAE
ชื่อสามัญ	-
ชื่ออื่น	-
ถิ่นกำเนิด	ในหมู่เกาะเวสต์อินดีส (West Indie)

ลักษณะทั่วไป

ต้น	ลำต้นอยู่เหนือดิน แตกรากทุกข้อปล้อง
ใบ	แตกใบที่ยอด เรียงใบเป็นกอกกลม ก้านใบสั้นและแข็ง กระจุกกลางใบแข็งใบยาวและใหญ่มาก ปลายใบแหลม โคนใบสอบ เส้นกลางใบนูนเป็นเหลี่ยม ใบบางบริเวณริมใบบิด
ดอก	เนื่องจากดอกไม่มีความสวยงามจึงไม่เน้นความสวยงามที่ดอก
ผล	-
ฤดูกาลออกดอก	ออกดอกตลอดปีทั้งบริเวณกิ่งกลางยอด
การขยายพันธุ์	ขยายพันธุ์ด้วยการเพาะเมล็ด
ข้อมูลทางด้าน	เป็นพันธุ์ไม้ที่เหมาะสมจะใช้เป็นไม้ประดับภายใน ในบริเวณที่มีการตกแต่ง
การจัดสวน	กว้างขวาง ดินปลูกควรเป็นดินร่วนผสมอินทรีย์วัตถุมากๆ การระบายน้ำดี ต้องการความชื้นในอากาศพอสมควร ชอบที่ร่ม หรือที่ที่มีแสงแดดร่มรำไร เป็นพรรณไม้ที่ปลูกกับวัสดุประดับสวนอื่นๆ ได้เป็นอย่างดีและกลมกลืน เช่น ครกไม้ ขอนไม้ เป็นต้น

หญ้ามาเลเซีย

ชื่อวิทยาศาสตร์	Axonopus compressus Swartz Beau.
ชื่อวงศ์	GRASSEAE
ชื่อสามัญ	Tropical carpet
ชื่ออื่น	หญ้าพรม, หญ้าไผ่ หญ้าเห็บ (ภาคใต้)
ถิ่นกำเนิด	รัฐฟลอริดาและลุยเซียนา (Florida and Louiceana)
ลักษณะทั่วไป	เป็นหญ้าที่ขึ้นอยู่ทั่วไปในแถบอเมริกาตอนกลาง อเมริกาตอนใต้ แคว้นเม็กซิโก บราซิลและหมู่เกาะอินเดียตะวันออก ในประเทศไทยพบมากทางภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นหญ้าที่ทนต่ออุณหภูมิต่ำไม่ค่อยได้
ต้น	ลำต้นจะแบนและมีลำต้นบนดินแตกออกทั้ง 2 ข้างของลำต้น รากจะแตกออกมาจากข้อของลำต้นบนดิน ที่เรียกว่า ไหล (stolon) เมื่อ ไหลนี้สัมผัสกับดิน รากและลำต้นใหม่ก็จะแตกออกจากข้อของไหล แล้วเจริญเติบโตแพร่กระจายไปอย่างรวดเร็ว
ใบ	ใบมีขนาดใหญ่กว่าหญ้าชนิดอื่นๆ ใบมีสีเขียว มีรากตั้ง ตัวใบจะแบน ตรงกลางใบจะหักพับคล้ายหลังคาบ้านในแนวขนาน ขอบใบมีขนตั้งแต่ข้อต่อระหว่างตัวใบกับก้านใบจนถึงยอดของใบ ในใบแก่จะมีขนเห็นได้ชัดเจนกว่าใบอ่อน และใบอ่อนจะเห็นเป็นคลื่นมากกว่าใบแก่ ขนที่ใบจะอยู่ด้านหน้าของใบ ส่วนทางหลังใบจะเป็นมัน ไม่มีขน เส้นกลางใบทางด้านหลังใบจะเห็นขนชัดเจน ยอดใบแหลมมน
ดอก	ช่อดอกเกิดจากปล้องสุดท้ายของลำต้นมี 3-5 ช่อ ดอกย่อยเป็นรูปไข่แหลมยาวประมาณ 2.0-2.5 เซนติเมตร
ฤดูกาลออกดอก	ออกดอกตลอดปี
การขยายพันธุ์	ขยายพันธุ์โดยใช้เมล็ดและการใช้ไหล
ข้อมูลทางด้าน	ในดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ปานกลางก็สามารถขึ้นได้ดี และสามารถขึ้นได้ดีในสถานที่ที่มีแสงแดดน้อยหรือร่มรำไร เช่น ชายคาบ้าน และอาคารหรือใต้ต้นไม้ใหญ่ที่มีแคคร่าไร ไม่ชอบที่มีน้ำขังและถ้ามีน้ำขังและดินจะแฉะแฉกรีน ใบจะเหลืองและตายได้ เป็นพืชที่มีการเจริญเติบโตดีและมีรากแน่นถ้าปลูกในที่ที่มีแสงแคคร่าไร ถ้าปลูกในที่กลางแจ้งมีแสงแดดจัดใบและลำต้นจะมีสีเขียว ลำต้นแฉะ ต้องการน้ำมาก ไม่ทนต่อการเหยียบย่ำ ไม่ต้องการการเอาใจใส่มาก ไม่ต้องทำการตัดแต่งใบบ่อย เจริญเติบโตได้ดีในดินเกือบทุกชนิด ทนต่อสภาพความเป็นกรดในดินได้ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเตรียมหลุมปลูกต้นไม้

การเจริญเติบโตของราก มีความสัมพันธ์โดยตรงกับการเจริญเติบโตของลำต้นและส่วนอื่นๆ ที่อยู่เหนือดิน และเนื่องจากบริเวณพื้นที่ในการทำปัญหาพิเศษในครั้งนี้ มีสภาพเป็นดินเหนียวปนทราย ดังนั้นในการปรับปรุงสภาพดินในบริเวณที่จะทำการปลูกต้นไม้ให้มีคุณภาพดีขึ้น ฉะนั้นการเตรียมดินปลูกจึงเป็นสิ่งสำคัญ โดยเริ่มจากการเตรียมหลุมปลูก โดยขุดหลุมให้มีขนาดพอเหมาะ กับชนิดของต้นไม้ที่จะปลูก ให้มีความกว้างของปากหลุมประมาณ 80-100 เซนติเมตร และให้มีความลึกประมาณ 80-100 เซนติเมตร (ตามความลึกของต้นไม้) โดยขุดให้ก้นหลุมแคบกว่าปากหลุมเล็กน้อย เพื่อป้องกันดินพังระหว่างการขุดหลุม

ส่วนผสมของดินสำหรับปลูกเฟิร์นและคล้า

ดินร่วน	2	ส่วน
กาบมะพร้าวสับ	3	ส่วน
อิฐมอญทุบ	1	ส่วน
เศษใบไม้แห้ง	1 ½	ส่วน
ทรายหยาบ (น้ำจืด)	2	ส่วน
ปุ๋ยอินทรีย์	½	ส่วน
ปุ๋ยเม็ด สูตร 13-13-13	1	กก./ดินผสม 1 ลูกบาศก์เมตร

ส่วนผสมของดินสำหรับปลูกไม้ยืนต้นและไม้พุ่ม

ดินร่วน	2	ส่วน
ทรายหยาบ (น้ำจืด)	2	ส่วน
กาบมะพร้าวสับ	2	ส่วน
แกลบดิบ	1	ส่วน
ปุ๋ยอินทรีย์	1	ส่วน
ปุ๋ยเม็ด สูตร 15-15-15	1	กก./ดินผสม 1 ลูกบาศก์เมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้